

GMINA LASKOWA

Słoneczny kwiat Małopolski

RAPORT O STANIE GMINY LASKOWA za 2018 rok

Laskowa, maj 2019 r

I. Wstęp

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym. Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Laskowa w roku 2018 r.

II. Informacje ogólne

1. Ogólna charakterystyka gminy

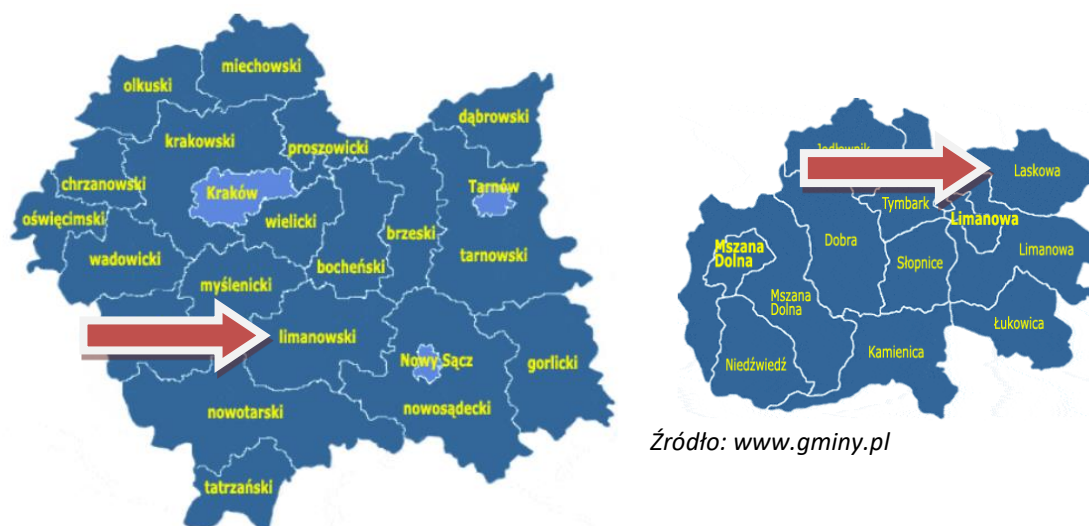
Gmina wiejska Laskowa przynależy administracyjnie do powiatu limanowskiego, będącego częścią województwa małopolskiego. Obszar gminy wynosi 7 253,59 ha, co stanowi 7,62% powierzchni powiatu limanowskiego.

Siedzibą władz gminnych jest miejscowość Laskowa położona w zachodniej części obszaru gminy. Gminę stanowi 9 sołectw: Laskowa, Jaworzna, Kamionka Mała, Kobyłczyzna, Krosna, Sechna, Strzeszyce, Ujanowice i Żmiąca. Odległości z Laskowej do: Krakowa (70 km), Nowego Sącza (30 km), Rabki (40 km), Bochni (35km), Zakopanego (90 km).

Region, w którym położona jest Gmina Laskowa, ma charakter wybitnie rolniczy o dużych predyspozycjach dla rekreacji. Obszar gminy rozciąga się w środkowej, krajobrazowo najciekawszej i najpiękniejszej części doliny rzeki Łososiny. Położenie, warunki klimatyczne, środowisko przyrodnicze i przede wszystkim brak przemysłu to niewątpliwie najważniejsze walory tego regionu. Turystów urzekają piękne krajobrazy oraz liczne miejsca gwarantujące spokojny służący zdrowiu wypoczynek. W gminie przybywa coraz więcej miejsc noclegowych podwyższa się standard świadczonych usług turystycznych, szczególnie w dziedzinie agroturystyki.

Położenie gminy jest niezbyt dogodne względem większych ośrodków takich jak: Kraków - stwarza gorsze możliwości korzystania z infrastruktury społecznej o znaczeniu ponadlokalnym i regionalnym, zwłaszcza w zakresie szkolnictwa średniego i wyższego, specjalistycznych placówek służby zdrowia, szerszej oferty kulturalnej. Rolnictwo – mające w gminie dogodne przyrodnicze warunki, ale charakteryzujące się małym arealem gospodarstw i dużym udziałem działek rolnych. Atrakcyjny krajobraz, flora i fauna obszaru stanowią szansę przyciągnięcia turystów aglomeracji miejskich oraz turystów zagranicznych.

Rysunek 1. Położenie Gminy na tle podziału administracyjnego powiatu limanowskiego.

Źródło: www.gminy.pl

2. Położenie administracyjne i geograficzne, rzeźba terenu, krajobraz

Gmina Laskowa należy do zespołu gmin powiatu limanowskiego, w skład którego wchodzi następujące jednostki administracyjne (gminy): Jodłownik, Mszana Dolna, Dobra, Tymbark, Słupnice, Niedźwiedź, Kamienica, Łukowica, gmina Limanowa oraz miasta: miasto Limanowa i Mszana Dolna.

Gmina Laskowa położona jest w obrębie Karpat Zachodnich, na pograniczu Beskidu Wyspowego i Pogórza Wiśnickiego, w dolinie rzeki Łososiny – dopływie Dunajca. Otaczające dolinę wzniesienia wahają się od około 300 – 900 m n.p.m. przy nachyleniu stoków od 5° – 25°.

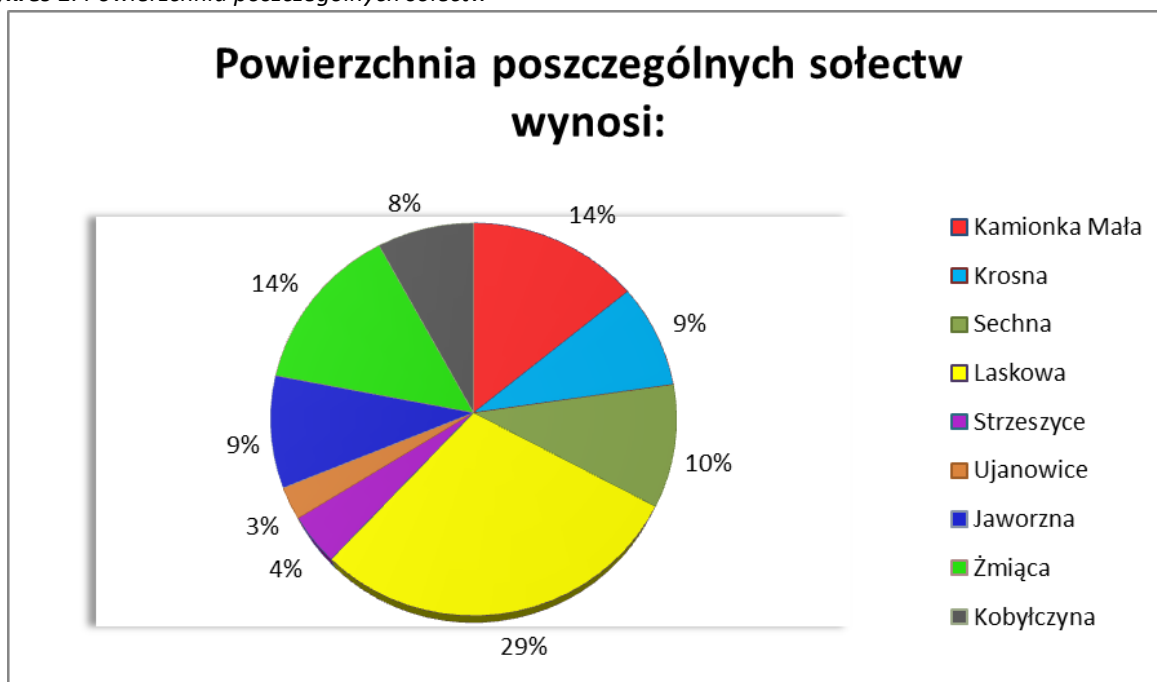
Gmina Laskowa graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi:

- od północy z powiatem bocheńskim, gminami: Żegocina oraz Lipnica Murowana;
- od północnego-wschodu z powiatem brzeskim, gminą Iwkuwa;
- od wschodu z powiatem nowosądeckim, gminą Łososina Dolna;
- od południa z powiatem limanowskim, gminą Limanowa.

Powierzchnia poszczególnych sołectw wynosi:

- Kamionka Mała	- pow.	1023,41 ha,
- Krosna	- pow.	620,45 ha,
- Sechna	- pow.	733,38 ha
(w północnej części gminy),		
- Laskowa	- pow.	2117,17 ha,
- Strzeszyce	- pow.	299,78 ha,
- Ujanowice	- pow.	195,39 ha
(w centralnej części gminy),		
- Jaworzna	- pow.	668,29 ha,
- Żmiąca	- pow.	1014,61 ha,
- Kobyłczyna	- pow.	577,05 ha
(w południowej części gminy).		

Wykres 1. Powierzchnia poszczególnych sołectw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Najwyższe wzniesienia obszaru występują wzdłuż Pasma Łososińskiego ciągnącego się wzdłuż południowej granicy Laskowej obejmującego: Groń – 742,9 m n.p.m., Sałas – 868,5 m n.p.m., Sałas – 909,0 m n.p.m. oraz Jaworz – 917,9 m n.p.m. Najwyższe wzniesienia północnej części gminy stanowią: Rosochatka – 593,4 m n.p.m. oraz Kobyła – 605,9 m n.p.m.

Pod względem morfologicznym Gmina Laskowa położona jest w Karpatach Zachodnich, w strefie granicznej makroregionów karpackich: Pogórza i Beskidów.

Obszar gminy leży w obrębie mezoregionów:

1. Pogórza Rożnowskiego, na który składają się:

- Płaskowyż Rożnowski,
- Dolina Dunajca,
- Kotlina Iwowska,
- Grzbiet Czchowski

2. Beskidu Wyspowego, reprezentowanego przez:

- Pasma Kamionkowskie,
- Grzbiet Łopuszy,
- Pasma Łososińskie.

Cały obszar Gminy Laskowa leży w obrębie Beskidu Wyspowego o bardzo urozmaiconej rzeźbie, o wysokościach sięgających od 300 do 921 m n.p.m. i znacznych deniwelacjach terenu.

Główne elementy rzeźby mają tu układ pasmowy i ciągną się z zachodu na wschód. Związane jest to z budową podłoża fliszowego i zróżnicowaniem jego odporności na wietrzenie. Od północy ogranicza gminę równoleżnikowy grzbiet Kamionna – Kobyła, wznoszący się 150 metrowym progiem nad Pogórze Wiśnickie, a od południa synklijalny grzbiet Sałas – Jaworz. Obie formy rozdziela dolina rzeki Łososiny.

W obrębie gminy Laskowa znajduje się południowy skłon grzbietu wzniesienia Kamionna – Kobyła oraz północne zbocze góry Sałas – Jaworz, głęboko porozcinane resekwentnymi i konsekwentnymi dolinami dopływów Łososiny na szereg południkowych garbów o spłaszczonych, wąskich wierzchołkach. Strome, wypukłe i wypukło-wklęsłe stoki opadające od wierzchołków modelowane są poprzez liczne osuwiska (rejon Kamionki Małej, Krosnej, Jaworznej, Żmijanej) zarówno stare jak i nowotworzone oraz ponawiane przez boczne, odnawiane stale i okresowo, dolinki (wciosy, parowy, wądoły, debrza).

Dolina rzeki Łososiny, o stromych lokalnie podcinanych zboczach i płaskim sterasowanym dnie, począwszy od odcinka przełomowego między Górą Odrońcą, a Górą Załpą przy zachodniej granicy gminy, ulega stałemu poszerzaniu od 50 do 100 m do powyżej 800 m. Osady rzeczne w dnie doliny tworzące 1 do 2 m terasę zalewową i 3 do 5 m terasę nadzalewową rozcina meandrujące i dziczące koryto Łososiny o głębokości 1,5 do 2 m i szerokości 15 m. Wzdłuż koryta ciągnie się kamieniec pasem o zmiennej szerokości (od 5 do 100 – 150 m).

3. Samorząd Gminy Laskowa

3.1 Organizacja gminy.

Władzę w Gminie Laskowa sprawują, wybrani w wyborach powszechnych:

Wójt Gminy Laskowa oraz **Rada Gminy**, w której skład wchodzi 15 radnych:

Rada Gminy działa w sześciu komisjach:

1. Komisja Rewizyjna;
2. Komisja Oświaty, Kultury, Zdrowia i Opieki Społecznej;
3. Komisja Budżetowa;
4. Komisja Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Zagospodarowania Przestrzennego;
5. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji.

Na mocy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz Statutu Gminy, do **wyłącznych kompetencji Rady Gminy** należą m. in.:

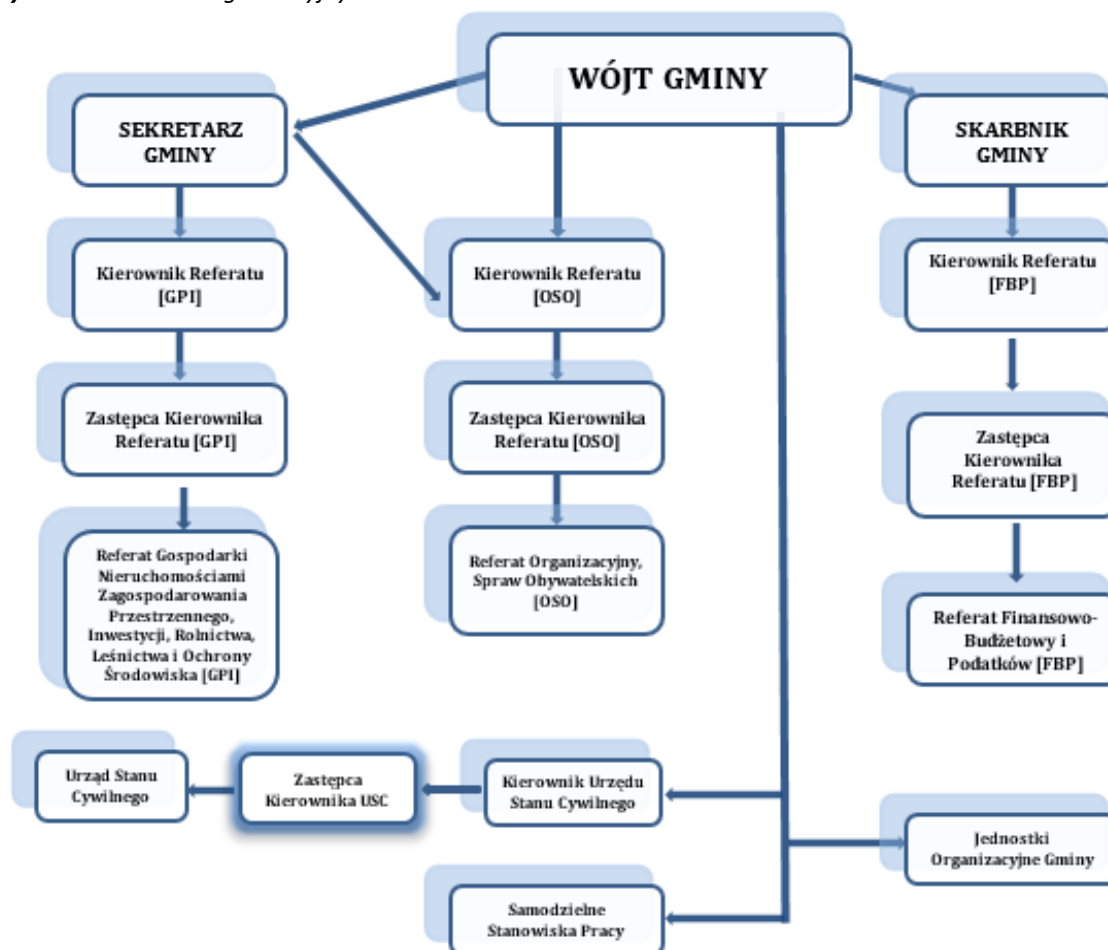
- 1) uchwalanie statutu gminy,
- 2) ustalenie wynagrodzenia wójta, stanowienie o kierunkach jego działania oraz przyjmowanie sprawozdań z jego działalności,
- 3) powoływanie i odwoływanie sekretarza oraz skarbnika gminy, który jest głównym księgowym budżetu,
- 4) uchwalanie budżetu gminy, rozpatrywanie sprawozdań z wykonania budżetu oraz podejmowanie uchwał w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium z tego tytułu,
- 5) uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 6) uchwalanie programów gospodarczych,
- 7) ustalanie zakresu działania sołectwa i dzielnicy (osiedla) oraz przekazywanie im składników mienia do korzystania,
- 8) 8) podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących:
 - a) nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej,
 - b) przyjmowania lub odrzucania spadków i zapisów,
 - c) emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez zarząd,
 - d) zaciągania długoterminowych pożyczek,
 - e) ustalania maksymalnej wysokości pożyczek krótkoterminowych, zaciąganych przez zarząd w roku budżetowym,
 - f) zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez radę gminy.

Funkcje pomocnicze w Gminie pełnią: **Sekretarz** oraz **Skarbnik Gminy**.

3.2 Urząd Gminy Laskowa

Strukturę Urzędu Gminy Laskowa przedstawia poniższy schemat organizacyjny.

Wykres 2. Schemat organizacyjny

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Laskowa 2014-2020

3.3 Wykaz gminnych jednostek organizacyjnych utworzonych przez gminę

- 1) Urząd Gminy Laskowa,
- 2) Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Laskowej,
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Laskowej,
- 4) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Laskowej,
- 5) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Laskowej,
- 6) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Ujanowicach,
- 7) Szkoła Podstawowa w Jaworznej,
- 8) Szkoła Podstawowa w Kamionce Małej,
- 9) Szkoła Podstawowa w Krosnej,

- 10) Szkoła Podstawowa w Sechnej,
- 11) Szkoła Podstawowa w Żmiącej,
- 12) Gminny Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli w Laskowej,
- 13) Środowiskowy Dom Samopomocy w Ujanowicach.

4. Demografia

Według danych pozyskanych z Urzędu Gminy Laskowa - liczba mieszkańców w Gminie Laskowa na koniec 2018 r. wynosiła 8159 osób. W porównaniu z 2015 r. nastąpił wzrost liczby mieszkańców o 121 osób (ok. 1,5 %), co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba ludności w gminie Laskowa

Liczba ludności w roku: 2015 -2022							
2015	2016	2017	2018	Szacunkowo			
				2019	2020	2021	2022
8038	8079	8117	8159	8199	8239	8279	8319

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Gęstość zaludnienia na obszarze Gminy Laskowa na koniec 2018 r. wyniosła ok. 112 osób/km². Szacuje się, że w kolejnych latach będzie następował stopniowy wzrost liczby ludności w Gminie.

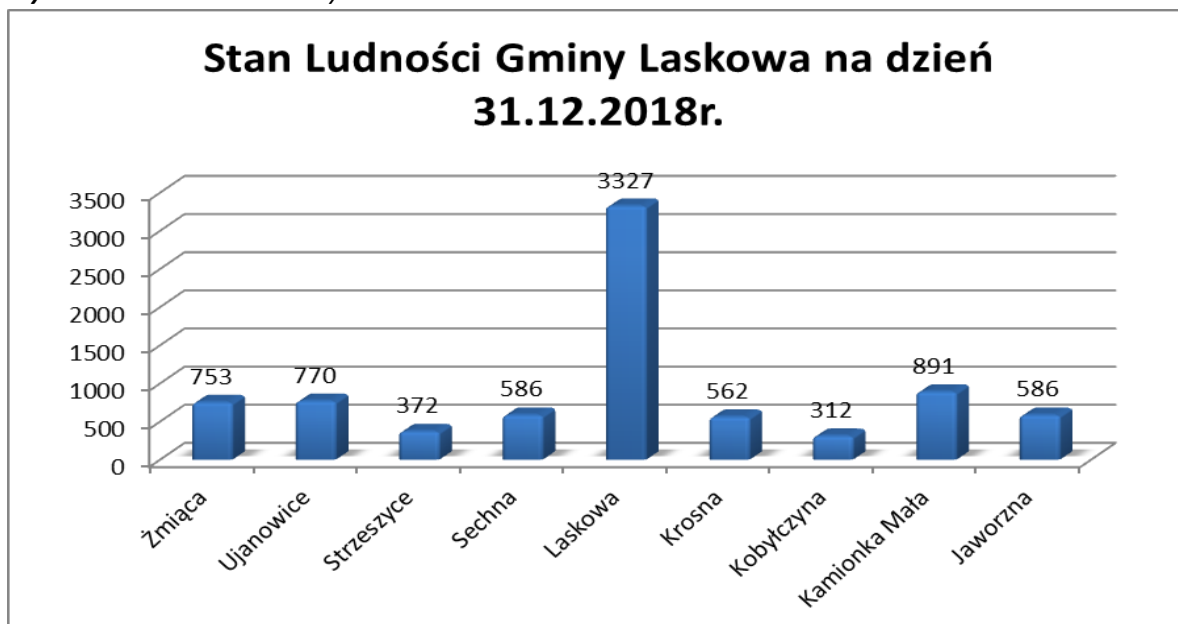
Stan ludności w Gminie Laskowa według struktury ekonomicznych grup wiekowych przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Ludność według płci i ekonomicznych grup wieku (31.12.2018)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	8159	4065	4094
w wieku przedprodukcyjnym 0 - 17 lat	1900	952	948
w wieku produkcyjnym wieku 18-64 lat	5216	2682	2534
w wieku poprodukcyjnym 65 lat i więcej	1043	431	612

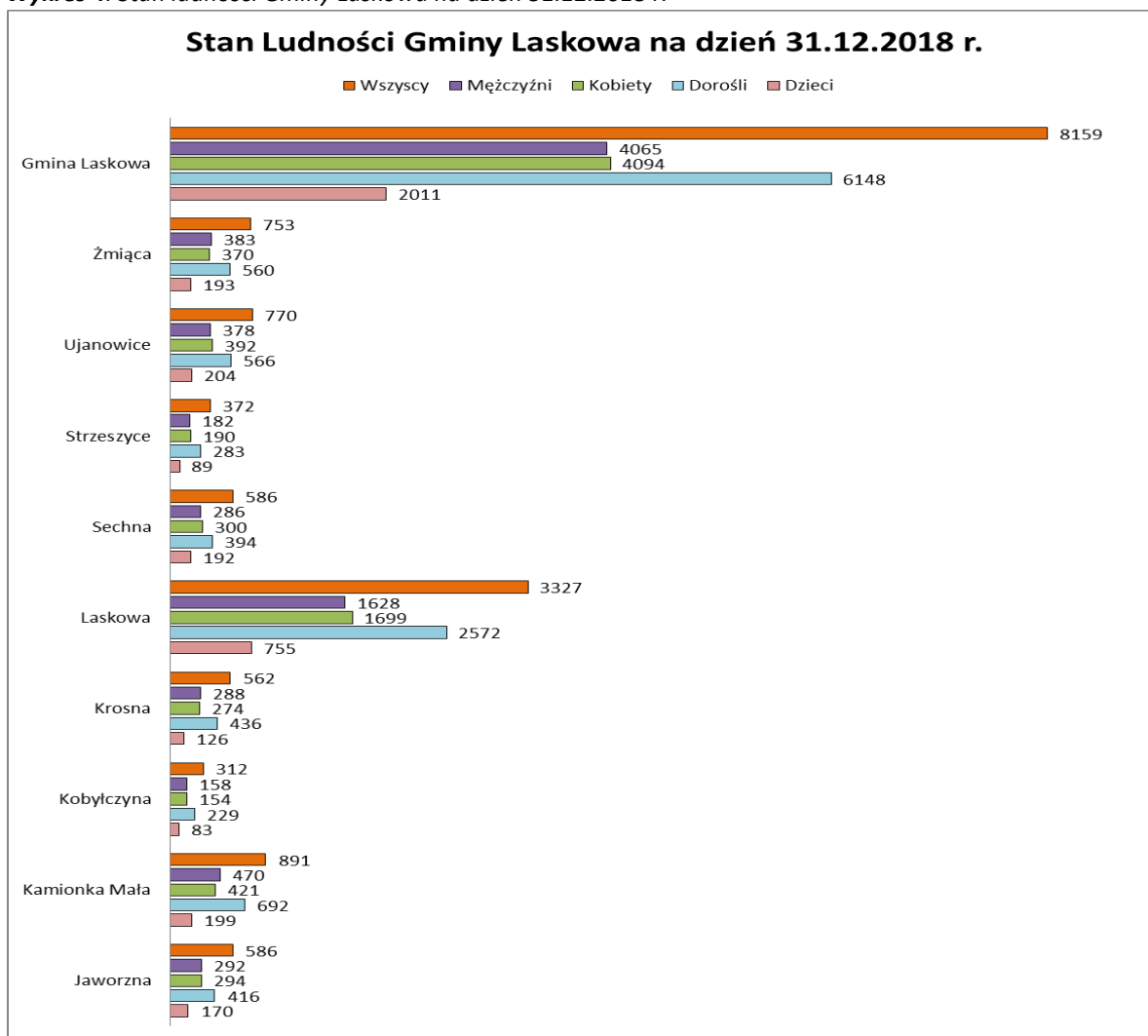
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa.

Wykres 3. Stan ludności Gminy Laskowa na dzień 31.12.2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa.

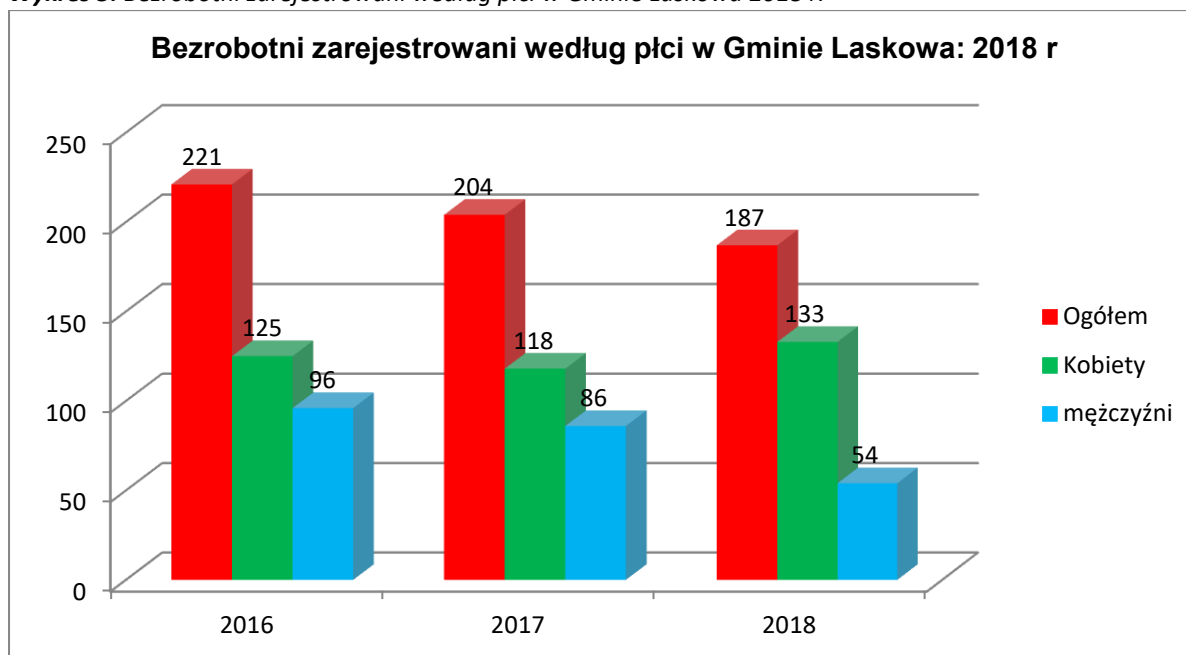
Wykres 4. Stan ludności Gminy Laskowa na dzień 31.12.2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa.

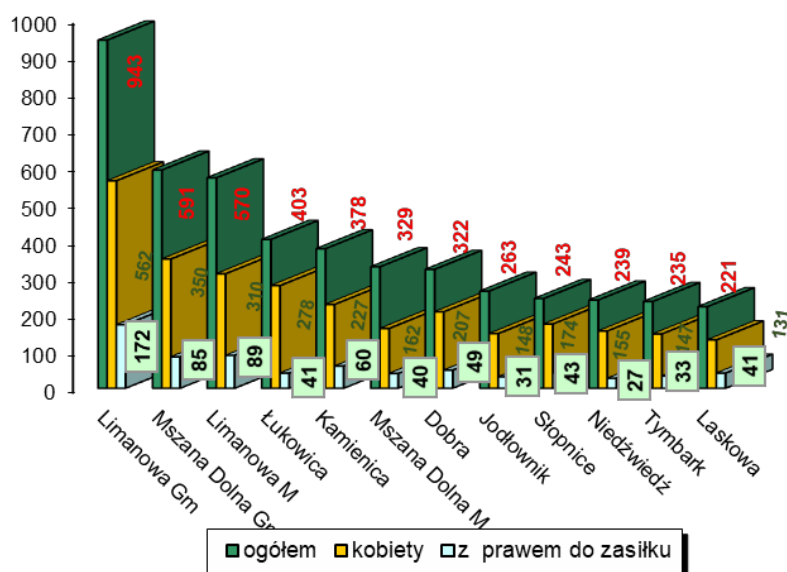
5. Struktura bezrobocia w gminie

Wykres 5. Bezrobotni zarejestrowani według płci w Gminie Laskowa 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 6. Bezrobotni zarejestrowani ogółem. Kobiety, z prawem do zasiłku wg jednostek terytorialnych powiatu, stan na 31 marca 2018 roku.

Źródło: Opracowanie PUP Limanowa

6. Sytuacja gospodarcza

Gmina Laskowa położona jest w północno-wschodniej części powiatu limanowskiego w sąsiedztwie gminy i miasta Limanowa, co stwarza duże szanse rozwojowe obszaru. Limanowa – stanowi bowiem szczególny obszar koncentracji potencjału gospodarczego (lokalny biegun rozwoju), który może przyczynić się do pobudzenia rozwoju otaczających terenów.

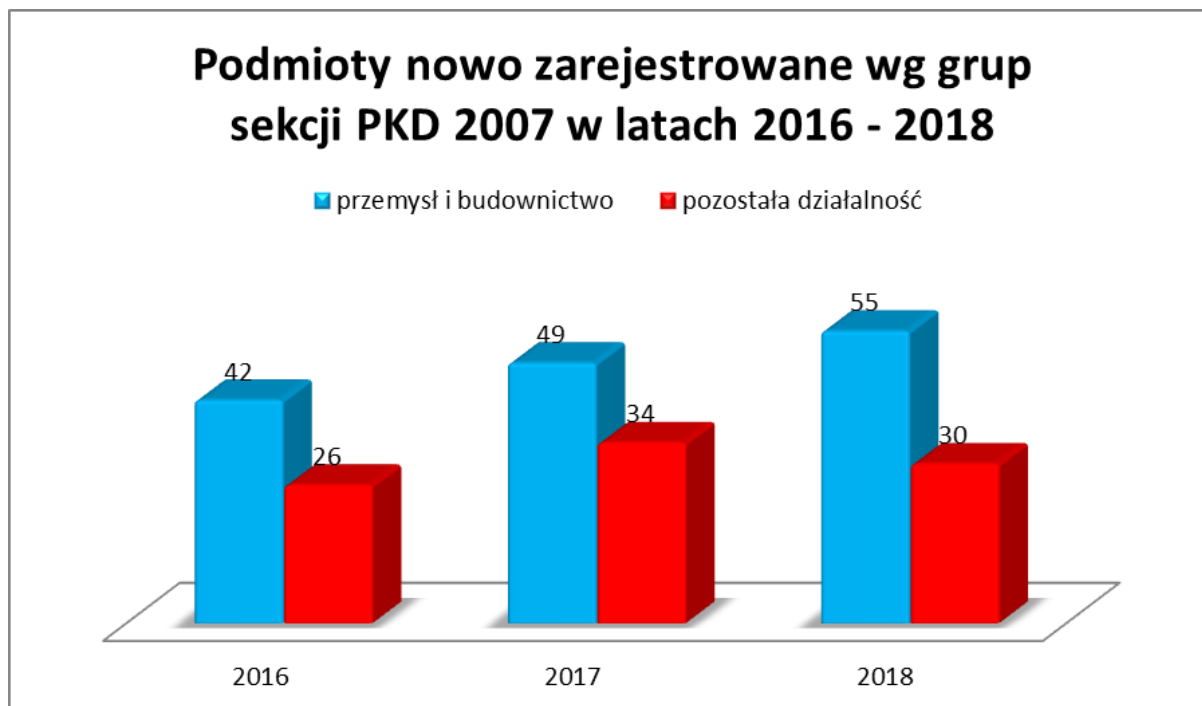
Biegunem rozwoju o znaczeniu regionalnym jest byłe miasto wojewódzkie - Nowy Sącz. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji możliwości uwolnienia znacznych zasobów siły roboczej w wyniku restrukturyzacji rolnictwa i w związku z tym pilnej potrzeby uruchomienia mechanizmów tworzenia nowych miejsc pracy.

Ze względu na walory przyrodnicze i kulturowo-krajobrazowe, obszar gminy wraz z południową częścią województwa małopolskiego należy do najbardziej atrakcyjnych turystycznie regionów kraju. Duży potencjał dla rozwoju wszelkich form rekreacji biernej i czynnej, w tym agroturystyki, etnoturystyki oraz ekoturystyki sprawia, że rola tej dziedziny gospodarki będzie sukcesywnie wzrastała.

W gminie Laskowa w roku 2017 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 586 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 496 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 83 nowe podmioty, a 48 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (84) podmiotów zarejestrowano w roku 2015, a najmniej (34) w roku 2013. W tym samym okresie najwięcej (53) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2016 roku, najmniej (32) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2013 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Laskowa najwięcej (13) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (559) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 2,2% (13) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 48,5% (284) podmiotów, a 49,3% (289) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Laskowa najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (41.5%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (18.3%).

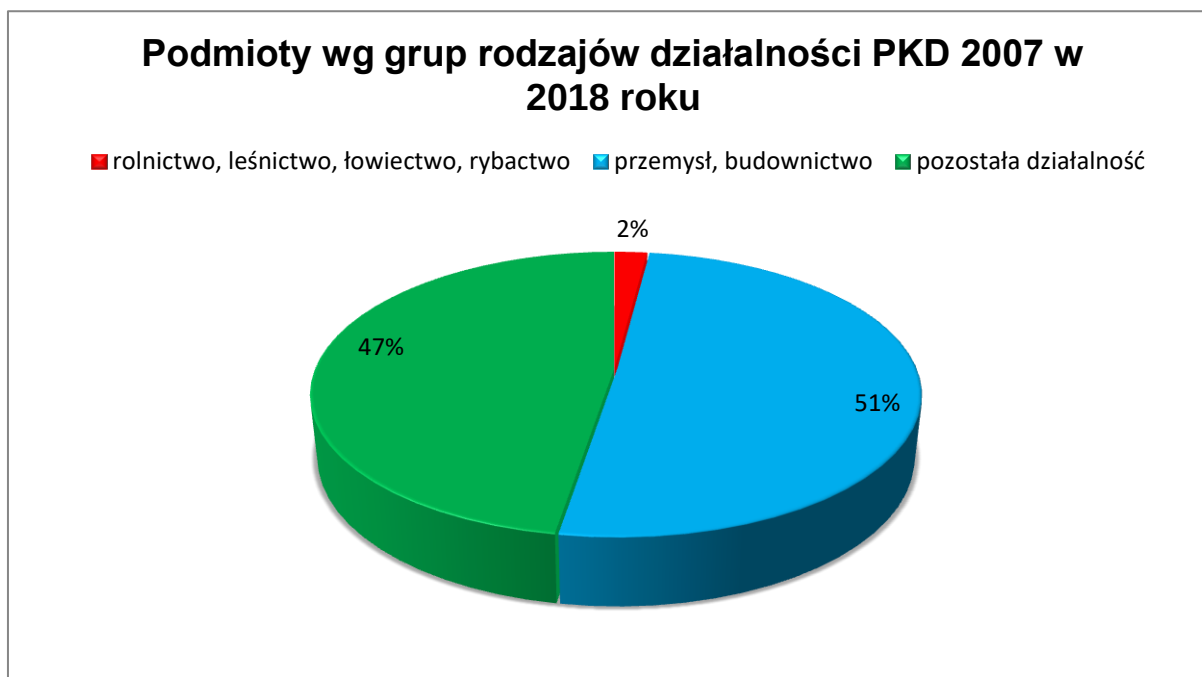
źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Laskowa#rejestr-regon

Wykres 7. Podmioty nowo zarejestrowane wg grup sekcji PKD 2007 w latach 2016-2018

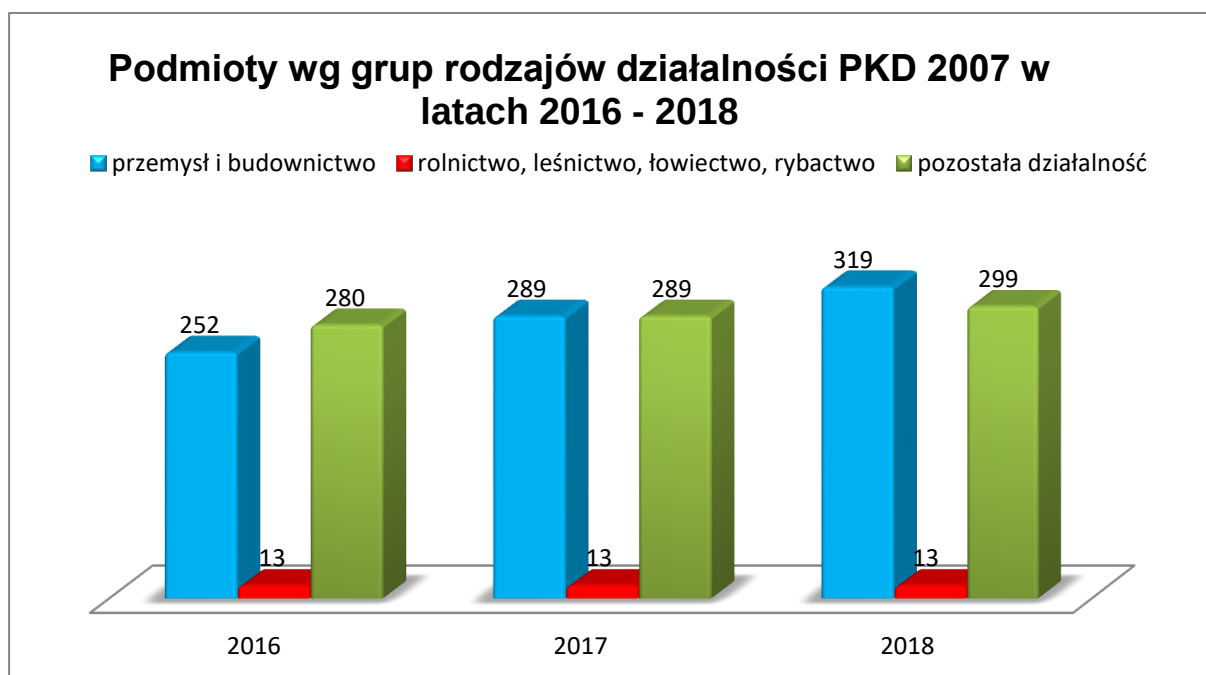
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 8. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w 2018 roku

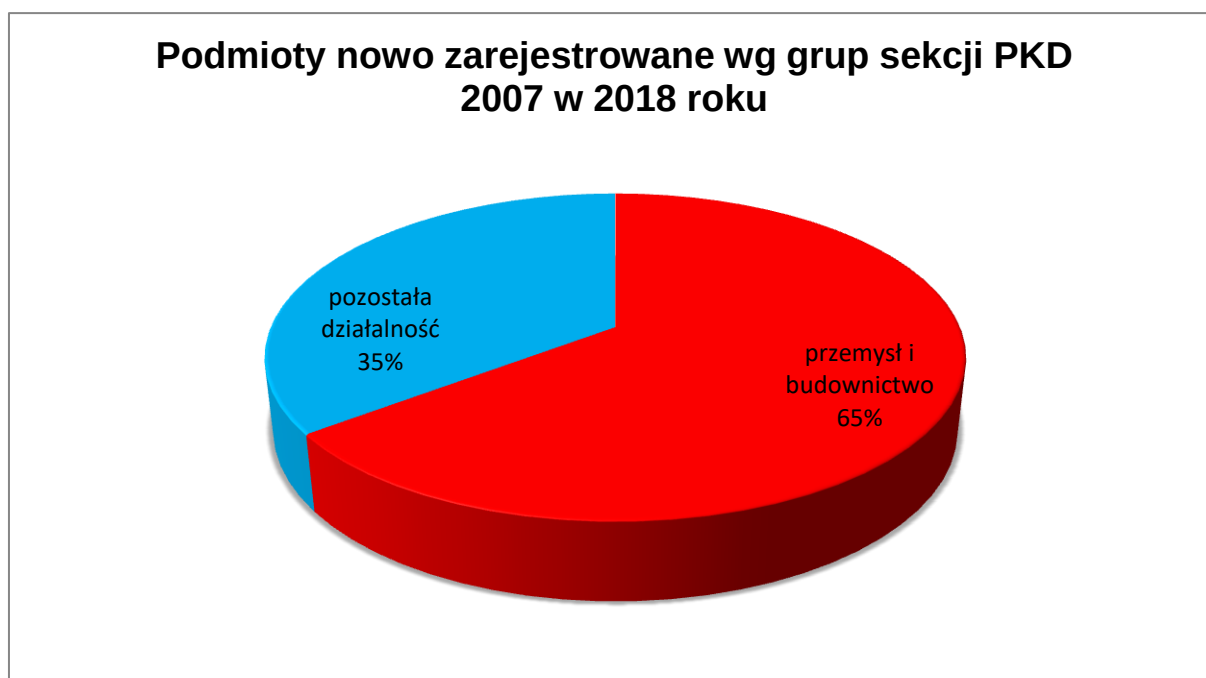
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 9. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w latach 2016 - 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 10. Podmioty nowo zarejestrowane wg grup sekcji PKD 2007 w 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Na terenie Gminy Laskowa głównym źródłem utrzymania gospodarstw domowych jest praca, głównie najemna oraz niezarobkowe źródła utrzymania. Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG zajmuje się budownictwem i handlem.

Rozmieszczenie podmiotów działalności gospodarczej jest nierównomierne. Największa ich ilość zlokalizowana jest w Laskowej i Ujanowicach oraz Kamionce Małej. Dane dotyczące źródeł utrzymania gospodarstw domowych wskazują, że około 45% wszystkich gospodarstw domowych utrzymuje się z niezarobkowych źródeł utrzymania (emerytury, renty, zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki z pomocy społecznej i inne).

Struktura pracujących wg wykształcenia w gminie kształtuje się podobnie, jak w Małopolsce i całym kraju. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zawodowym i średnim. Na terenie gminy liczba ludności zatrudnionej poza rolnictwem jest duża, odsetek ten nie maleje. Wzrasta ilość ludności podejmującej działalność usługową na miejscu, jednak liczba tych w stosunku do dojeżdżających do pracy jest mała.

7. Rolnictwo

Gmina Laskowa posiada zróżnicowane warunki przyrodniczo – klimatyczne i glebowe dla produkcji rolniczej. Wpływa na to wiele czynników środowiska przyrodniczego, warunków hydrogeologicznych, klimatycznych, ukształtowania terenu oraz pokrywy glebowej.

Ogólnie można określić, że najkorzystniejsze warunki do działalności rolniczej posiada:

- Sechna (ekspozycja terenów południowo-zachodnia), oraz częściowo wsie:
- Laskowa,
- Jaworzna,
- Żmiąca,
- Kobyłczyzna (niższe partie wzniesień – stoki o ekspozycji wschodniej i zachodniej).

Pozostałe miejscowości posiadają mniej korzystne warunki, lecz w ich obszarze znajdują się również tereny o predyspozycjach dla rozwoju rolnictwa.

W produkcji rolnej podstawowe miejsce ogrodnictwo i sadownictwo – w tym uprawy drzew owocowych: jabłoni, śliw, wiśni oraz plantacje owoców jagodowych (truskawek, malin, agrestu, porzeczek). W strukturze zasiewów dominuje uprawa zbóż i roślin okopowych. W strukturze agrarnej zaznacza się dominacja gospodarstw małych i średnich przy średniej wielkości 3,6 ha.

Formy użytkowania terenów

Podstawową strukturę gruntów przedstawia tabela poniżej:

Tabela 3. Podstawowa struktura gruntów w Gminie Laskowa [ha].

Grunty ogółem	Użytki rolne ogółem	Pod zasiewami	Sady	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe	Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
5 253,08	3 206,10	606,89	365,81	1 734,54	153,33	1 855,05	191,92

Źródło: GUS, Powszechny Spis Rolny 2010

III. STAN FINANSÓW GMINY

Budżet Gminy Laskowa na 2018 r. ustalony został przez Radę Gminy Laskowa Uchwałą Nr XXXIX/252/17 z dnia 28 grudnia 2017 r. Plan budżetu zgodnie z Uchwałą Budżetową przedstawiał się następująco:

1. **Dochody budżetu** – **40.038.175,84 zł.**, w tym:

1) dochody bieżące – 36.719.204,20 zł.

2) dochody majątkowe – 3.318.971,64 zł.

2. **Wydatki budżetu** – **39.188.166,84 zł.**, w tym:

1) wydatki bieżące – 35.315.258,16 zł.

2) wydatki majątkowe – 3.872.908,68 zł.

Różnica między dochodami a wydatkami stanowiła planowaną nadwyżkę budżetu w kwocie **850.009,00 zł.**, z przeznaczeniem na wskazaną w rozchodach budżetu spłatę kredytów zaciągniętych w latach ubiegłych.

Plan przychodów – 386.481,00 zł., z tego:

- zaciągane pożyczki i kredyty na rynku krajowym: 386.481,00 zł.

Planowane rozchody budżetu: spłaty krajowych pożyczek i kredytów zaciągniętych w latach ubiegłych ustalono w kwocie **1.236.490,00 zł.**, w tym:

- spłata kredytów: 1.236.490,00 zł.

W 2018 r. Rada Gminy podjęła 10 uchwał powodujących zmiany w budżecie Gminy, w wyniku których dochody zostały zwiększone o kwotę **868 176,90 zł.**, oraz zwiększono wydatki o kwotę **1 705 386,56 zł.**

Źródłem pokrycia deficytu budżetu gminy ustalono przychody w wysokości **837 209,66 zł** pochodzące:

- z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: 460.968,66 zł
- z zaciągniętego kredytu: 376.241,00 zł.

Wójt Gminy w 2018 r. wydał 23 zarządzenia powodujące zwiększenie dochodów i wydatków o kwotę 2 915 003,76 zł.

W 2018 r. dokonano następujących zmian w planie budżetu Gminy Laskowa, powodujących zwiększenie bądź zmniejszenie ogólnej wielkości dochodów i wydatków budżetu, oraz polegających na zmianach w budżecie:

Tabela 4. Wykonanie budżetu Gminy Laskowa za 2018 r.

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach)	Wykonanie od początku roku	Wskaż. %
1	2	3	4
A. DOCHODY (A1 + A2)	43.821.356,50	43.798.600,95	99,95
<i>A.1. Dochody bieżące</i>	<i>40.685.059,21</i>	<i>40.861.303,66</i>	<i>100,43</i>
<i>A.2. Dochody majątkowe</i>	<i>3.136.297,29</i>	<i>2.937.297,29</i>	<i>93,65</i>
B. WYDATKI (B1 + B2)	43.808.557,16	42.915.564,07	97,96
<i>B.1. Wydatki bieżące</i>	<i>39.897.247,42</i>	<i>39.204.446,58</i>	<i>98,28</i>
<i>B.2. Wydatki majątkowe</i>	<i>3.911.309,74</i>	<i>3.711.117,49</i>	<i>94,88</i>
C. NADWYŻKA/DEFICYT (A-B)	12.799,34	883.036,88	
D1. Przychody ogółem z tego:	1.223.690,66	1.223.690,66	100,00
- Kredyty i pożyczki	762.722,00	762.722,00	100,00
- wolne środki, o których mowa w art.217 ust.2 pkt.6 ustawy o finansach publicznych w tym:	460.968,66	460.968,66	100,00
D2. Rozchody ogółem z tego:	1.236.490,00	1.236.490,00	100,00
- spłaty kredytów i pożyczek, w tym:	1.236.490,00	1.236.490,00	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Za 2018 r dochody Gminy Laskowa zostały zrealizowane w 99,95% , natomiast wydatki w 97,96 % .

Ostateczny wynik budżetu na dzień 31 grudnia 2018 r. stanowi deficyt budżetu w kwocie 10.037.322,46 zł. Wg stanu na dzień 31 grudnia zadłużenie Gminy z tytułu kredytów wynosi 10.907.560,00 zł. (24,90% budżetu).

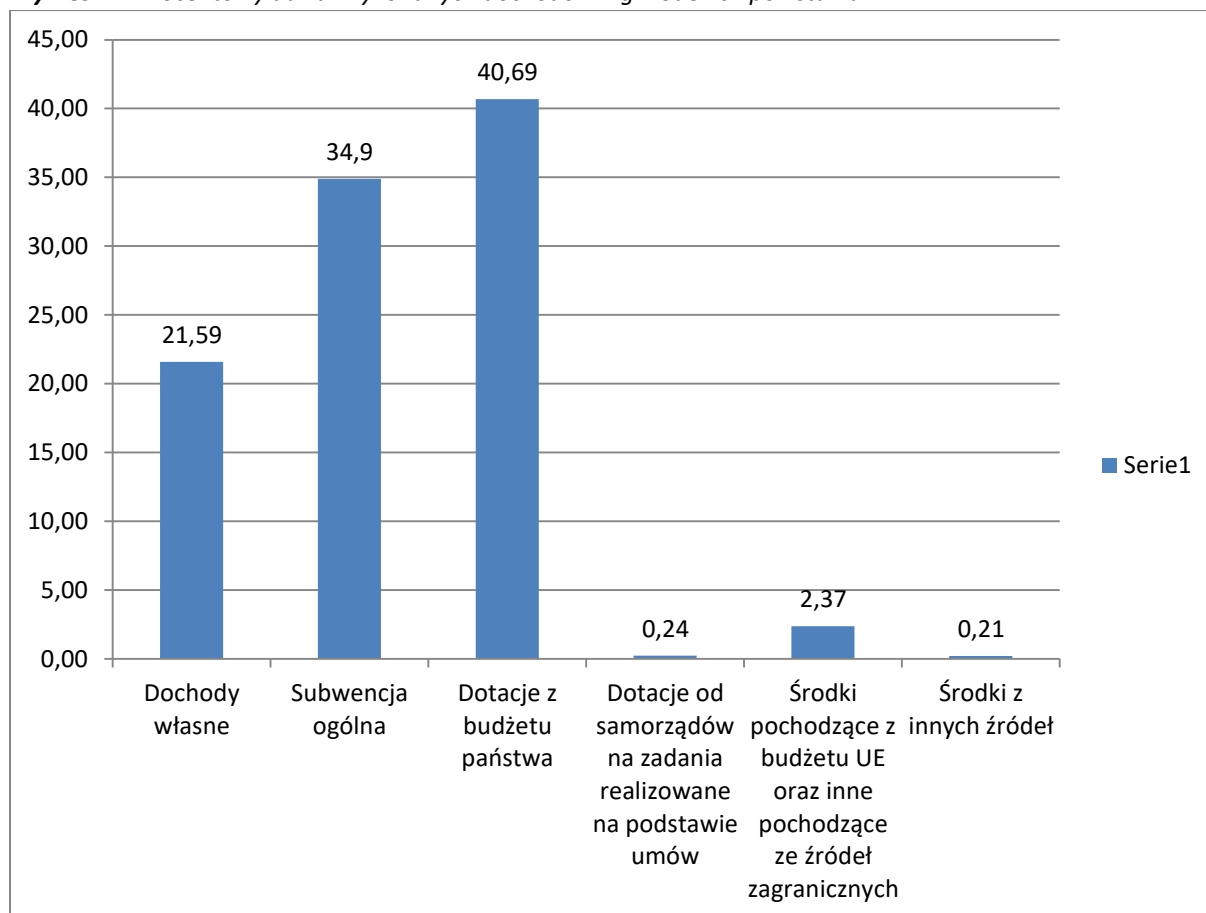
1. WYKONANIE DOCHODÓW ZA 2018 r.:

Tabela 5. Realizacja dochodów według ważniejszych źródeł ich powstania

Wyszczególnienie	Wykonanie	Struktura % wykonania dochodów
1	3	5
	43 798 600,95	100,00
1. Dochody własne	9 454 966,44	21,59
w tym:		
1) bieżące	8 304 464,44	
2) majątkowe	1 150 502,00	
2. Subwencja ogólna	15 286 650,00	34,90
3. Dotacje z budżetu państwa	17 821 013,82	40,69
4. Dotacje od samorządów na zadania realizowane na podstawie umów:	107 240,00	0,24
5. Środki pochodzące z budżetu UE oraz inne pochodzące ze źródeł zagranicznych:	1 038 060,04	2,37
6. Środki z innych źródeł	90 670,65	0,21

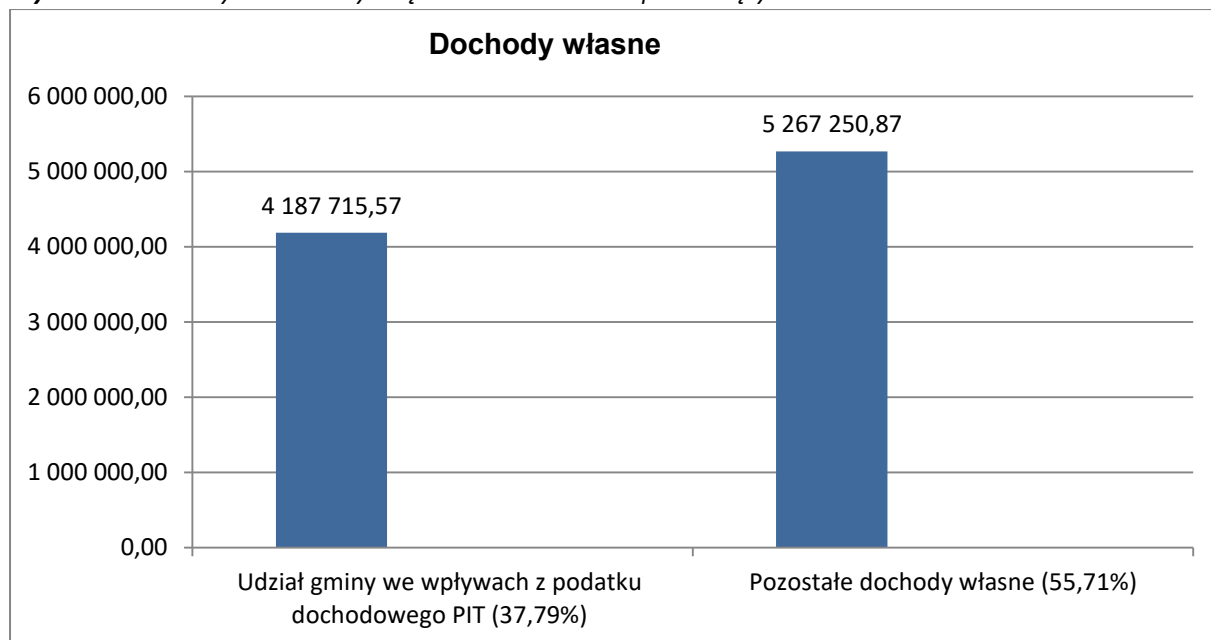
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Wykres 11. Procentowy udział wykonanych dochodów wg źródeł ich powstania

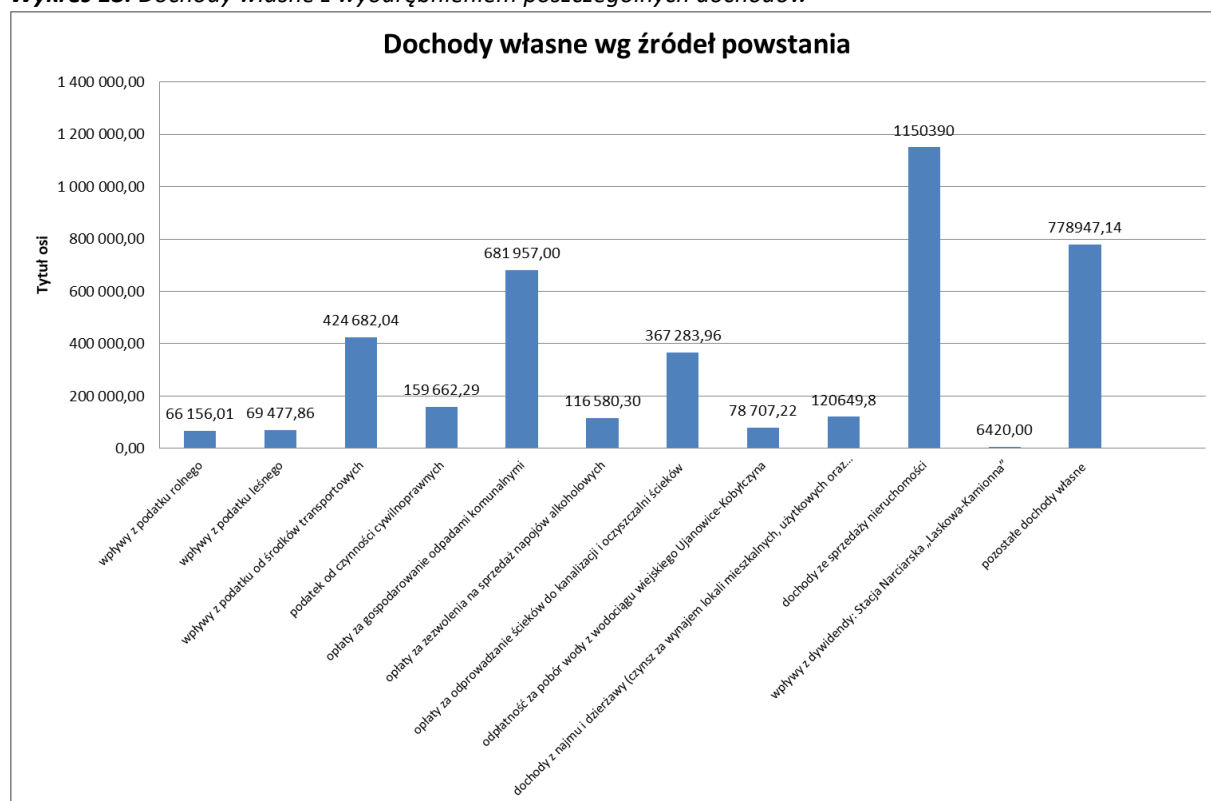
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Wykres 12. Dochody własne z wyodrębnieniem dochodów pochodzących z PIT

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Wykres 13. Dochody własne z wyodrębnieniem poszczególnych dochodów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 6. Dochody z majątku gminy

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Wskaż. %
1	2	3	4
Dochody z majątku gminy:	1 278 913,00	1 281 393,93	100,19
Dochody majątkowe:	1 150 502,00	1 150 502,00	100,00
w tym			
- z tytułu sprzedaży nieruchomości w Ujanowicach	1 150 390,00	1 150 390,00	100,00
- z tyt.sprzedaży składników majątku	112,00	112,00	100,00
Dochody bieżące:	128 411,00	130 891,93	101,93
w tym:			
- wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych (czynsz za wynajem lokali mieszkalnych, lokali użytkowych oraz dzierżawę gruntu)	79 492,00	81 114,60	102,04
- wpływy z usług (opłaty za media: energia, gaz, woda)	10 488,00	11 205,72	106,84
- dochody uzyskane przez jednostki oświatowe z wynajmu pomieszczeń w budynkach szkół	38 431,00	38 571,61	100,37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2. WYKONANIE WYDATKÓW ZA 2018 r.:

Tabela 7. Zestawienie wykonanych wydatków według działów

Dział	Treść	WYKONANIE
010	Rolnictwo i łowiectwo	297 054,68
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	71 249,04
600	Transport i łączność	4 662 524,13
630	Turystyka	346 845,05
700	Gospodarka mieszkaniowa	122 793,97
710	Działalność usługowa	11 044,17
750	Administracja publiczna	3 752 493,74
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	77 932,05
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	263 015,91
757	Obsługa długu publicznego	299 769,55
758	Różne rozliczenia	131 604,00
801	Oświata i wychowanie	13 609 519,60
851	Ochrona zdrowia	128 259,16
852	Pomoc społeczna	2 153 902,17
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	568 516,11
855	Rodzina	13 235 787,27
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 306 893,67
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	588 642,25
926	Kultura fizyczna	287 717,55
Razem wykonane wydatki:		42 915 564,07

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.1 ROLNICTWO I ŁOWIECTWO

Zaplanowane wydatki w kwocie 297.582,35 zł zostały wykonane w wysokości 297.054,68 zł (99,82%)

Tabela 8. Wydatki na rolnictwo i łowiectwo

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA I SANITACYJNA WSI	23.714,00	23.270,57
WYDATKI INWESTYCYJNE:	23.714,00	23.270,57
II. IZBY ROLNICZE	1.406,00	1.321,76
WYDATKI BIEŻĄCE:	1.406,00	1.321,76
III. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	272.462,35	272.462,35
WYDATKI BIEŻĄCE:	131.764,35	131.764,35
WYDATKI INWESTYCYJNE:	140.698,00	140.698,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.2 TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Zaplanowane wydatki w kwocie 4.781.787,00 zł zostały wykonane w wysokości 4.662.524,13 zł (97,51%)

Tabela 9. Wydatki na transport i łączność

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. DROGI PUBLICZNE WOJEWÓDZKIE	274.796,00	274.796,00
WYDATKI INWESTYCYJNE:	274.796,00	274.796,00
III. DROGI PUBLICZNE GMINNE	1.520.170,00	1.489.761,03
WYDATKI BIEŻĄCE:	211.355,00	181.321,08
WYDATKI INWESTYCYJNE:	1.308.815,00	1.308.439,95
IV. DROGI WEWNĘTRZNE	638.323,00	602.208,11
WYDATKI BIEŻĄCE:	415.922,00	379.808,70
Bieżące i zimowe utrzymanie dróg wewnętrznych na terenie Gminy Laskowa	415.922,00	379.808,70
WYDATKI INWESTYCYJNE:	222.401,00	222.399,41
V. USUWANIE SKUTKÓW KLĘSK ŻYWIŁOWYCH	2.310.798,00	2.259.399,33
WYDATKI BIEŻĄCE:	2.310.798,00	2.259.399,33
VI. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	37.700,00	36.359,66
WYDATKI BIEŻĄCE:	17.200,00	16.027,66
WYDATKI INWESTYCYJNE:	20.500,00	20.332,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.3 WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ I WODĘ

Zaplanowane wydatki w wysokości 90.847,06 zł zrealizowano na kwotę 71.249,04 zł. (78,43%).

Tabela 10. Wydatki na wodę

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. DOSTARCZANIE WODY	90.847,06	71.249,04
WYDATKI BIEŻĄCE:	90.847,06	71.249,04

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.4 TURYSTYKA

Zaplanowane wydatki w kwocie 399.100,57 zł zostały wykonane w wysokości 346.845,05 zł. (86,91%)

Tabela 11. Wydatki na turystykę

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. ZADANIA W ZAKRESIE UPOWSZECHNIANIA TURYSTYKI	1.255,00	1.254,60
WYDATKI BIEŻĄCE:	1.255,00	1.254,60
II. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	397.845,57	345.590,45
WYDATKI INWESTYCYJNE:	397.845,57	345.590,45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.5 GOSPODARKA MIESZKANIOWA

Zaplanowane wydatki w kwocie 146.827,73 zł zostały wykonane w wysokości 122.793,97 zł (83,63%)

Tabela 12. Wydatki na gospodarkę mieszkaniową

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. GOSPODARKA GRUNTAMI I NIERUCHOMOŚCIAMI	146.827,73	122.793,97
WYDATKI BIEŻĄCE:	136.827,73	112.793,97
WYDATKI INWESTYCYJNE:	10.000,00	10.000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.6 DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA

Zaplanowane wydatki w kwocie 17.638,00 zł zostały wykonane w wysokości 11.044,17 zł (62,62%)

Tabela 13. Wydatki na działalność usługową

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	4.000,00	613,77
WYDATKI BIEŻĄCE:	4.000,00	613,77
II. CMENTARZE	13.638,00	10.430,40
WYDATKI BIEŻĄCE:	13.638,00	10.430,40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.7 ADMINISTRACJA PUBLICZNA

Zaplanowane wydatki w kwocie 3.841.973,92 zł zostały wykonane w wysokości 3.752.493,73 zł (97,33%)

Tabela 14. Wydatki na administrację publiczną

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. URZĘDY WOJEWÓDZKIE	114.038,97	106.809,93
WYDATKI BIEŻĄCE:	114.038,97	106.809,93
II. RADY GMIN	129.000,00	122.487,63
WYDATKI BIEŻĄCE:	102.600,00	96.293,12
WYDATKI INWESTYCYJNE:	26.400,00	26.194,51
III. URZĘDY GMIN	2.798.779,34	2.725.805,74
WYDATKI BIEŻĄCE:	2.741.879,34	2.669.155,49
WYDATKI INWESTYCYJNE:	56.900,00	56.650,25
IV. PROMOCJA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	209.227,61	208.911,06
WYDATKI BIEŻĄCE:	209.227,61	208.911,06
V. WSPÓLNA OBSŁUGA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	519.970,00	519.759,93
WYDATKI BIEŻĄCE:	498.495,00	498.285,84
WYDATKI INWESTYCYJNE:	21.475,00	21.474,09
VI. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	70.958,00	68.719,45
WYDATKI BIEŻĄCE:	70.958,00	68.719,45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.8 URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA

Zaplanowane wydatki w kwocie 82.823,00 zł zostały wykonane w wysokości 77.932,05 zł (94,09%)

Tabela 15. Wydatki na urzędy naczelnich organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA	1.534,00	1.534,00
WYDATKI BIEŻĄCE:	1.534,00	1.534,00
II. WYBORY DO RAD GMIN, RAD POWIATÓW I SEJMIKÓW WOJEWÓDZTW, WYBORY WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST ORAZ REFERENDA GMINNE, POWIATOWE I WOJEWÓDZKIE	81.289,00	76.398,05
WYDATKI BIEŻĄCE:	81.289,00	76.398,05

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.9 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Zaplanowane wydatki w kwocie 280.641,65 zł zostały wykonane w wysokości 263.015,91 zł (93,72%)

Tabela 16. Wydatki na bezpieczeństwo publiczne u ochronę przeciwpożarową

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
	I. OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE	278.641,65	261.170,91
	WYDATKI BIEŻĄCE:	200.061,65	182.880,91
	WYDATKI INWESTYCYJNE:	78.580,00	78.290,00
	II. ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	2.000,00	1.845,00
	WYDATKI BIEŻĄCE:	2.000,00	1.845,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.10 OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO

Zaplanowane wydatki w kwocie 311.465,00 zł zostały wykonane w wysokości 299.769,55 zł (96,25%)

Tabela 17. Wydatki na obsługę długu publicznego

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. OBSŁUGA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, KREDYTÓW I POŻYCZEK JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	311.465,00	299.769,55
WYDATKI BIEŻĄCE:	311.465,00	299.769,55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.11 RÓŻNE ROZLICZENIA

Zaplanowane wydatki w kwocie 232.648,00 zł. zostały wykonane w wysokości 131.604,00 zł. (56,57%)

Tabela 18. Wydatki na różne rozliczenia

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. CZĘŚĆ OŚWIATOWA SUBWENCJI OGÓLNEJ DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	131.604,00	131.604,00
WYDATKI BIEŻĄCE:	131.604,00	131.604,00
II. REZERWY OGÓLNE I CELOWE	101.044,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.12 OŚWIATA I WYCHOWANIE

Zaplanowane wydatki w kwocie 13.769.556,88 zł zostały wykonane w wysokości 13.609.519,60 zł (88,36%)

Tabela 19. Wydatki na oświatę i wychowanie

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. SZKOŁY PODSTAWOWE	7.673.215,98	7.606.270,73
WYDATKI BIEŻĄCE:	7.594.965,98	7.528.021,73
WYDATKI INWESTYCYJNE:	78.250,00	78.249,00
II. ODDZIAŁY PRZEDSZKOLNE W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH	427.250,00	425.248,51
WYDATKI BIEŻĄCE:	427.250,00	425.248,51
III. PRZEDSZKOLA	2.281.347,00	2.227.482,28
V. Dowożenie uczniów do szkół	333.419,00	332.602,18
WYDATKI BIEŻĄCE:	333.419,00	332.602,18
VI. Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	12.706,00	12.705,13
WYDATKI BIEŻĄCE:	12.706,00	12.705,13
VII. Stołówki szkolne i przedszkolne	593.551,00	585.420,48
WYDATKI BIEŻĄCE:	593.551,00	585.420,48
VIII. Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla	100.780,00	86.815,05

dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego		
WYDATKI BIEŻĄCE:	100.780,00	86.815,05
IX. Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	212.081,00	201.240,78
WYDATKI BIEŻĄCE:	212.081,00	201.240,78
X. Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach i klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu, liceach ogólnokształcących, technikach, szkołach policealnych branżowych szkołach I i II stopnia i klasach dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia oraz szkołach artystycznych	68.678,00	68.429,43
WYDATKI BIEŻĄCE:	68.678,00	68.429,43
XI. Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	105.751,82	105.173,19
WYDATKI BIEŻĄCE:	105.751,82	105.173,19
XII. Pozostała działalność	123.970,08	123.966,40
WYDATKI BIEŻĄCE:	123.970,08	123.966,40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.13 OCHRONA ZDROWIA

Zaplanowane wydatki w kwocie 157.166,00 zł zostały wykonane w wysokości 128.259,16 zł (81,60 %)

Tabela 20. Wydatki na ochronę zdrowia

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. SZPITALA OGÓLNE	10.000,00	10.000,00
WYDATKI INWESTYCYJNE:	10.000,00	10.000,00
II. ZWALCZANIE NARKOMANII	4.500,00	4.000,00
WYDATKI BIEŻĄCE:	4.500,00	4.000,00
III. PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI	143.666,00	114.259,16
WYDATKI BIEŻĄCE: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:	142.666,00	114.259,16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.14 POMOC SPOŁECZNA

Zaplanowane wydatki w kwocie 2.166.655,75 zł zostały wykonane w wysokości 2.153.902,17 zł (99,41%)

Tabela 21. Wydatki na pomoc społeczną

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. Domy Pomocy Społecznej (za pobyt 1 osoby	71.592,78	71.592,78
WYDATKI BIEŻĄCE:	71.592,78	71.592,78
II. OŚRODKI WSPARCIA	671.780,40	671.756,75
WYDATKI BIEŻĄCE: UTRZYMANIE ŚDS W UJANOWICACH	516.780,40	516.756,75
WYDATKI INWESTYCYJNE:	155.000,00	155.000,00
III. Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	18.837,13	18.043,38
WYDATKI BIEŻĄCE:	18.837,13	18.043,38
IV. Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	252.393,00	246.964,57
WYDATKI BIEŻĄCE:	252.393,00	246.964,57
V. Zasiłki stałe	134.111,37	134.110,40
WYDATKI BIEŻĄCE:	134.111,37	134.110,40
VI. Ośrodki pomocy społecznej	763.555,12	759.842,80
WYDATKI BIEŻĄCE:	763.555,12	759.842,80
VII. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	63.220,95	63.220,95
WYDATKI BIEŻĄCE:	63.220,95	63.220,95
VIII. Pomoc państwa w zakresie dożywiania	191.165,00	188.370,54
WYDATKI BIEŻĄCE:	191.165,00	188.370,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.15 EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

Zaplanowane wydatki w kwocie 592.950,00 zł wykonano na kwotę 568.516,11 zł (99,23%).

Tabela 22. Wydatki na edukacyjną opiekę wychowawczą

Nazwa	Plan	Wykonanie
I. Realizacja wydatków bieżących dotyczących utrzymania Świetlic przy Zespołach Szkół	230.699,00	230.506,46
WYDATKI BIEŻĄCE:	230.699,00	230.506,46
II. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	40.527,00	40.219,65
WYDATKI BIEŻĄCE:	40.527,00	40.219,65
III. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	143.424,00	141.590,00
WYDATKI BIEŻĄCE:	143.424,00	141.590,00
IV. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	158.300,00	156.200,00
WYDATKI BIEŻĄCE:	158.300,00	156.200,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.16 RODZINA

Zaplanowane wydatki w kwocie 13.249.398,02 zł zostały wykonane w wysokości 13.235.787,27 zł (99,90%)

Tabela 23. Wydatki na rodzinę

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE „500 PLUS”	8.853.071,30	8.847.066,90
WYDATKI BIEŻĄCE:	8.853.071,30	8.847.066,90
II. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE Z UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	3.953.383,00	3.946.135,01
WYDATKI BIEŻĄCE:	3.953.383,00	3.946.135,01
III. Karta Dużej Rodziny	623,50	623,50
WYDATKI BIEŻĄCE:	623,50	623,50
IV. Wspieranie rodziny	442.320,22	441.961,86
WYDATKI BIEŻĄCE:	442.320,22	441.961,86

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.17 GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

Zaplanowane wydatki w kwocie 2.522.234,23 zł. zostały wykonane w wysokości 2.306.893,67 zł. (91,46%)

Tabela 24. Wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD	523.462,04	489.083,91
WYDATKI BIEŻĄCE:	523.462,04	489.083,91
II. GOSPODARKA ODPADAMI	819.795,76	817.138,91
WYDATKI BIEŻĄCE:	751.983,02	749.376,89
WYDATKI INWESTYCYJNE:	67.812,74	67.762,02
III. OCZYSZCZANIE MIAST I WSI	93.917,00	89.603,81
WYDATKI BIEŻĄCE:	93.917,00	89.603,81
IV. UTRZYMANIE ZIELENI W MIASTACH I GMINACH	2.000,00	1.861,13
WYDATKI BIEŻĄCE:	2.000,00	1.861,13
V. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU	897.136,43	752.878,77
WYDATKI BIEŻĄCE:	4.479,00	4.299,77
WYDATKI INWESTYCYJNE:	892.657,43	748.579,00
VI. OŚWIETLENIE ULIC, PLACÓW I DRÓG	170.030,00	152.686,48
WYDATKI BIEŻĄCE:	128.030,00	112.389,27
WYDATKI INWESTYCYJNE:	42.000,00	40.297,21
VII. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	15.893,00	3.640,66
WYDATKI BIEŻĄCE:	15.893,00	3.640,66

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.18 KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Zaplanowane wydatki w kwocie 592.357,00 zł zostały wykonane w wysokości 588.642,25 zł. (99,37%)

Tabela 25. Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. DOMY I OŚRODKI KULTURY, ŚWIETLICE I KLUBY	576.121,00	572.406,25
WYDATKI BIEŻĄCE:	576.121,00	572.406,25
II. OCHRONA ZABYTKÓW I OPIEKA NAD ZABYTKAMI	16.236,00	16.236,00
WYDATKI BIEŻĄCE:	16.236,00	16.236,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2.19 KULTURA FIZYCZNA

Zaplanowane wydatki w kwocie 255.105,00 zł. zostały wykonane w wysokości 247.949,48 zł. (97,20%)

Tabela 26. Wydatki na kulturę fizyczną

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. OBIEKTY SPORTOWE	88.465,00	87.875,43
WYDATKI BIEŻĄCE:	5.000,00	4.780,40
WYDATKI INWESTYCYJNE:	83.465,00	83.095,03
II. ZADANIA W ZAKRESIE KULTURY FIZYCZNEJ	206.440,00	199.842,12
WYDATKI BIEŻĄCE:	206.440,00	199.842,12

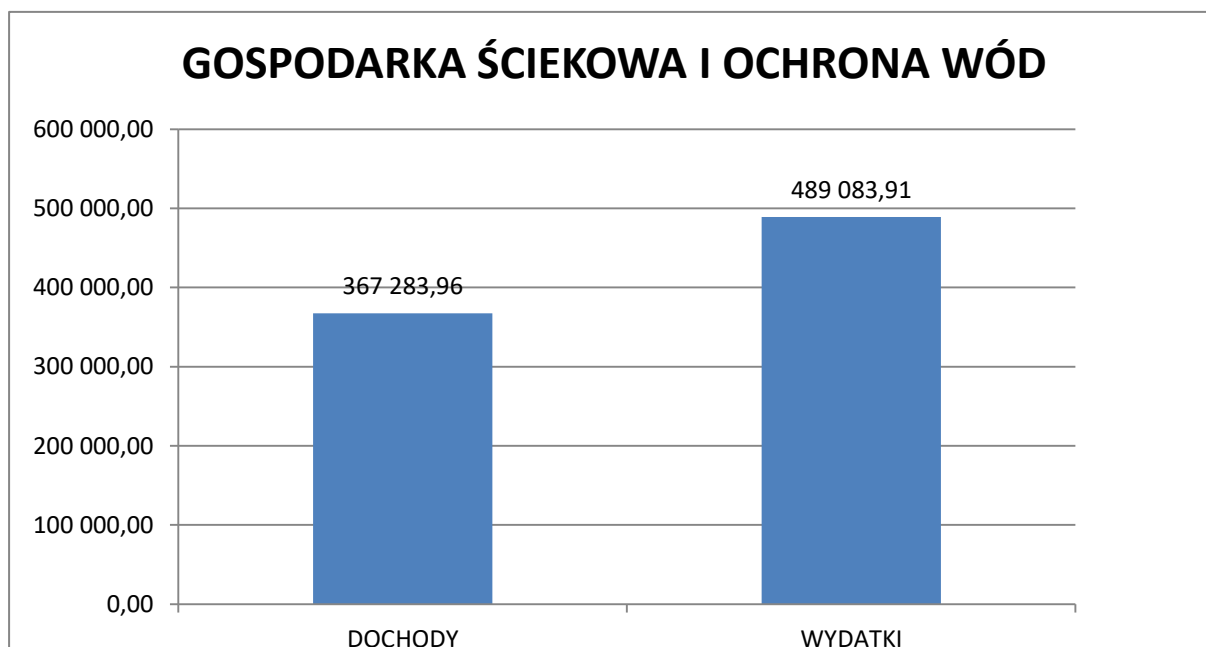
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 27. Koszty utrzymania placówek oświatowych w roku 2018

Placówka	Subwencja		Środki własne
	Należna subwencja wg. metryczki	Dotacja	
Zespół Szkolno-Przedszkolny Laskowa	3.375.612,00	205.775,12	1.531.720,00 w tym przedszkola 908.059,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny Ujanowice	1.869.853,00	315.642,22	878.854,00 W tym przedszkola 455.341,00
Szkoła Podstawowa Jaworzna	1.175.793,00	38.450,98	132.989,00
Szkoła Podstawowa Kamionka Mała	659.578,00	36.085,81	357.330,00
Szkoła Podstawowa Krosna	546.179,00	27.406,01	404.108,00
Szkoła Podstawowa Sechna	594.236,00	18.749,21	248.404,00
Szkoła Podstawowa Żmiąca	763.136,00	18.415,65	196.423,00

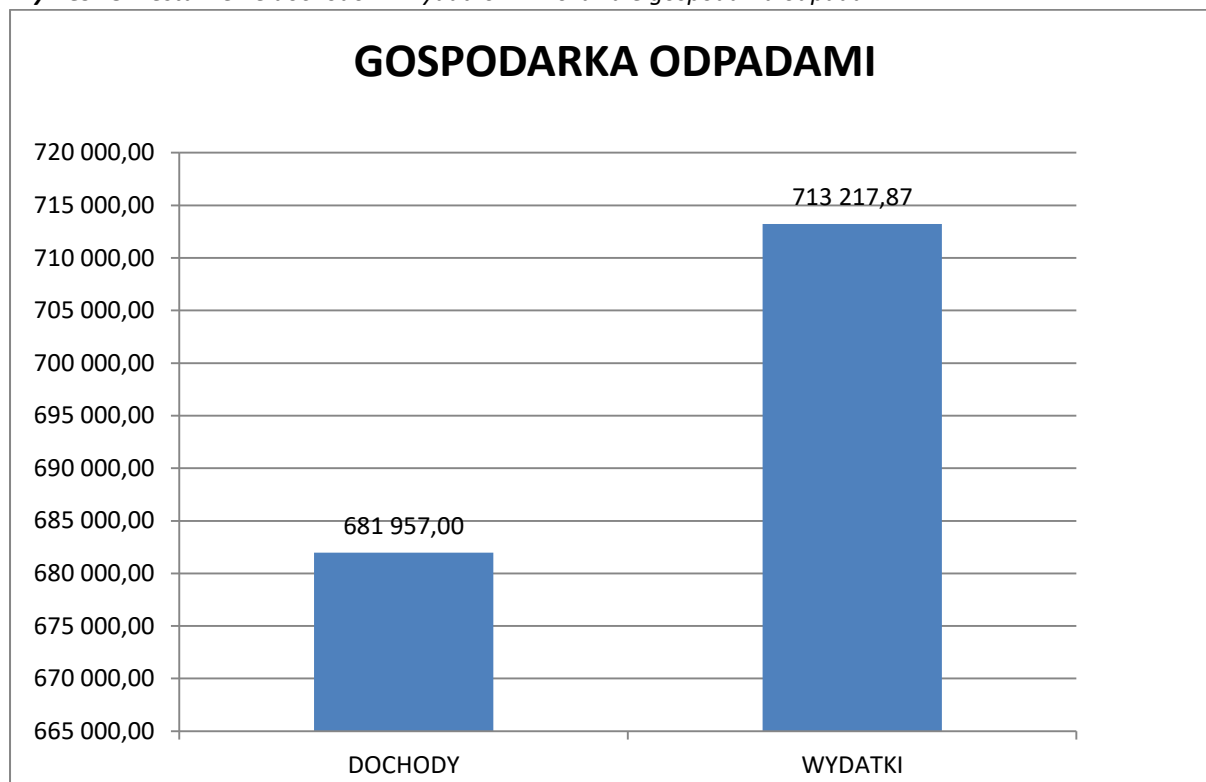
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Wykres 14. Zestawienie dochodów i wydatków w rozdziale gospodarka ściekowa i ochrona wód

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Wykres 15. Zestawienie dochodów i wydatków w rozdziale gospodarka odpadami

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

3 WYKONANIE WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH ZA 2018 r.:

Wykonanie wydatków majątkowych na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiło **3 711 118,49 zł.** i do ogółu poniesionych wydatków budżetu w kwocie **42.915.564,07** stanowi **8,65%**

Tabela 28. Wykonanie wydatków majątkowych

Lp	Nazwa zadania	Dział	Rozdział	Plan	Wykonanie	Wskaż. %
1	2	3	4	5	6	7
1	„Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Laskowa w miejscowości Ujanowice	010	1010	23 714,00	23 270,57	98,13
2	Przebudowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych	010	1095	140 698,00	140 698,00	100,00
3	Dotacja celowa na pomoc finansową dla Województwa Małopolskiego, z przeznaczeniem na przedsięwzięcie pn.: „Rozbudowa DW 965 Zielona-Limanowa Etap I i II”	600	60013	274 796,00	274 796,00	100,00
4	Wykonanie projektu budowlanego dla zadania pn.: Przebudowa drogi gminnej „Wajdówka” wraz z budową przepustu na potoku Krosna w miejscowości Krosna	600	60016	20 095,00	20 094,06	100,00
5	Przebudowa drogi gminnej „Krosna-Żmiąca” nr K 340233 w miejscowości Krosna w km 1+285-1+920 wraz z remontem przepustu w km 1+685 oraz mostu w km 1+910	600	60016	1 175 044,00	1 174 673,54	99,97
6	Przebudowa drogi gminnej „Grzesiówka” w miejscowości Laskowa	600	60016	113 676,00	113 672,35	100,00
7	Przebudowa drogi „Osiedle nad Stawami” w m. Laskowa	600	60017	93 241,00	93 240,27	100,00
8	Budowa chodnika w Osiedlu Centrum w miejscowości Laskowa	600	60017	90 935,00	90 934,14	100,00
9	Wykup gruntu o łącznej powierzchni 0,0561 ha, z przeznaczeniem pod drogę „Osiedle nad Stawami” w miejscowości Laskowa	600	60017	38 225,00	38 225,00	100,00
10	Wykonanie wiat przystankowych na terenie Gminy Laskowa	600	60095	20 500,00	20 332,00	99,18
11	„Zagospodarowanie stawów rekreacyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w m. Laskowa” w ramach PROW na lata 2014 – 2020 - wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt.2 i 3 ustawy	630	63095	362 845,57	310 592,02	85,60
12	Wykonanie stóp fundamentowych oraz zasuw spiętrzającej wodę na stawach rekreacyjnych w miejscowości Laskowa	630	63095	35 000,00	34 998,43	100,00

13	Zakup nieruchomości z przeznaczeniem pod studnię głębinową	700	70005	10 000,00	10 000,00	100,00
14	Zakupy inwestycyjne-zakup nagłośnienia, system głosowania i transmisji obrad Rady Gminy.	750	75022	26 400,00	26 194,51	99,22
15	Zakupy inwestycyjne (urządzenie sieciowe UTM CR50 i NG, serwer NAS, licencje na oprogramowanie do NAS (backup danych)	750	75023	26 900,00	26 662,85	99,12
16	Dokumentacja Projektowo-kosztorysowa na przebudowę i rozbudowę budynku Urzędu Gminy Laskowa	750	75023	30 000,00	29 987,40	99,96
17	Adaptacja pomieszczeń drugiej kondygnacji budynku socjalnego przy boisku sportowym w Laskowej dla potrzeb GZOSiP	750	75085	21 475,00	21 474,09	100,00
18	Rozbudowa budynku Remizy OSP Laskowa	754	75412	27 468,00	27 468,00	100,00
19	Wykonanie utwardzenia placu manewrowego przed budynkiem Remizy OSP Ujanowice	754	75412	28 822,00	28 822,00	100,00
20	Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę Remizy – Świetlicy w Kamionce Małej	754	75412	12 290,00	12 000,00	97,64
21	Dotacja na inwestycje i zakupy inwestycyjne dla OSP Ujanowice (wykonanie i montaż instalacji w nowej zabudowie samochodu pożarniczego)	754	75412	10 000,00	10 000,00	100,00
22	Adaptacja drugiej kondygnacji budynku Szkoły Podstawowej w Sechnej	801	80101	63 250,00	63 250,00	100,00
23	Zakupy inwestycyjne: kosiarka - traktor dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Laskowej	801	80101	15 000,00	14 999,00	100,00
24	Dofinansowanie zakupu karetki specjalistycznej typu S dla zabezpieczenia potrzeb ratownictwa medycznego na terenie Powiatu Limanowskiego – dotacja dla Szpitala Powiatowego w Limanowej	851	85111	10 000,00	10 000,00	100,00
25	Likwidacja barier transportowych - zakup 9-cio osobowego samochodu dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych – dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Ujanowicach	852	85203	155 000,00	155 000,00	100,00
26	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych-polegających na budowie trzech wiat wolnostojących	900	90002	67 812,74	67 762,02	99,93
27	Wymiana źródeł ciepła w gospodarstwach domowych Gminy Laskowa na paliwa gazowe i biomasę(dot. dla mieszkańców Gminy)	900	90005	720 934,78	630 879,00	87,51

	- wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt.2 i 3 ustawy					
28	Wymiana źródeł ciepła w gospodarstwach domowych Gminy Laskowa na paliwa stałe (dotacja dla mieszkańców Gminy) wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt.2 i 3 ustawy	900	90005	169 222,65	115 200,00	68,08
29	Dotacja dla mieszkańców Gminy na dofinansowanie zakupu i montażu odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych	900	90005	2 500,00	2 500,00	100,00
30	Zabudowa opraw oświetlenia ulicznego	900	90015	42 000,00	40 297,21	95,95
31	Adaptacja pomieszczeń w budynku przy boisku „Orlik” w m. Laskowa na sanitariaty	926	92601	49 965,00	49 964,65	100,00
32	Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę budynku sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Żmiącej	926	92601	33 500,00	33 130,38	98,90
	RAZEM:	x	x	3 91109,74	3 711 17,49	94,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 29. Prognoza limitu zadłużenia

Opis	2019	2020	2021
Faktyczna obsługa zadłużenia	4,34%	4,09%	3,88%
Planowana obsługa zadłużenia	0,00%	0,00%	0,00%
Zadłużenie związku JST	0,00%	0,00%	0,00%
Poręczenie i gwarancje	0,00%	0,00%	0,00%
Łącznie (faktyczne i planowane)	4,34%	4,09%	3,88%
- wyłączenia z art. 243 ust. 3	0,00%	0,00%	0,00%
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	4,34%	4,09%	3,88%
Maksymalna obsługa zadłużenia	5,51%	4,53%	5,28%
Zachowanie relacji z art. 243	Tak	Tak	Tak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 30. Nadwyżka operacyjna

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017	2018 3kw.	2018 plan wyk.	2019
	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy					
1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	1 926 907,88	1 664 592,75	1 005 785,38	1 656 857,08	878 021,65
2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki, a wydatkami bieżącymi, pomniejszonymi o wydatki	2 519 010,39	2 006 296,25	1 466 754,04	2 117 825,74	1 679 058,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 31 Analiza WPF

Lp	Wyszczególnienie	2016	2017	2018 pw.	2019	2020	2021
I	Dochody ogółem	35 578 542,58	39 514 576,89	43 798 600,95	40 704 084,65	39 686 402,50	39 557 656,00
	Dochody bieżące	34 749 900,74	38 488 798,94	40 861 303,66	37 996 812,06	38 416 541,00	39 457 656,00
	Dochody majątkowe (w tym):	828 641,84	1 025 777,95	2 937 297,29	2 707 272,59	1 269 861,50	100 000,00
	- sprzedaż mienia	155 127,84	17 621,00	1 150 502,00	316 261,00	0,00	0,00
II	Wydatki ogółem	35 177 941,59	40 194 216,23	42 915 564,07	41 545 658,52	39 272 902,50	38 224 156,00
	w tym: gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wydatki na obsługę długu, w tym:	324 816,50	363 077,21	299 769,55	330 000,00	211 447,00	201 680,00
	- związane z funkcjonowaniem organów JST	2 376 319,64	2 612 369,57	2 848 293,37	2 899 273,64	2 937 540,00	2 974 259,00
	- wynagrodzenia i pochodne	13 287 157,30	13 859 797,58	14 963 940,84	16 135 751,60	16 451 360,00	16 657 002,00
	Wydatki majątkowe	2 354 948,73	3 370 010,04	3 711 117,49	4 426 868,11	3 438 711,50	1 954 448,00
III	Wynik finansowy	400 600,99	-679 639,34	883 036,88	-841 573,87	413 500,00	1 333 500,00
IV	Obsługa zadłużenia (bez odsetek, razem z	1 001 000,00	1 100 095,50	1 236 490,00	1 437 981,00	1 413 500,00	1 333 500,00

	planami)						
	Raty kapitałowe zob. zaciągniętych	1 001 000,00	1 100 095,50	1 236 490,00	1 437 981,00	1 413 500,00	1 333 500,00
V	Środki budżetowe na inwestycjach	1 754 549,72	1 590 275,20	3 357 664,37	2 147 313,24	2 438 711,50	1 954 448,00
VI	Inwestycje	2 354 948,73	3 370 010,04	3 711 117,49	4 426 868,11	3 438 711,50	1 954 448,00
VII	Wolne środki po inwestycjach	-600 399,01	-1 779 734,84	-353 453,12	-2 279 554,87	-1 000 000,00	0,00
VII I	Otrzymane kredyty, pożyczki, obligacje (razem z planami)	350 000,00	1 899 000,00	762 722,00	1 478 518,52	1 000 000,00	0,00
IX	Nadwyżka i wolne środki z lat ubiegłych, w tym:	592 102,51	341 703,50	460 968,66	801 036,35	0,00	0,00
	- angażowanie na pokrycie deficytu	0,00	341 703,50	0,00	801 036,35	0,00	0,00
X	Inne przychody, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	- angażowanie na pokrycie deficytu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
XI	Rozchody (inne)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
XII	PRZEPIŁYWY FINANSOWE	341 703,50	460 968,66	870 237,54	0,00	0,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

4 Zestawienie stanu kont na dzień 31.12.2018 r. jednostek organizacyjnych Gminy Laskowa dotyczącej informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Laskowa – wartość księgowa w złotych

Tabela 32. Stan kont na dzień 31.12.201 r. jednostek organizacyjnych Gminy Laskowa dotyczącej informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Laskowa - wartość księgowa w złotych

Nazwa jednostki	11 Środki trwałe			13 Pozostałe środki trwałe	14 Zbiory biblio- teczne	20 Wartości nie- materialne i prawne	80 Środki trwałe w budowie inwestycje	310- 330 Materiały i towary
		w tym grunty	pow w ha					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
GZOSiP Laskowa	250 710,00	-	-	51 146,65	-	15 196,88	-	-
ZSP Laskowa	5 536 882,95	88 585,00	1,88	619 101,42	197 175,63	31 079,17	-	5 871,11
ZSP Ujanowice	2 746 154,06	47 597,00	0,9157	600 755,87	104 003,51	36 237,69	-	1 316,97
SP Jaworzna	895 461,15	34 633,66	0,6996	307 088,37	46 848,87	11 180,27	-	-
SP Kamionka Mała	857 325,07	35 500,00	0,71	247 474,65	37 073,64	21 850,87	-	-
SP Krosna	1 114 941,59	18 442,95	0,38	209 004,99	26 391,46	9 288,16	-	132,25
SP Żmiąca	448 640,11	25 000,00	0,5	165 500,67	25 393,80	9 449,71	-	-
SP Sechna	1 795 112,25	26 000,00	0,52	169 161,00	29 463,67	6 679,99	-	-
SDS Ujanowice	261 100,00	-	-	142 527,65	-	10 334,06	-	-
GOPS Laskowa	7 995,00	-	-	102 606,76	-	44 109,04	-	-
UG Laskowa	74 326 002,79	3 073 714,86	85,4525	522 916,74	-	337 837,10	990 696,27	-
Razem:	88 240 324,97	3349 73,47	91,057	3 137 284,77	466 350,58	533 242,94	990696,27	7320,33

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

1. Podział według rodzajów gruntów będących w posiadaniu Gminy Laskowa

Tabela 33. Podział według rodzajów gruntów będących w posiadaniu Gminy Laskowa

Lp.	Nazwa	Symbol KŚT rodzaj	Powierzchnia ha	Wartość księgowa w złotych
1.	Łąki trwałe	012	1,12	110 000,00
2.	Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	017	0,0808	809,58
3.	Grunty leśne	020	14,9029	586 902,00
4.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	021	0,05	4,00
5.	Tereny przemysłowe	031	2,0918	35 588,00
6.	Inne tereny zabudowane	032	8,7546	786 917,10
7.	Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	033	5,0599	68 708,47
8.	Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe	034	5,9230	349 392,46
9.	Tereny komunikacyjne (Grunty pod drogami)	040	53,0748	1 411 151,86
Razem stan na 31.12.2018 r.			91,0578	3 349 473,47

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

2. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO GMINY LASKOWA NA DZIEŃ 31.12.2018 ROK

Tabela 34. Stan Mienia Komunalnego Gminy Laskowa na Dzień 31.12.2018 r.

INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO GMINY LASKOWA NA DZIEŃ 31.12.2018 rok								
Lp	Wyszczególnienie mienia wg grup rodzajowych	Nr działki	Powierzchnia w ha	Miejsce położenia	Wartość Księgowa gruntu w zł.	Wartość księgowa budynku lub obiektu w zł.	Formy zagospodarowania	Wysokość dochodu z tytułu najmu dzierżawy
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. GRUNTY I BUDYNKI								
1	Działka zabudowana - ośrodek wypoczynkowy - park rekreacji z infrastrukturą towarzyszącą.	816	0,76	Laskowa	30 121,84	44 980,00	dzierżawa	483,37 3 087,60
2	Działka budowlana niezabudowana	819	0,33	Laskowa	8 701,59	0		0
3	Działka budowlana niezabudowana	728/2	0,05	Laskowa	4	0		0
4	Działka budowlana - tereny rekreacyjne - stawy	728/4	2,93	Laskowa	215	310 592,02		0
5	Działka budowlana niezabudowana	567/3	0,04	Laskowa	48	0		0
6.	Działka budowlana niezabudowana	567/4	0,07	Laskowa	84	0		0
7	Działka zabudowana bud. remizy OSP	812/2 7	0,24	Laskowa	32,67	661 709,93	umowa użyc.	0
8	Działka budowlana niezabudowana	812/2 9	0,08	Laskowa	10,89	0		0
9	Działka budowlana częściowo zabudowana	798/5	0,67	Laskowa	635,19	0	dzierżawa	

10	Centrum wsi Laskowa					936 676,16	pow. 250 m2	5 965,05
11	Plac zabaw					73 535,60	cz.dz. 798/5	1 224,00
12	Działka budowlana niezabudowana	795	0,12	Laskowa	10	0		0
13	Działka budowlana niezabudowana	739/9	0,21	Laskowa	300	0		0
14	Działka budowlana niezabudowana	832	0,01	Laskowa	50	0		0
15	Zieleń parkowa /park obok dworu/	802/15	1,07	Laskowa	1 258,00	0		0
16	Działka zabudowanabud. gospodarczy	818	0,21	Laskowa	170	0		0
17	Działka budowlana niezabudowana	797/1	0,1446	Laskowa	655,47	0		0
18	Działka zabudowana budynkiem Urzędu Gminy	799/1	0,14	Laskowa	630	524 977,64	najem udostep. lokalu	1 746,36
19	Urzędu Gminy							180
20	Parking przed budynkiem Urzędu Gminy				0	153 972,50		0
21	Działka zabudowana budynkiem Przedszkola, Altana ogrodowa	812/31	0,13	Laskowa	585	646 174,63	trwały	0
22	Altana ogrodowa					9 252,56	zarząd	0
23	Działka budowlana niezabudowana	496/13	0,07	Laskowa	310	0		0
24	Działka budowlana niezabudowana	496/19	0,02	Laskowa	90	0		0
25	Las gminny	01.kwi	2,94	Laskowa	131 555,00	0		0
		01.cze	2,258					0
26	Las gminny	01.ma r	5,5449	Laskowa	166 347,00	0		0

27	Działka budowlana zabudowana oddana w użytkowanie wieczyste	801	0,2038	Laskowa	85 311,00	0	użytkow. wieczyste	711
28	Działka zakrzewiona	734/5	0,06	Laskowa	600	0		0
29	Działka zakrzewiona	734/3	0,01	Laskowa	100	0		0
30	Działka zakrzewiona	734/9	0,0108	Laskowa	109,58	0		0
31	Działka zabudow. budynkiem szkoły	741/1	1,75	Laskowa	88 000,00	4 422 684,13	trwały zarząd	
32	Boisko sportowe przy szkole					17 279,28		0
33	Szkolny plac zabaw z urządzeniami					215 434,05		
34	Działka zabudowa budynkiem Ośrodka Zdrowia,	800	0,27	Laskowa	9 234,00	1 529 463,49	najem, um.użycz	605,41
35	Boisko sportowe z zapleczem socjalnym	583/4	0,99	Laskowa	49 024,43	905 925,05	umowa użyczenia	0
		584/4	0,0852		2 503,00	0		0
		608/1 5	0,6116		0	0		0
		608/1 6	0,1716		0	0		0
		608/1 7	0,16		0	0		0
		609/2	0,0126		0	0		0
36	Działka pod przepompownię ścieków	336/2	0,17	Laskowa	1 500,00	0		0
37	Działka budowlana niezabudowana	712/2	0,13	Laskowa	4 000,00	0		0
38	Działka pod przepompownię ścieków	726/2 1	0,05	Laskowa	5 000,00	0		0
39	Działka niezabudowana	828/2	0,01	Laskowa	1 000,00	0		0
40	Działka niezabudowana	792/1 2	0,0518	Laskowa	35 000,00	0		0

41	Działka niezabudowana	792/10	0,0043	Laskowa	3 225,00	0		0
42	Działka leśna /las/	24	2,96	Młynne	269 000,00	0		0
43	Działka zabudowana - użytk. wieczyste	171/4	0,0178	Ujanowice	7 020,00	0	użytk. wiecz.	49,62
44	Działka zabudowana - użytk. wieczyste	171/5	0,17	Ujanowice	67 048,00	0	użytk. wiecz.	474,3
45	Działka zabudowana - użytk. wieczyste	171/6	0,0243	Ujanowice	10 590,00	0	użytk. wiecz.	67,8
46	Działka zabud. budynkiem remizy OSP	171/2	0,11	Ujanowice	3 793,13	1 045 688,29	umowa użyczenia	0
	Piec c.o. (ŚDS)					29 520,00		
47	Działka zabudowana budynkiem	284/1	0,05	Ujanowice	221,43	119 946,26	najem	34 656,60
	w którym mieści się Bank Sp., Apteka						dzierżawa	300
49	Działka budowlana niezabudowana	135/9	0,02	Ujanowice	90	0		0
50	Działka budowlana niezabudowana	135/16	0,07	Ujanowice	310	30 136,93		0
	ogrodzenie (plac zabaw)							0
51	Działka budowlana - plac zabaw	151/8	0,08	Ujanowice	350	40 325,60		0
52	Działka budowlana niezabudowana	163/12	0,0002	Ujanowice	0,72	0		0
53	Działka budowlana niezabudowana	74/10	0,0629	Ujanowice	63,52	0		0
54	Działka budowlana niezabudowana	132	0,11	Ujanowice	480	72 000,00		0
55	Działka budowlana niezabudowana	165/1	0,03	Ujanowice	0	0		0
56	Działka zabudowana	165/3	0,21	Ujanowice	87 941,75		użytk. wiecz.	523,08

57	Grunť zabudowana oczyszczalniã œcieków,	193/5	1,73	Ujanowice	17 300,00	6 040 901,27		0
	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów					74 981,12		
58	Działka zabudowana budynkiem Szkoły	140/3	0,87	Ujanowice	43 500,00	1 312 755,19	trwały zarząd	0
59	Sala gimnastyczna					940 822,84	dzierżawa	378
60	Boisko sportowe					358 156,47		0
61	Urządzenia na placu zabaw					27 807,35		0
62	Działka zabud. punktem skupu żywca	194/2	0,42	Ujanowice	15 431,10	50 123,70	najem	12
63	Działką niezabudowana	140/6	0,0037	Ujanowice	155	0		0
64	Działka budowlana niezabudowana	283/1	0,0024	Ujanowice	144	0		0
65	Działka zabud. bud. Ośrodka Zdrowia	124/1	0,21	Ujanowice	16 044,42	855 610,06	najem	23 203,48
66	Kotłownia gazowa	124/3	0,0012	Ujanowice	91,69	61 329,96		0
67	Działka niezabudowana	140/7	0,11	Ujanowice	9 942,00	0		0
68	Działka plac zabaw , Altana ogrodowa	140/9	0,0457	Ujanowice	4 097,00	10 500,00	trwały zarząd	0
69	Grunť utwardzony	291/3	0,06	Ujanowice	12 000,00	0		0
70	Działka budowlana zabudow.boisk. sport.	193/1 2	0,3727	Ujanowice	73 500,00	0		0
71	Działka budowlan. zabud. boisk.sport.	304	0,0811	Ujanowice	16 000,00	0		0
72	Działka budowlana zabud. boisk.sport.	305	0,4082	Ujanowice	80 500,00	0		0
73	Działka zabud. Szkoła Podstawowa	503/1	0,68	Kamionka Mała	34 000,00	755 296,71	trw.zarząd dzierżawa	5 004,45
74	Sala gimnastyczna					1 339 258,33		0

75	Budynek Gospodarczy	503/2	0,07		3 500,00	5 317,96		0
76	Urządzenia na placu zabaw	503/4	0,03		1 500,00	10 585,87		0
77	Plac zabaw z urządzeniami					42 241,92		0
78	Działka budowlana niezabudowana	588	0,48	Kamionka Mała	31 200,00	0		0
79	Działka zabudowana	243/4	0,6996	Jaworzna	34 633,66		trw.zarząd	0
80	Szkoła Podstawowa	243/5	0,0074		366,34	754 712,34	dzierżawa	4.268,28
81	Boisko wielofunkcyjne przy szkole					376 445,05		0
82	Studnia głębinowa					29 268,00		0
83	Oczyszczalnia ścieków					48 150,00		0
84	Plac zabaw					42 241,92		0
86	Plac zabaw - nawierzchnia, ogrodzenie, domek przedszkolaka					23 509,55		0
87	Działka zabudowana	334/2	0,0048	Krosna	232,96	0	trwały zarząd	0
88	Szkoła Podstawowa	334/4	0,38		18 442,95	1 049 470,93		0
89	Studnia głębinowa					29 748,00		0
90	Plac zabaw z urządzeniami					42 241,92		0
91	Grunt pod parkingiem	188/2	0,0961	Krosna	13 893,00	101 650,66		0
92	Grunt pod parkingiem	189/2	0,0062	Krosna	1 000,00	0		0
93	Grunt zab.bud.mieszk.n r124 i b. gosp. Boisko wielofunkcyjne	189/1	0,57	Krosna	189 700,00	122 070,00		0
				Krosna	0	425 437,01		0
94	Grunt zabud. studnią	190/3	0,01	Krosna	3 300,00	0		0

95	Działka zabudowana	72/2	0,02	Kobyłczyna	800	195 044,30		0
96	studnie głębinowe	158/2	0,17		6 800,00	0		0
97	Boisko sportowe ogrodzenie boiska	48	0,22	Strzeszyce	8 500,00	5 000,00		0
98	Działka leśna	637	0,05	Sechna	4	0		0
99	Działka zab. bud. Szkoły Podstawowej	530/1	0,19	Sechna	9 500,00	60 216,99		0
100	Budynek gospodarczy	530/2	0,02		1 000,00	7 597,00		0
101	Działka zabud. budynkiem Szkoły Podstawowej	340	0,34	Sechna	17 000,00	1 744 049,76	trwały zarząd	0
102		629	0,18		9 000,00			0
103	Plac zabaw					52 241,56		0
104	plac zabaw-ogrodzenie, zjeżdżalnia					20 142,49		0
105	Grunt niezabudowany	341	0,23	Sechna	87 000,00	0		0
106	Tereny komunikacyjne (Grunty pod drogami)	-	91,06	-		1411151,86		0
	Ogółem:		91,0578		3 349 473,47	29 732 797,87		Czynsz z najmu, dzierżawy gruntów 81114,60 Użytk. Wieczyste 1 825, 80

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy na lata 2015-2022 – przyjęty uchwałą Rady Gminy Laskowa Nr XIII/91/15 z dnia 16 października 2015 roku

Mieszkaniowy zasób gminy stanowią lokale mieszkalne znajdujące się w budynkach stanowiących własność gminy. Ilość lokali przedstawia poniższa tabela:

Tabela 35. Lokale mieszkalne w budynkach własności gminy

Położenie mieszkania	Ilość lokali
Ujanowice - budynek Ośrodka zdrowia	2
Ujanowice - budynek usługowo-mieszkaniowy	4
Ogółem:	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Z ogólnego zasobu mieszkaniowego wyodrębnione zostają :

- 1) dwa lokale zamienne w budynku Ośrodka Zdrowia w Ujanowicach;
- 2) dwa mieszkania chronione w budynku usługowo-mieszkalnym w Ujanowicach;
- 3) dwa lokale socjalne w budynku usługowo-mieszkalnym w Ujanowicach.

Remonty i modernizacje lokali są prowadzone w miarę zaistniałych potrzeb i możliwości finansowych gminy. Planuje się remonty i modernizacje:

- 1) Budynek usługowo-mieszkalny w Ujanowicach – wykonanie instalacji c.o., gaz, docieplenie budynku, wykonanie łazienek, remont łazienki.

Nie planuje się sprzedaży lokali z mieszkaniowego zasobu gminy.

Zasady polityki czynszowej reguluje odrębna uchwała.

Finansowanie gospodarki zasobami mieszkaniowymi prowadzone jest z dochodów pochodzących z czynszów za lokale i ewentualnych dochodów ze sprzedaży lokali oraz innych środków budżetowych.

Wysokość wydatków w kolejnych latach określana będzie w corocznych projektach budżetu, przy uwzględnieniu koniecznych kosztów eksploatacji, kosztów remontów i modernizacji lokali, a także wydatków inwestycyjnych.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych na lata 2019-2021 - przyjęty zarządzeniem Wójta Gminy Laskowa Nr 62/19 z dnia 12 kwietnia 2019 r.

4. Zestawienie powierzchni gminnego zasobu nieruchomości Gminy Laskowa oraz zestawienie nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste na dzień 31 grudnia 2018 r.

Gminny zasób nieruchomości obejmuje 1235 działek o łącznej powierzchni 91,0578 ha, **wg właściwości miejscowej:**

Tabela 36. Gminny zasób nieruchomości w poszczególnych miejscowościach

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia (ha)	Wartość księgowa (zł)
1	Jaworzna	11,6479	328 730,00
2	Kamionka Mała	10,9262	246 012,20
3	Kobyłczyna	4,1284	162 204,00
4	Krosna	6,4995	346 423,91
5	Laskowa	35,3383	976 509,37
6	Sechna	2,8688	200 304,00
7	Strzeszyce	1,9119	69 522,00
8	Ujanowice	6,6804	327 191,84
9	Żmiąca	7,4567	165 065,40
10	Młynne	2,9600	269 000,00
11	Dobrociesz	0,0138	600,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 37. Wykaz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste

Lp.	Położenie nieruchomości	Nr działki	Powierzchnia (ha)	Przeznaczenie	Wartość (zł)
1	Laskowa	801	0,2038	Usługi	85 311,00
2	Ujanowice	165/3 171/4 171/6 171/5	0,21 0,0178 0,0243 0,17	Usługi	87 941,75 7 020,00 10 590,00 67 048,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

5. Udostępnienie nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu.

W latach 2019-2021 przewiduje się możliwość udostępniania nieruchomości w zakresie różnych form przewidzianych w ustawie o gospodarce nieruchomościami, t.j.: zbycie w drodze przetargowej, wydzierżawianie nieruchomości wchodzących w skład zasobu w zależności od zainteresowania gruntami oraz nabywania nieruchomości do zasobu niezbędnych dla realizacji działań inwestycyjnych.

Tabela 38. Sposób udostępniania oraz nabycia nieruchomości

Lp.	Sposób udostępniania nieruchomości	2019
		Powierzchnia
		Planowane dochody
1	Sprzedaż	0,32 ha 300 000,00 zł
2	Dzierżawa i wynajem	89 634,00 zł
3	Użytkowanie wieczyste	0,6259 ha 10 658,28 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Nabywanie nieruchomości na rzecz Gminy następuje poprzez:

- zakup, zamianę, darowiznę, nieodpłatne przekazanie,
- na podstawie decyzji administracyjnych:
 - art. 5, art. 7 ustawy z dnia 10 maja 1990 roku – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 z późn. zm.),
 - art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 roku - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872 z późn. zm.),
 - art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.),
 - pierwokup; zasiedzenie itp.

Nabywanie nieruchomości do gminnego zasobu nieruchomości następuje w związku z koniecznością realizacji zadań własnych oraz realizacją celów publicznych. Nabywanie nieruchomości realizowane jest w ramach posiadanych środków finansowych.

Poziom wydatków związanych z udostępnieniem zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu, jest określany każdego roku przy pracach związanych z planowaniem budżetu Gminy Laskowa na kolejny rok.

Wydatki związane z udostępnianiem nieruchomości zasobu oraz nabywaniem nieruchomości przez Gminę uzależnione będą od potrzeb określonych w budżecie Gminy na poszczególne lata. Wydatki te stanowią głównie koszt wycen, podziałów działek, rozgraniczeń, sporządzania dokumentacji geodezyjnej do regulacji stanu prawnego nieruchomości, opłat sądowych, opłat za wypisy z rejestrów gruntowych, publikacji ogłoszeń w prasie, wyłączeń gruntów z produkcji rolniczej na inne cele itp. Na rok 2019 poziom wydatków zaplanowany został na kwotę 36 000,00 zł.

W latach następnych przewiduje się utrzymanie poziomu wydatkowania środków budżetowych z tytułu gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości.

W latach 2019-2021 Gmina nie planuje aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego. Ostatniej aktualizacji dokonano w 2017 roku.

Gmina Laskowa gospodaruje gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, z uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnej i realizacją zadań publicznych. Nieruchomości wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości mogą być wykorzystane na cele rozwojowe gminy i na działalność inwestycyjną.

Udostępnienie nieruchomości zasobu następować będzie poprzez m.in. sprzedaż lub zamianę nieruchomości, użytkowanie, użyczenie, najem i dzierżawę bądź przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości

Sprzedaż nieruchomości gruntowych następować będzie w trybie przetargów oraz w drodze bezprzetargowej – w ramach realizacji składanych wniosków w sprawie ich nabycia w przypadku spełnienia warunków przewidzianych prawem.

Nie planuje się sprzedaży lokali mieszkalnych jak również lokali użytkowych.

Nieruchomości gminne zbywane są zgodnie z ich przeznaczeniem określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wyłączeniu ze sprzedaży podlegają nieruchomości gminne niezbędne dla realizacji zadań własnych gminy. W szczególności grunty i obiekty użyteczności publicznej oraz nieruchomości niezbędne dla realizacji inwestycji gminnych, głównie przeznaczone pod budowę sieci infrastruktury komunalnej i obiektów im towarzyszących.

W latach 2019-2021 zakłada się kontynuację większości zawartych dotychczas umów dzierżawy, najmu i użyczenia. Nadal będzie prowadzone gospodarowanie nieruchomościami poprzez oddawanie w najem, dzierżawę i użyczenie. Przewiduje się również regulację stanów prawnych nieruchomości zajętych pod drogi gminne.

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

1) ANALIZA ŁADU PRZESTRZENNEGO - ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

1.1 Aktualnie obowiązujące opracowania studialne i planistyczne oraz struktura zagospodarowania przestrzennego

Gmina Laskowa posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalone po raz pierwszy uchwałą Nr XXXVIII/127/2000 Rady Gminy Laskowa z dnia 29 września 2000 r. W 2010 r. dokonano częściowej zmiany i aktualizacji tego studium zatwierdzonej uchwałą Nr L/267/10 Rady Gminy Laskowa z dnia 16 czerwca 2010 r. oraz aktualnie obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący swym obszarem 100 % terytorium Gminy w granicach administracyjnych, w tym następujące miejscowości: Laskowa, Kamionka Mała, Jaworzna, Krosna, Strzeszyce, Żmiąca Sechna, Ujanowice, Kobyłczyna - zatwierdzony uchwałą Nr L/268/10 Rady Gminy Laskowa z dnia 16 czerwca 2010 r., (ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 384, poz. 2656 z dnia 29 lipca 2010 r.) oraz zmieniony uchwałami:

- uchwałą Nr XXI/121/12 Rady Gminy Laskowa z dnia 29 maja 2012 r., (ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 11 czerwca 2012 r., poz. 2696),
- uchwałą Nr XXXII/211/13 Rady Gminy Laskowa z dnia 14 czerwca 2013 r., (ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 05 lipca 2013 r., poz. 4359),
- uchwałą Nr XLV/308/14 Rady Gminy Laskowa z dnia 12 listopada 2014 r., (ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 25 listopada 2014 r., poz. 6760),
- uchwałą Nr XX/137/16 Rady Gminy Laskowa z dnia 23 maja 2016 r., (ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 01 czerwca 2016 r., poz. 3289),
- uchwałą XXXII/213/17 Rady Gminy Laskowa z dnia 20 czerwca 2017 r. (ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 29 czerwca 2017 r., poz. 4302),
- uchwałą XLVIII/305/18 Rady Gminy Laskowa z dnia 31 lipca 2018 r. (ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 03 sierpnia 2018 r., poz. 5454),

Wyżej wymienione dokumenty planistyczne są podstawą do podejmowania racjonalnych decyzji odnoszących się do kształtowania przestrzeni i ochrony środowiska na obszarze Gminy Laskowa.

W gminnych dokumentach planistycznych obszar Gminy Laskowa podzielono na obszary funkcjonalne, określające możliwości inwestycyjne oraz dostępność i kwalifikacje tych obszarów dla różnych typów rekreacji tj.:

- **obszar priorytetu leśnictwa** – to część południowa Gminy w obrębie Pasma Łososińskiego wskazana jako najodpowiedniejszą do rekreacji czynnej, tzn. turystyki wędrownej i sportów górskich. Na przedmiotowym obszarze występuje ograniczona dostępność terenów rekreacyjnych ze względu na dominację lasów oraz ich ochronny charakter;
- **obszar priorytetu rolnictwa i leśnictwa** – to część północna Gminy w obrębie Pasma Kamionkowskiego wskazana jako najodpowiedniejszą do rekreacji czynnej i biernej, tzn. turystyki wędrownej i rekreacji krótkookresowej. Na wyżej wskazanym

obszarze tereny rekreacyjne są umiarkowanie dostępne ze względu na znaczną ilość enklaw leśnych i użytków rolnych;

- **obszar priorytetu osadnictwa** - to część centralna Gminy w obrębie doliny rzeki Łososiny wskazuje się jako najodpowiedniejszą dla rekreacji biernej, tzn. rekreacji pobytowej długookresowej i krótkookresowej tranzytowej lub weekendowej. Tereny rekreacyjne w omawianym obszarze są w pełni dostępne ze względu na przewagę funkcji osadniczych nad użytkowaniem rolnym i leśnym.

Mając na uwadze potrzeby społeczne, gospodarcze i kierunki przestrzennego rozwoju Gminy - działania władz lokalnych w zakresie odpowiedniej polityki przestrzennej powinny zmierzać do:

- poprawy jakości życia mieszkańców poprzez: łatwą dostępność terenów budowlanych, placówek oświatowych, służby zdrowia, bazy sportowej i rekreacyjnej;
- zachęcenie potencjalnych Inwestorów do lokowania kapitału na obszarze Gminy, poprzez: pełne uzbrojenie terenów przeznaczonych pod inwestycje, ulgi podatkowe;
- rozwoju agroturystyki jako alternatywnego źródła dochodów rolników wraz z kompleksowym produktem turystycznym. Dla Gminy Laskowa, która posiada walory przyrodnicze prowadzenie gospodarstw agroturystycznych jest jedną z pożądanych form rozwoju miejscowości.

Wykorzystując swoje walory Gmina Laskowa ma szanse w niedalekiej przyszłości na wzmocnienie swojej pozycji gospodarczej na mapie regionu. Dla prawidłowego przebiegu tego procesu ważnym byłoby stworzenie profesjonalnej bazy informacyjnej o Gminie oraz jej poszczególnych sferach: turystyczno-rekreacyjnej, gospodarczej, infrastrukturalnej, społecznej oraz środowiskowej. Wspomniane informacje promujące walory Gminy winny ukazywać się w lokalnych mediach i na portalach społecznościowych w celu przybliżenia oferty turystycznej Gminy potencjalnym rekreantom.

Gmina Laskowa – jest częścią makrostruktury gospodarczej regionu; pełni szczególną rolę w odniesieniu do całego województwa stanowiąc jednocześnie zaplecze rolnicze i rekreacyjne dla głównych ośrodków miejskich.

Według aktualnego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” Gmina Laskowa jest gminą wiejską o wiejskim charakterze zabudowy mieszkaniowej i znacznym udziałem budownictwa rekreacji indywidualnej.

Cały region – wykazuje podobieństwa w zakresie ukształtowania struktury przestrzennej, w której zaznaczają się tendencje do kształtowania podstawowych układów zabudowy mieszkalno-usługowej, koncentrujących się głównie wzdłuż dróg łączących zespoły osadnicze, a głównie w dolinach rzek i potoków. Zabudowa rozproszona obejmuje głównie stoki i wzniesienia ponadlokalne.

Charakterystyczną cechą osadnictwa gminy jest jego niejednorodna struktura. Trzy jednostki strukturalne – Laskowa, Strzeszyce i Ujanowice rozwinęły się w dolinie rzeki Łososiny i charakteryzuje je zwarta zabudowa skupiająca się wokół lokalnych obszarów centrotwórczych.

Pozostałych 6 jednostek usytuowało się w dolinach potoków stanowiących dopływy rzeki Łososiny oraz na wzniesieniach. Cechuje je osadnictwo rozproszone. Po północnej stronie Łososiny usytuowane są przysiółki Laskowej: Laskowa Górna i Jabłoniec oraz wsie: Kamionka Mała, Krosna i Sechna. Po południowej stronie Łososiny rozwinęły się przysiółki Laskowej: Załupa, Rozpite oraz wsie: Jaworzna, Żmiąca, Kobyłczyna.

Analiza funkcjonalno - przestrzenna obszaru gminy wykazała występowanie trzech podstawowych rejonów funkcjonalno-przestrzennych: leśnego, rolno-leśnego i osadniczego.

Główne funkcje gminy to rolnictwo z leśnictwem i rekreacją, funkcją uzupełniającą jest osadnictwo. Pod względem ukształtowania przestrzeni zainwestowanych – najbardziej skoncentrowane układy zabudowy występują w dolinnej części gminy. Zabudowa tworzy układy liniowe, wzdłuż dróg przebiegających w znacznej mierze – dolinami rzeki i potoków. Większe rozproszenie zabudowy występuje na stokach. Największa koncentracja usług znajdują się w Laskowej i Ujanowicach. W pozostałych miejscowościach działają usługi podstawowe, obsługujące mieszkańców poszczególnych miejscowości. Zespoły i większe kompleksy lasów koncentrują się na północy i południu gminy, podczas gdy jej część centralna (poza terenami osadnictwa) jest głównie rejonem upraw i produkcji rolniczej o kierunku produkcji roślinnej, zwłaszcza sadownictwa oraz zwierzęcej.

1.2 Ocena aktualności MPZP i SUIKZP Gminy Laskowa

W październiku 2016 roku Wójt Gminy Laskowa dokonał analizy aktualności Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Laskowa. Przedstawiona analiza została pozytywnie zaopiniowana na sesji Rady Gminy Laskowa uchwałą Nr XXIII/159/16 z dnia 28 października 2016 roku.

Z przeprowadzonej analizy i oceny aktualności Studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynika, że:

- obowiązujące na obszarze Gminy Laskowa studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dostosowane do istniejących uwarunkowań faktycznych i prawnych, zachowuje ważność do czasu jego zmiany i w związku z tym w bieżącej chwili nie stwierdza się konieczność zmiany tego dokumentu,
- obowiązujące na obszarze Gminy Laskowa plany miejscowe są w części dostosowane do istniejących uwarunkowań faktycznych i prawnych i realizują w pełni założenia przyjęte w aktualnym Studium, w związku z tym nie stwierdza się konieczności ich zmiany w tym zakresie,
- aktualnie planuje się – w sytuacji szczególnych i pilnych potrzeb społecznych – zmiany miejscowe dla niewielkich obszarowo terenów w granicach planowanych zamierzeń inwestycyjnych.

Tabela 39. Założenia programowe opracowania studium i planów miejscowych

L.p.	Rodzaj dokumentu planistycznego	Obszar opracowania	Zakładany termin realizacji
1.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Laskowa zatwierdzone uchwałą Nr L/267/10 Rady Gminy Laskowa z dnia 16 czerwca 2010 r.	Obszar Gminy Laskowa w granicach administracyjnych	2017 – 2018 r. Zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Laskowa” przyjętego uchwałą Nr L/267/10 Rady Gminy Laskowa z dnia 16 czerwca 2010 r.
2.	Lokalne zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Laskowa zatwierdzonego uchwałą Rady Gminy Laskowa Nr L/268/10 z dnia 16 czerwca 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 29 lipca 2010 r. Nr 384, poz. 2656)	Część obszaru Gminy Laskowa	2016 – 2017
3.	Zmiana „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Laskowa” zatwierdzonego uchwałą Rady Gminy Laskowa Nr L/268/10 z dnia 16 czerwca 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 29 lipca 2010 r. Nr 384, poz. 2656)	Obszar Gminy Laskowa w granicach administracyjnych	2017 – 2020

Źródło: A. Makowiecka, Ocena aktualności Studium i planów miejscowych, uchwała Nr XXIII/159/ Rady Gminy Laskowa z dnia 16 czerwca 2010 roku, Kraków 2010

Gmina Laskowa obecnie jest w trakcie sporządzania lokalnej zmiany planu miejscowego, która uwzględni złożone wnioski. Zakłada się, że uchwalenie tej zmiany nastąpi z końcem 2019 roku.

Zakres uwzględnienia wniosków, szczegółowe przeznaczenie oraz warunki zabudowy i zagospodarowania terenów, określany będzie w trakcie sporządzania planów, po przeprowadzeniu stosownych analiz.

W 2020 roku planuje się przystąpić do zmiany studium, po jej przeprowadzeniu będzie wszczęta procedura opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla całego obszaru Gminy Laskowa, celem przeniesienia ustaleń ze studium, by stały się prawem miejscowym oraz dostosowania studium i planu do przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz innych ustaw.

1.3 Strategia Rozwoju Gminy Laskowa na lata 2014 – 2020

Gmina Laskowa posiada aktualnie obowiązującą strategię rozwoju Gminy Laskowa na lata 2014 – 2020 przyjętą uchwałą Nr XLIV/303/14 Rady Gminy Laskowa z dnia 27 października 2014 r.

Podkreślono w niej najistotniejsze cele rozwojowe gminy, których realizacja zapewni zrównoważony rozwój gminy Laskowa w nowych realiach społeczno- gospodarczych kraju:

Misja strategii: **CZYSTA EKOLOGICZNIE I SILNA TRADYCYJAMI LOKALNYMI GMINA LASKOWA, WYJĄTKOWYM PUNKTEM NA SZLAKACH TURYSTYCZNYCH MAŁOPOLSKI**

Realizacja Misji gminy wymaga określenia celów służących dojściu do zamierzonego w misji stanu, czyli tzw. „**celów strategicznych**”. Cele strategiczne stanowią zatem krótką listę głównych efektów działań w obszarach najważniejszych dla rozwoju gminy, które należy osiągnąć aby zrealizować cel główny - misję. Cele strategiczne określa się na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT, mając na uwadze przyjętą wcześniej Misję Rozwoju Gminy.

Cele strategiczne zatem działania długoterminowe, które mają za zadanie:

- utrzymać mocne strony gminy i najlepiej wykorzystać je dla jej rozwoju;
- wyeliminować słabe strony;
- wykorzystać szanse rozwoju gminy;
- uniknąć negatywnego oddziaływania zdefiniowanych zagrożeń na rozwój gminy.

Realizacja celów strategicznych uwarunkowana jest osiągnięciem celów pośrednich, jakimi są **cele operacyjne**, tym z kolei przypisane zostały wykazy konkretnych **zadań**, jakie gmina zamierza zrealizować na drodze do osiągnięcia stanu zakładanego w Misji Rozwoju.

1.3.1 Cele strategiczne

CEL STRATEGICZNY NR 1: TWORZENIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU TURYSTYKI LOKALNEJ

Cel strategiczny nr 1 dzieli się na: cel operacyjny 1.1 oraz 1.2. Pierwszy z nich zakłada wykreowanie Regionalnych Produktów Turystycznych, rozszerzenie wachlarza usług, podniesienie ich jakości oraz stworzenie zróżnicowanej oferty turystycznej. Drugi natomiast przewiduje stworzenie systemu informacji i promocji turystycznej gminy oraz marketingu produktu turystycznego.

CEL STRATEGICZNY NR 2: POPRAWA STANDARDU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Kolejny Cel strategiczny nr 2 dzieli się na: cel operacyjny 2.1. oraz cel 2.2. Pierwszy mówi o przeciwdziałaniu bezrobociu i aktywizacji rynku pracy poprzez stworzenie warunków do rozwoju małej i średniej przed przedsiębiorczości. Kolejny natomiast przedstawia zwiększenie standardu usług na terenie gminy oraz poprawie dostępu do współczesnych mediów.

CEL STRATEGICZNY NR 3: ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ

Cel ten dzieli się na jeden cel operacyjny 3.1. Mówi on do dostosowaniu sieci komunikacji drogowej dla potrzeb lokalnych, rozwoju turystyki i tranzytu.

CEL STRATEGICZNY NR 4: WYKORZYSTANIE LOKALNYCH TRADYCJI ROLNICZYCH I SADOWNICZYCH W KREOWANIU NOWYCH PRODUKTÓW

Kolejny czwarty Cel strategiczny dzieli się na: cel operacyjny 4.1. oraz cel 4.2. Pierwszy mówi o wykreowaniu kierunków rozwoju rolnictwa, rolnictwa ekologicznego dostosowanego do lokalnych oraz krajowych możliwości. Cel 4.2 zakłada rozwój drobnego przetwórstwa rolno-spożywczego na bazie surowców własnych.

CEL STRATEGICZNY NR 5: DZIEDZICTWO KULTUROWE I SKUTECZNY SYSTEM EDUKACJI, PODSTAWĄ ZACHOWANIA TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ

Cel strategiczny nr 5 dzieli się na: cel operacyjny 5.1, 5.2 oraz 5.3. Pierwszy z nich zakłada ochronę istniejących dóbr kultury (obiektów zabytkowych oraz krajobrazu kulturowego). Cel 5.2 podkreśla kultywowanie folkloru i tradycji lokalnych. Ostatni cel zakłada podnoszenie standardów edukacji.

CEL STRATEGICZNY NR 6: BUDOWA ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ MIESZKAŃCÓW POPRZECZ OCHRONĘ WALORÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO GMINY

Przyjęty sposób wdrażania strategii bazuje przede wszystkim na zrealizowaniu szeregu działań i projektów przewidzianych do realizacji w ramach poszczególnych celów operacyjnych strategii. Część działań została zidentyfikowana i ujęta w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Są to najważniejsze projekty inwestycyjne gminy, dla których zaplanowano finansowanie z budżetu gminy i środków pomocowych UE. Za wdrożenie tych projektów będzie odpowiadał głównie samorząd gminy, bądź jednostki mu podległe (np. placówki edukacyjne). Proces przygotowania i realizacji tych projektów będzie na bieżąco monitorowany przez Urząd Gminy, zarówno od strony finansowej, jak i technicznej.

Zakłada się, że część projektów pozostanie poza ramami Wieloletniej Prognozy Finansowej i będzie wdrażana przez uprawnione do tego instytucje i podmioty, głównie w ramach bieżących i zleconych zadań.

Bardzo trudno jest określić wielkość niezbędnych środków na realizację powyższych celów. Biorąc pod uwagę ogromne potrzeby gminy w zakresie wyposażenia w podstawową infrastrukturę techniczną i społeczną, zapotrzebowanie na realizację najważniejszych projektów inwestycyjnych. Do tego dochodzi realizacja projektów nie związanych bezpośrednio z inwestycjami, ale ważnych z punktu widzenia rozwoju zasobów ludzkich czy też budowania kapitału społecznego w gminie. Określenie zapotrzebowania finansowego na tego rodzaju projekty nie jest jednak możliwe, choćby z tego względu, że obecnie nie do końca wiadomo, kto i w jakim zakresie mógłby realizować projekty o charakterze nieinwestycyjnym na terenie gminy.

Głównymi źródłami finansowania powyższych celów są:

- ✓ budżet gminy,
- ✓ zewnętrzne środki publiczne (dostępne przede wszystkim w ramach programów finansowanych z Unii Europejskiej),
- ✓ środki z sektora prywatnego (np. w ramach projektów partnerstwa publiczno-prywatnego).

1.3.2 SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY REALIZACJI STRATEGII

System monitorowania jest ważnym elementem w procesie wdrażania strategii. Dane z monitoringu służą do oceny skuteczności realizowanych działań i pozwalają na bardziej efektywne wydatkowanie środków publicznych.

Zakłada się, że instytucją odpowiedzialną za ogólną koordynację i monitorowanie procesu realizacji strategii będzie Urząd Gminy w Laskowej.

Zadaniem będzie w szczególności:

- zbieranie i przekazywanie partnerom społecznym i gospodarczym informacji o dostępnych źródłach finansowania zewnętrznego (kierowanie potencjalnych beneficjentów do odpowiednich instytucji),
- wyrażanie opinii co do zgodności proponowanych zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego z zapisami strategii,
- wydawanie opinii o zgodności planowanej inwestycji/zadania z zapisami strategii (w przypadku gdy taka opinia jest wymagana),
- inicjowanie i koordynowanie opracowania średniookresowych dokumentów programowych (np. program rozwoju bazy oświatowej, program rozwoju usług społeczeństwa informacyjnego),
- informowanie społeczności lokalnej o istnieniu strategii i obranych kierunkach rozwoju, a także o postępach i efektach jej wdrażania.

Ocena postępów we wdrażaniu strategii będzie dokonywana w cyklu dwuletnim i będzie oparta o zestaw bazowych wskaźników. Poniżej zaprezentowano wybrane rodzaje wskaźników, dostosowując ich charakter do rodzaju monitorowanego celu.

Tabela 40. Wskaźniki monitorowania Strategii Rozwoju gminy Laskowa

Nazwa celu	Rodzaj wskaźnika
I. Tworzenie warunków dla rozwoju turystyki lokalnej	✓ liczba publicznych punktów dostępu do internetu, ✓ liczba miejsc noclegowych na terenie Gminy, ✓ liczba punktów gastronomicznych na terenie Gminy, ✓ wielkość dochodów gminy z tytułu udziału w podatku CIT, ✓ liczba gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych, ✓ liczba turystów odwiedzających gminę w ciągu roku, ✓ % budżetu gminy przeznaczonych na sport, rekreację, turystykę, ✓ nakład druków promocyjnych, ✓ liczba imprez kulturalnych, sportowych w roku, ✓ łączna długość tras turystycznych na terenie gminy
II. Poprawa standardu życia mieszkańców	✓ dochód gminy na 1 mieszkańca, ✓ średni poziom zarobków mieszkańców miasta/gminy, ✓ poziom dochodów/wydatków gminy, ✓ wskaźnik selektywnej zbiórki odpadów, ✓ odsetek mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych, ✓ odsetek mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów komunalnych, ✓ odsetek osób korzystających z pomocy społecznej, ✓ odsetek zarejestrowanych przestępstw i wykroczeń na 1000 mieszkańców, ✓ liczba porad lekarskich i ambulatoryjnych w placówkach opieki zdrowotnej, ✓ liczba mieszkańców na 1 placówkę opieki zdrowotnej, ✓ wydatki na służbę zdrowia, ✓ liczba gospodarstw domowych posiadających dostęp do szerokopasmowego internetu
III. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej	✓ stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy, ✓ odsetek osób korzystających z sieci gazowej, ✓ ilość abonentów telekomunikacyjnych,

	✓ długość wyremontowanych, zmodernizowanych dróg w km i poniesione nakłady, ✓ długość wybudowanych nowych dróg, chodników na terenie gminy wraz z poniesionymi nakładami, ✓ liczba osób objętych szkoleniem z zakresu integracji i pozyskiwania środków UE, ✓ wielkość środków zewnętrznych pozyskanych na realizację zadań własnych gminy, ✓ odsetek powierzchni gminy objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego
IV. Wykorzystanie lokalnych tradycji rolniczych i sadowniczych w kreowaniu nowych produktów lokalnych	✓ średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego, ✓ liczba rolniczych grup producenckich, ✓ liczba imprez promujących lokalne tradycje i produkty gminy
V. Dziedzictwo kulturowe i skuteczny system edukacji podstawą zachowania tożsamości lokalnej	✓ liczba i budżet działających organizacji pozarządowych, ✓ odsetek osób z wyższym i średnim wykształceniem w gminie, ✓ odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, ✓ współczynnik scholaryzacji brutto na poszczególnych poziomach edukacji, ✓ odsetek uczniów korzystających z zajęć dodatkowych/pozalekcyjnych, ✓ wielkość nakładów na inwestycje i remonty w oświacie, ✓ liczba osób korzystających z obiektów sportowych na terenie gminy,
VI. Ochrona środowiska naturalnego i budowa świadomości ekologicznej mieszkańców	✓ stan powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, hałasu komunikacyjnego i promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy, ✓ roczne nakłady na ochronę środowiska w gminie

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Laskowa 2014-2020

Dane dotyczące zaproponowanych powyżej wskaźników dostępne są w ramach oficjalnej statystyki GUS i będą pozyskiwane m.in. z Banku Danych Regionalnych GUS, sprawozdań gminnych oraz z wydziałów Urzędu Gminy w Laskowej. Wskaźniki te w większości zostały wykorzystane w części diagnostycznej, przy opisie sytuacji społeczno-gospodarczej gminy.

VI. Infrastruktura komunalna i środowisko

1. GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

1.1. Zaopatrzenie gminy w wodę

Obszar Gminy Laskowa nie posiada całkowicie uregulowanej gospodarki wodno-ściekowej. Na terenie gminy nie występują zasoby wód podziemnych, które mogłyby stanowić główne źródło zaopatrzenia mieszkańców i usług w gminie. Obecnie mieszkańcy gminy korzystają z lokalnych studni kopanych i głębinowych oraz z cieków górskich o zróżnicowanej wydajności i jakości. Na terenie gminy jest odczuwalny brak wody pitnej. Wieś Laskowa – centrum i Laskowa Górna, centrum wsi Ujanowice, Żmiąca i Strzeszyce, korzystają ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Łączna długość istniejącej sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 26,4 km, na terenie gminy znajdują się 4 stacje uzdatniania wody. Do sieci wodociągowej doprowadzone są 688 przyłącza, co zapewnia zaopatrzenie 2 900 osób. Pozostali mieszkańcy zaopatrują się w wodę z indywidualnych studni kopanych z których wodę doprowadzają do budynków mieszkalnych. Zwodociągowanych jest 40,47 % gospodarstw domowych.

W oparciu o lokalne ujęcia wykonana jest sieć wodociągowa dla miejscowości:

- Żmiąca (część wsi) – Strzeszyce, gdzie długość sieci wynosi 6 km,
- Ujanowice – Kobyłczyna (część wsi), gdzie długość sieci wynosi 4,4 km,
- Laskowa „Nagórze” (część wsi) gdzie długość sieci wynosi 4 km,
- Laskowa „Nadole” (część wsi), gdzie długość sieci wynosi 12 km.

Sieci wodociągowej nie posiadają: Kamionka Mała, Jaworzna, Krosna, Sechna, i część wsi Kobyłczyna.

1.2 Odprowadzanie ścieków

Zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi objęta jest część miejscowości: Laskowa, Jaworzna, Kamionka Mała, Krosna, Żmiąca, Strzeszyce, Ujanowice oraz Sechna. Miejscowość Kobyłczyna nie posiada sieci kanalizacji sanitarnej.

W miejscowości Kobyłczyna oraz w rejonach nie objętych zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi ścieki odprowadzane są indywidualnie do szczelnych lub chłonnych dołów. Generalnie – gospodarka wodno-ściekowa wymaga dalszego porządkowania i nakładów inwestycyjnych ze względu na konieczność sanitacji całego obszaru Gminy – szczególnie rzeki Łososiny, w zlewni której położona jest Gmina Laskowa.

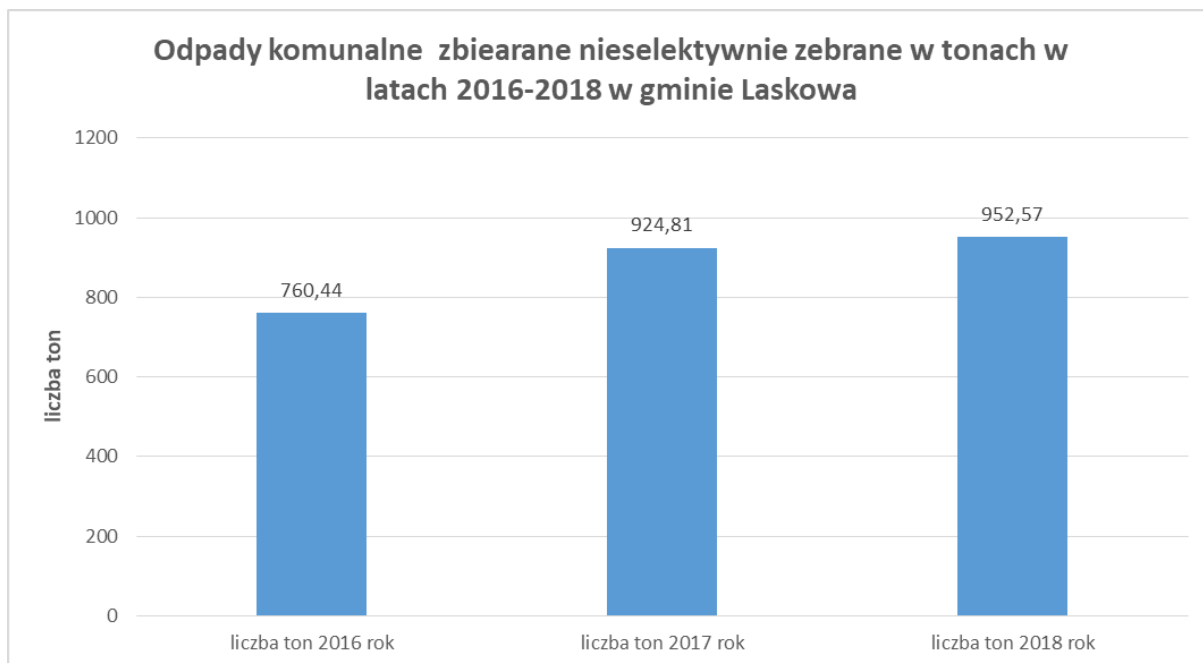
Na terenie gminy znajduje się jedna oczyszczalnia ścieków w Ujanowicach. Jest to oczyszczalnia biologiczno – mechaniczna typu EKO - SBR o maksymalnej przepustowości 525 m³/d. Oczyszczalnia ścieków w Ujanowicach została rozbudowana i zmodernizowana w 2011 r. Wg GUS długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy wynosi 48,3 km.

1.3 Gospodarka odpadami

Gmina zobowiązana jest do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzeń wykonawczych.

Ilość wytworzonych odpadów komunalnych na terenie gminy Laskowa w ostatnich 3 latach przedstawiają poniższe wykresy:

Tabela 41. Odpady komunalne zbierane nieselektywnie zebrane w tonach w latach 2016-2018 w gminie Laskowa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Na terenie Gminy Laskowa nie funkcjonują instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Zgodnie z wymogami wszystkie odpady komunalne odebrane z obszaru gminy są zagospodarowywane na przyporządkowanych dla Gminy instalacjach regionalnych.

Cele w gospodarce odpadami komunalnymi

W gospodarce odpadami komunalnymi przyjęto następujące cele:

- udoskonalenie nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi (w związku z wprowadzeniem tzw. podatku śmieciowego), co ma mieć bezpośredni wpływ na osiągnięcie poniższych celów,
- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100 % mieszkańców oraz zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska.

Odpady zawierające azbest

Odpady zawierające azbest należą do odpadów niebezpiecznych. Ze względu na budowę i strukturę tych wyrobów, stanowią one poważny problem dla zdrowia ludzi i stanu środowiska.

Gmina Laskowa przystąpiła do realizacji programu pn. „Odbiór i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Laskowa” z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa małopolskiego na lata 2014-2020. W ramach zadania na odbiór i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z programu RPO Województwa Małopolskiego w latach 2018-2020 wywiezionych będzie 360 ton odpadów azbestowych. W 2018 r. wywieziono 118,2 ton wyrobów zawierających azbest od 30 gospodarstw domowych z terenu Gminy. Na dzień 31.12.2018 r. złożono 73 wnioski o udzielenie pomocy na usuwanie zdemontowanych pokryć dachowych zawierających azbest.

1.4 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu

Gmina Laskowa w 2018 r. przystąpiła do realizacji dwóch projektów:

1) Zadanie pn: „Wymiana źródeł ciepła w gospodarstwach domowych Gminy Laskowa na paliwa gazowe i biomasę”

W 2018 r. podpisano 113 umów z mieszkańcami na dofinansowanie do wymiany nieekologicznych źródeł ciepła. W tym 74 mieszkańców otrzymało zwrot dofinansowania.

2) Zadanie pn: „Wymiana źródeł ciepła w gospodarstwach domowych Gminy Laskowa na paliwa stałe”

W 2018 r. podpisano 31 umów z mieszkańcami na dofinansowanie do wymiany nieekologicznych źródeł ciepła. W tym 14 mieszkańców otrzymało zwrot dofinansowania. Poniesiono również wydatki na działania proekologiczne i promocyjne (druk ulotek i plakatów)

1.5 PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Laskowa jest przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej we wszystkich sektorach na terenie gminy, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Osiągnięcie tego celu bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców gminy. Cel główny gmina zamierza osiągnąć przez realizację następujących celów szczegółowych:

- promowanie gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Laskowa,
- efektywne gospodarowanie energią w Gminie Laskowa,
- promocja energii ze źródeł odnawialnych,
- redukcja gazowych i pyłowych zanieczyszczeń powietrza, w tym CO₂,
- podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Laskowa wyznacza główny cel strategii rozwoju gminy, który polega na:

**POPRAWIE JAKOŚCI POWIETRZA I KOMFORTU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ
REDUKCJĘ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA, W TYM CO₂ ORAZ OGRANICZENIE
ZUŻYCIA ENERGII FINALNEJ WE WSZYSTKICH SEKTORACH ORAZ ZWIĘKSZENIE
WYKORZYSTYWANIA OZE NA TERENIE GMINY LASKOWA**

Większość z działań zaplanowanych do realizacji to zadania inwestycyjne polegające na: termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, instalacjach fotowoltaicznych, oraz wymianie pieców węglowych.

Planowane działania w ramach niniejszego dokumentu zawierają zestaw działań długoterminowych oraz działania krótkoterminowe.

Obszar działań skupia się na sektorach które wykazały największą emisję, działania dotyczące budynków użyteczności publicznej stanowią ponadto przykład dla mieszkańców.

Tabela 42. Plan działań inwestycyjnych

Źródło: Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Laskowa.

Działania realizowane w ramach Planu dotyczą zadań inwestycyjnych. Wszystkie działania (inwestycje) zawarte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Laskowa na lata 2017-2020, są realizowane na obszarze Gminy Laskowa. Obecnie na terenie gminy Laskowa, nie znajdują się zakłady produkujące energię odnawialną.

1.5.1 Działania zgodne z WPF

W trakcie realizacji Planu, podjęto działania edukacyjne skierowane do mieszkańców, począwszy od dzieci i młodzieży, aż po osoby starsze. Akcje informacyjne nt. niekorzystnego oddziaływania na zdrowie, emisji związków niebezpiecznych odbywają się cyklicznie w okresie od 2017-2020 tak aby edukować społeczeństwo, za działania edukacyjne odpowiedzialny jest Urząd Gminy.

Tabela 43. Wymiana lub modernizacja źródeł ciepła w gospodarstwach domowych

Działanie I	
Nazwa Działania	Wymiana lub modernizacja źródeł ciepła w gospodarstwach domowych
Adresat Działania	Mieszkańcy
Okres realizacji	2017-2020
Efekt ekologiczny - redukcja zużycia energii [MWh]	-
Efekt ekologiczny - redukcja emisji [Mg CO ₂]	754,77
Szacowany koszt działania	2 151 331,54
Szacunkowy koszt jednostkowy [zł/Mg CO ₂]	2 850,32
Źródło finansowania	RPO W Małopolskiego. Oś 4 Działanie 4 Poddziałanie 4.4.2, 4.4.3 środki z budżetu Gminy, Program PONE

Źródło: Plan gospodarki niskoemisyjnej gminy Laskowa

W ramach działania zakłada się wymianę kotłów węglowych na paliwa ekologiczne w ok. 150 obiektach mieszkalnych. Są to dane szacunkowe i mogą ulec zmianie w momencie pojawienia się zwiększonego zainteresowania wymianą kotłów węglowych. Do obliczeń efektu ekologicznego wykorzystano wyniki inwentaryzacji oraz dane KOBiZE.

Tabela 44. Rozwój rozproszonych źródeł energii -mikro instalacje

Działanie II	
Nazwa Działania	Rozwój rozproszonych źródeł energii -mikro instalacje
Adresat Działania	Mieszkańcy
Okres realizacji	2017-2020
Efekt ekologiczny - redukcja zużycia energii [MWh]	625,00
Efekt ekologiczny - redukcja emisji [Mg CO ₂]	507,50
Szacowany koszt działania	250 000
Szacunkowy koszt jednostkowy [zł/Mg CO ₂]	492,61
Źródło finansowania	RPO W Małopolskiego. Oś 4 Działanie 4 Poddziałanie 4.1.1(85% dofinansowania), Środki z Budżetu Gminy

Szczegółowe wskaźniki monitorowania
Łączna moc zainstalowanych instalacji [kW]
Produkcja energii elektrycznej z instalacji OZE [MW/rok]
Liczba zamontowanych instalacji fotowoltaicznych

Źródło: Plan gospodarki niskoemisyjnej gminy Laskowa

Instalacje fotowoltaiczne są technologią, która sprawdza się nie tylko jako rozwiązanie komercyjne dla inwestorów i przedsiębiorców, ale z powodzeniem może być również stosowana w obiektach mieszkalnych. Rekomendowana moc instalacji to 5 kW, której powierzchnia wynosi około 26 m². Planowana ilość zamontowanych instalacji – 125. Instalacja w porze dziennej wykorzystywana będzie do pokrycia potrzeb gospodarstw.

W przypadku nadwyżek produkcji energii, będą one odsprzedawane do sieci elektroenergetycznej. Szacunkowy koszt realizacji zadania według wyceny rynkowej wynosi 8 000 zł/kW mocy zamontowanej instalacji. Planowany uzysk energii z 1 kW zainstalowanej

mocy wynosi 1 MWh/rok. Działanie to ma charakter fakultatywny – poziom wdrożenia uzależniony jest od wielkości i zasad dodatkowych, zewnętrznych form wsparcia finansowego.

-obecnie otrzymaliśmy pozytywną ocenę wniosku lecz znajdujemy się na liście rezerwowej.

1.5.2 Działania fakultatywne nie ujęte w WPF:

Działania skierowane do Użyteczności Publicznej

Tabela 45. Montaż odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej-panele fotowoltaiczne

Działanie I	
Nazwa Działania	Montaż odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej-panele fotowoltaiczne
Adresat Działania	Gmina Laskowa oraz podmioty które wyraziły chęć montażu OZE w badaniu ankietowym- zał. 2
Okres realizacji	2017-2020
Szacowany koszt działania	700 000,00
Szacunkowy koszt jednostkowy [zł/Mg CO ₂]	8 620,69
Źródła finansowania	RPO W Małopolskiego Oś 4 Poddziałanie 4.1.1(85% dofinansowania) środki z budżetu Gminy
Szczegółowe wskaźniki monitorowania	
Łączna moc zainstalowanych instalacji [kW]	
Produkcja energii elektrycznej z instalacji OZE [MW/rok]	

Źródło: Plan gospodarki niskoemisyjnej gminy Laskowa

Technologię tą rekomenduje się z uwagi na szczególnie duże korzyści płynące z zastosowania rozwiązań opartych o energię słoneczną w obiektach które są wykorzystywane w porze dziennej. Czas pracy instalacji fotowoltaicznej w ciągu doby uzależniony jest od długości trwania dnia. Stąd też najwyższą wydajność instalacja odnotowuje w godzinach od 8-15, co pokrywa się z czasem pracy szkół i urzędów. Dzięki czemu wytworzona energia w całości będzie mogła zostać wykorzystana na pokrycie potrzeb własnych budynków.

Dodatkowo zastosowanie inwestycji OZE na obiektach publicznych pełni funkcję edukacyjną – dane dotyczące parametrów pracy instalacji mogą zostać udostępnione publicznie w Internecie, co pozwoli na weryfikację jak prezentuje się wydajność pracy instalacji w konkretnej lokalizacji.

W chwili obecnej nie posiadamy Programu Ochrony Środowiska. Został opracowany Program ochrony środowiska gminy Laskowa na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021, jednak po przedłożeniu uchwały na sesję rady Gminy nie został uchwalony.

VII. Infrastruktura transportowa

1. Transport drogowy

Układ komunikacyjny Gminy Laskowa stanowi sieć dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Przez gminę przebiega droga wojewódzka o numerze DW 965 relacji Bochnia – Limanowa oraz 3 drogi powiatowe. Stan techniczny drogi wojewódzkiej i dróg powiatowych jest oceniany jako średni - głównie ze względu na niekorzystne warunki fizjograficzne i rzeźbę terenu.

Wśród dróg gminnych wyróżnia się drogi gminne klasy L – lokalne oraz drogi klasy D – dojazdowe. Drogi gminne mają nawierzchnię utwardzoną: asfaltową bitumiczną oraz tłuczniową lub nawierzchnię nieutwardzoną - gruntową. Stan techniczny dróg gminnych jest oceniany jako średni lub zły, zwłaszcza w obrębie połączeń wewnątrz poszczególnych wsi. Wykaz dróg na terenie Gminy Laskowa zawiera poniższa tabela:

Tabela 46. Wykaz dróg na terenie Gminy Laskowa.

Lp.	Nazwa/relacja drogi	Numer drogi
Drogi Wojewódzkie		
1.	Bochnia – Limanowa,	DW 965
Drogi Powiatowe		
1.	Laskowa – Nagórze	1612 K
2.	Młynne – Łososina Dolna	1555 K
3.	Ujanowice – Sechna	1451 K
Drogi Gminne		
Drogi Gminne KL L (lokalne)		
1.	Jaworzyna-Mordarka	K 340231
2.	Kamionka Mała-Rozdziele	K 340232
3.	Krosna-Żmiąca	K 340233
4.	Strzeszyce-Laskowa	K 340234
5.	Podjabłoniec-Sajdaki	K 340235
6.	Ujanowice-Kobyłczyna	K 340236
7.	Laskowa-Rozdziele	K 340237
8.	Laskowa-Rozpite	K 340238
9.	Laskowa-Mordarka	K 340239
Drogi Gminne KL D (dojazdowe)		
Laskowa		
1.	Wilczkówka Góry – Korab,	DG 2530010
2.	Jeziernik	DG 2530011
3.	Nowy Świat	DG 2530012

4.	Bania	DG 2530013
5.	Krawcówka – Ptaszkówka,	DG 2530014
6.	Ptaszkówka,	DG 2530015
7.	Danielówka – Gąsiorki	DG 2530016
8.	Rozpite – Dzioł,	DG 2530017
9.	Do Piechury – Michałowskiego	DG 2530018
10.	Do rzeki koło Piętonia,	DG 2530019
11.	Ptaszkówka – do Stańdy,	DG 2530020
12.	Do Frączka koło lasu gminnego,	DG 2530021
13.	Do lasu gminnego od strony Rozdziela	DG 2530022
14.	Sławętówka – Wyrąb Jabłoniec	DG 2530023
15.	Nadole	DG 2530024
16.	Dziedzicówka – Wróble	DG 2530025
17.	Do Wróbli i Michury	DG 2530026
18.	Do osiedla Kopciów i Wilczków	DG 2530027
19.	Sławętówka Cuba – Rozdziele (Krzyż)	DG 2530028
20.	Do Górnej Załpy koło Matługa od mostu	DG 2530029
21.	Droga pod cmentarzem	DG 2530030
22.	Odrończa	DG 2530031
23.	Osiedle nad stawami	DG 2530032
24.	Stryczkówka - k. Daniela do kapliczki Na Folwarku	DG 2530033
25.	Koło Dominika do Polaka i Sajdaka	DG 2530034
26.	Do Gołębia i Bindy	DG 2530035
27.	Hojdówka	DG 2530036
28.	Do Adamczyka i Marców	DG 2530037
29.	Do Bakalarza i Sajdaka	DG 2530038
30.	Grzesiówka	DG 2530039
31.	Do Kozy, Zelka przez las	DG 2530040
Jaworzna		
1.	Zastyrze – Napole	DG 2530041
2.	Siwkówka,	DG 2530042
3.	Zagranice,	DG 2530043
4.	Piegzówka	DG 2530044
5.	Na Chałupiska koło Augustyna	DG 2530044
6.	Chałupiska koło Matługa, Marcisza	DG 2530045
7.	Gasiówka koło Marcisza	DG 2530046
8.	Do Szkarłata	DG 2530047
9.	Kórdzielowa,	DG 2530048
10.	Rośkówka	DG 2530059

11.	Oślak	DG 2530049
12.	Do Leśniczego	DG 2530050
13.	Do Leśniczego od drogi Siwkówka,	DG 2530051
14.	Do Janasa	DG 2530052
15.	Do Padolu	DG 2530053
16.	Podółki	DG 2530054
17.	Laskowa – Jaworzna Łęg	DG 2530055
Żmiąca:		
1.	Rośkówka	DG 2530056
2.	Żmiąca – Zagranice	DG 2530058
3.	Gołogóra	DG 2530059
4.	Kowalówka	DG 2530060
5.	Kowalówka	DG 2530060
6.	Żmiąca – Granice –Kobyłczyna	DG 2530061
7.	Dyksówka – Kaleń	DG 2530062
8.	Do Zawady od Michałkówki	DG 2530063
9.	Dudówka	DG 2530064
10.	Oślak (w prawo od gminnej),	DG 2530065
11.	Cuprówka	DG 2530066
12.	Żmiąca – Mocarz (Rosiek),	DG 2530067
13.	Dudkówka	DG 2530068
14.	Pietrówka,	DG 2530069
15.	Urygówka	DG 2530070
16.	Kuśnierzkówka	DG 2530071
17.	Pachówka	DG 2530072
18.	Bursztynówka	DG 2530073
19.	Filipkówka	DG 2530074
20.	Górna Żmiąca	DG 2530075
21.	Krzyżakówka.	DG 2530076
Kamionka Mała:		
1.	Požogi – Olchawówka,	DG 2530077
2.	Humowo	DG 2530078
3.	Orłoka – Jastrząbka,	DG 2530079
4.	Chabejówka – Malińska	DG 2530080
5.	Górczyno – Podsoślina,	DG 2530081
6.	Kempówka – Oborzyska,	DG 2530082
7.	Czechówka	DG 2530083
8.	Za las	DG 2530084
9.	Pławecówka	DG 2530085
10.	Zadziele – Jastrząbka	DG 2530086
11.	Dzioł – Naddebrze,	DG 2530087
12.	Dzioł – Bednarzówka	DG 2530088
13.	Dębina – Kobyła,	DG 2530089
14.	Klepacówka	DG 2530090
15.	Piegrówka	DG 2530091
16.	Konifasowo – Podgłazcze	DG 2530092
17.	Figłowo (Stosor – Pasionek),	DG 2530093

18	Łagoszówka – Przyczki	DG 2530093
19	Orłówka – Wygodny – Końców	DG 2530094
20	Zelki od Sentyszów	DG 2530095
21	Pustki – Rośkówka,	DG 2530096
22	Uryga – Padoły	DG 2530097
23	Figłówka.	DG 2530098
Krosna:		
1.	Brzezcie – Dzioł	DG 2530099
2.	Zamostki	DG 2530100
3.	Przylaski	DG 2530101
4.	Jonikówka – Łaziska	DG 2530102
5.	Włodarzówka – Majchrówka,	DG 2530103
6.	Nad Karczmą – Dzioł	DG 2530104
7.	Urygówka	DG 2530105
8.	Wajdówka – Przylaski	DG 2530106
9.	Zdebiówka – Góry	DG 2530107
10.	Kołodziejówka – Przylaski	DG 2530108
11.	Zagroda,	DG 2530109
12.	Za Brzezina	DG 2530110
13.	Buckówka	DG 2530111
14.	Jońcówka.	DG 2530112
Strzeszyce:		
1.	Łęg – Strzeszyce	DG 2530113
2.	Centrum – Strzeszyce	DG 2530114
3.	Pogórek.	DG 2530115
Ujanowice		
1.	Potoka	DG 2530115
2.	Biała,	DG 2530116
3.	Pod Górą	DG 2530117
4.	Pod Micyną (Krężolek),	DG 2530118
5.	Ujanowice – Osiedle Centrum	DG 2530119
Sechna:		
1.	Gwizdówka – Góry	DG 2530120
2.	Nowakówka,	DG 2530121
3.	Kromolin,	DG 2530122
4.	Pajerówka	DG 2530123
5.	Zabrze – Kromolin	DG 2530124
Wieś Kobyłczyna:		
1.	Od mostu do Tokarza	DG 2530125
2.	Podlesie do Rembilasa,	DG 2530126
3.	Kiławcówka	DG 2530127
4.	Garncarzówka	DG 2530128
5.	Niżna	DG 2530129
6.	Kobyłczyna – Kaleń	DG 2530130

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Tabela 47. Drogi zaliczone do kategorii dróg gminnych po roku 1998 roku

LP.	Miejscowość	Nazwa drogi	Numer
1.	Laskowa	Kuligówka	604515 K
2.	Laskowa	Przez Równie k/stadionu	604516 K
3.	Laskowa	Rozumówka	604517 K
4.	Laskowa	Górna Załpa	604521 K
5.	Jaworzna	Zastyrze-Korab	604519 K
6.	Kobyłczyna- Ujanowice	Ponad rzekę	604518 K
7.	Sechna	Motakówka	604520 K
8.	Sechna	Pagórek – Wielkie Pole	604522 K

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Problemy komunikacyjne gminy wynikają z ukształtowania terenu na obszarze gminy, przede wszystkim konieczności odpowiedniego utrzymania dróg ze względu na bardzo często występujące zjawiska erozyjne i osuwiskowe oraz trudności w utrzymaniu dróg w okresie zimowym, ze względu na duże spadki w obrębie ich przebiegu.

Problem stanowi również wzmożony ruch na drodze wojewódzkiej nr 965 Bochnia – Limanowa i drodze powiatowej Młynne – Ujanowice (nakładanie się ruchu tranzytowego na ruch lokalny). Główne trasy komunikacyjne, jakimi są droga wojewódzka i drogi powiatowe posiadają nienormatywne parametry.

Układ komunikacyjny gminy wymaga usprawnienia. Planowane zmiany w obrębie komunikacji dotyczyć będą połączeń drogowych, stanu technicznego i parametrów dróg. Konieczne będzie ograniczenie istniejących zjazdów i wykluczenie zbyt wielkiej ilości włączeń do drogi wojewódzkiej nr 965 dla poprawy płynności ruchu oraz stromy przebieg pomiędzy przełęczą „Widoma”, a Laskową.

W związku z planowanym rozwojem komunikacji i nasilającym się ruchem drogowym należy się liczyć ze wzrostem uciążliwości związanym zwłaszcza z drogą wojewódzką nr 965 oraz drogą powiatową Młynne – Laskowa – Łososina Dolna (hałas, zanieczyszczenie powietrza, nasilenie potoków ruchu drogowego). Rozwiązania wymagać będzie również zapewnienie dojazdów do obszarów osadniczych położonych w obrębie stoków o dużych spadkach i zagrożonych procesami osuwiskowymi.

VIII. Oświata, kultura, promocja i sport

1.Oświata

Szczególnie istotną rolę w polskim systemie oświaty stanowią jednostki samorządu terytorialnego, będące organami prowadzącymi dla przedszkoli i szkół podstawowych, na które na mocy obowiązującego prawa nałożony został szeroki zakres zadań. Sposób ich realizacji przez poszczególne gminy ma istotne znaczenie dla jakości edukacji.

Jednym z istotniejszych czynników warunkujących odpowiedni poziom jest wielkość nakładów. Należy jednak zaznaczyć iż ciągły niedobór „subwencji oświatowej” w kolejnych ustawach budżetowych nie sprzyja powstaniu wspomnianej jakości oświaty, jednocześnie pociągając za sobą konieczność dopłacania przez samorząd do zadań oświatowych, niejednokrotnie kosztem rezygnacji z realizacji innych zadań publicznych.

Dlatego też w dziedzinie finansowania edukacji stale narasta napięcie wokół algorytmu podziału części oświatowej subwencji ogólnej, która wśród przedstawicieli samorządów wywołuje poczucie, iż subwencja jest zbyt niska w stosunku do zakresu zadań oświatowych przez nich wykonywanych, zatem bardzo trudne jest osiągnięcie pożądanego efektu przy bardzo ograniczonych możliwościach finansowych.

Uwarunkowania Gminy Laskowa, gminy wiejskiej bardzo rozległej, którą tworzy 9 sołectw, mają bardzo istotny wpływ tak na sieć, jak i strukturę organizacyjną gminnych jednostek oświatowych, a tym samym na wielkość nakładów finansowych.

Tabela 48. Sieć placówek

L.p.	Placówka	Adres	Dyrektor
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	34-602 Laskowa 2	Monika Miś V-ce Dyr. Bożena Orzeł
2.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	34-603 Ujanowice 55	Elżbieta Sabik V-ce Dyr. Wiesława Szarek
3.	Szkoła Podstawowa	Jaworzna 111 34-602 Laskowa	Elżbieta Pajor
4.	Szkoła Podstawowa	Kamionka Mała 134 34-602 Laskowa	Wanda Chochlińska
5.	Szkoła Podstawowa	Krosna 109 34-603 Ujanowice	Katarzyna Banaś
6.	Szkoła Podstawowa	Sechna 140 34-603 Ujanowice	Maria Drożdż
7.	Szkoła Podstawowa	Żmiąca 128 34-603 Ujanowice	Agata Greń

8.	Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP NP. pw. Św. Józefa	Krosna 54 34-603 Ujanowice	s. Józefa Majchrzak
9.	Przedszkole Niepubliczne Siostry Służebniczki NMP NP. pw. Św. Teresy	34-603 Ujanowice 15	s. Małgorzata Cichoń
10.	Przedszkole Niepubliczne „Słoneczko”	34-602 Laskowa 639	Grażyna Michura
11.	Przedszkole Niepubliczne „Wesołe Krasnoludki”	34-603 Ujanowice 18	Grażyna Michura

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

1.1 Stan organizacji:

W roku szkolnym 2018/2019 Gmina Laskowa była organem prowadzącym dla 2 zespołów szkolno-przedszkolnych z klasami gimnazjalnymi i 5 szkół podstawowych.

Tabela 59. Stan organizacji szkół podstawowych i klas gimnazjalnych w roku szkolnym 2018/2019

	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym:								
				0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa Laskowa	16	288	-	42	28	32	41	33	41	32	39
2.	Szkoła Podstawowa Kamionka Mała	7	97	27	13	10	6	8	13	8	7	5
3.	Szkoła Podstawowa Jaworzna	9	107	18	16	14	8	13	16	8	8	6
4.	Szkoła Podstawowa Krosna	9	72	7	9	7	10	14	6	5	4	10
5.	Szkoła Podstawowa Ujanowice	9	146	-	18	16	14	13	32	11	23	19

6.	Szkoła Podstawowa Sechna	6	82	17	7	8	3	10	10	12	8	7
7.	Szkoła Podstawowa Żmiąca	9	100	17	11	11	5	15	16	9	7	9
	Razem	65	892	86	116	94	78	114	126	94	89	95
8.	Gimnazjum Laskowa	3	84				84					
9.	Gimnazjum Ujanowice	2	54				54					
	Razem	5	138				138					
	Ogółem	70	1030									

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Ponadto w gminie Laskowa w roku szkolnym 2018/2019 funkcjonują 4 przedszkola niepubliczne dotowane przez gminę Laskowa. Przedszkole Niepubliczne „Wesołe Krasnoludki” w Ujanowicach które zostało zgłoszone do ewidencji w listopadzie 2018 roku, będzie dotowane przez Gminę Laskowa od września 2019 roku.

Tabela 50. Stan organizacji przedszkoli publicznych i niepublicznych w roku szkolnym 2018/2019

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1.	Przedszkole Publiczne Laskowa	6	138
2.	Przedszkole Publiczne Ujanowice	4	85
3.	Przedszkole Niepubliczne Krosna	1	39
4.	Przedszkole Niepubliczne Ujanowice	1	20
5.	Przedszkole Niepubliczne „Słoneczko” Laskowa	2	52
Ogółem:		14	334

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

1.2 Warunki organizacyjne

Tabela 51. Warunki organizacyjne

Wyszczególnienie	Z.Sz.P Laskowa	Z.Sz.P Ujanowice	Sz.P Jaworzna	Sz.P Kamionka Mała	Sz.P Krosna	Sz.P Sechna	Sz.P Żmiąca
Liczba pracowni komputerowych	1	1	1	1	1	1+ Cyfrowa Szkoła	1
Liczba stanowisk komputerowych	20	16	16	13	9	19	11
Liczba bibliotek	2	1	1	1	1	1	1
Liczba pracowni multimedialnych	1	1	0	0	0	0	0
Liczba świetlic szkolnych	1	1	0	0	0	0	0
Liczba stołówek szkolnych	1	1	1	1	1	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

1.3 Kadra

Tabela 52. Średnie zatrudnienie w szkołach w roku szkolnym 2018/2019

Wyszczególnienie		Średnie zatrudnienie	w tym:	
			nauczyciele	pozostali
		etaty*	etaty*	etaty*
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny Laskowa	71,58	54,20	17,38
2.	Zespół Szkolno-Przedszkolny Ujanowice	40,24	29,11	11,13
3.	Szkoła Podstawowa Jaworzna	21,02	17,47	3,55
4.	Szkoła Podstawowa Kamionka Mała	19,58	16,03	3,55
5.	Szkoła Podstawowa Krosna	14,66	11,11	3,55
6.	Szkoła Podstawowa Sechna	13,83	12,03	1,80
7.	Szkoła Podstawowa Żmiąca	14,25	11,95	2,30

Źródło: Dane SIO na 30.09.2018 r.

1.4 Stypendia

Komisja ds. Rozpatrywania Wniosków o Stypendium powołana Zarządzeniem Nr 184/18 Wójta Gminy Laskowa z dnia 3 sierpnia 2018 na posiedzeniu w dniu 13 sierpnia 2018 roku przyznała 24 uczniom stypendia za szczególne osiągnięcia w nauce i sztuce w roku szkolnym 2017/2018 na łączną kwotę 10.000,00 zł.

Stypendia otrzymało:

- 8 uczniów z Gimnazjum w Laskowej
- 8 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Laskowej
- 1 uczeń z Gimnazjum w Ujanowicach
- 2 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Ujanowicach
- 2 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Kamionce Małej
- 2 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Żmience
- 1 uczeń ze Szkoły Podstawowej w Krosnej

1.5 Jednorazowy dodatek uzupełniający

Art. 30 a ustawy – Karty Nauczyciela nałożył na organ prowadzący przeprowadzenie analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do średnich wynagrodzeń określonych w w/w ustawie, oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego.

Z przeprowadzonej analizy ustalono, że nie osiągnięto określonej średniej z czym wiązała się konieczność wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego za 2018 rok. W miesiącu styczniu 2019 roku wypłacono dodatek wraz z pochodnymi w wysokości **131.310,59 zł.**

Tabela 53. Podział jednorazowego dodatku uzupełniającego na poszczególne jednostki

Jednostka	Stażyści	Kontraktowi	Mianowani	Dyplomowani	Razem	Składki ZUS	Składki f-sz pracy
Sz.P. Żmience	0	0	3.818,58	5.279,68	9.098,26	1.555,76	177,42
Sz.P. Krosna	0	0	5.594,99	3.360,57	8.955,56	1.531,40	114,33
Sz.P. Kamionka Mała	0	0	6.442,94	4.005,27	10.448,21	1.786,64	140,78
Sz.P. Jaworzna	0	0	4.158,00	5.374,35	9.532,35	1.630,05	186,00
Sz.P. Sechna	0	0	7.594,78	3.267,50	10.862,28	1.857,47	159,93
Z.Sz.P. Laskowa	0	0	10.784,29	26.379,02	37.163,31	6.388,36	752,86
Z.Sz.P. Ujanowice	0	0	13.831,44	10.457,95	24.289,39	4.175,33	504,90
Razem	0	0	52.225,02	58.124,34	110.349,36	18.925,01	2.036,22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

1.6 Bezpłatne Podręczniki

Ustawa podręcznikowa gwarantuje uczniom szkół podstawowych i gimnazjów prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych. W związku z przyjętym harmonogramem wprowadzenia bezpłatnego dostępu do podręczników złożony został wniosek o udzielenie dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych i gimnazjów w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe na rok szkolny 2017/2018. W Gminie Laskowa z darmowych podręczników w klasach I - VIII szkół podstawowych skorzystało 805 uczniów, oraz klas III gimnazjum 138 uczniów.

Gmina Laskowa otrzymała i rozliczyła na ten cel dotację w wysokości **104.131,94 zł.**

DOTACJA NA WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Na realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego gmina Laskowa w roku 2018 otrzymała dotację w wysokości – **390.450,00 zł.**

1.7 Programy Realizowane W Roku Szkolnym 2017/2018

„JEŹDŹĘ Z GŁOWĄ” jest realizowany w gminie od kilku lat. W ramach realizacji projektu współfinansowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego wzięło udział 89 uczniów z klas II, III i IV z wszystkich Szkół Podstawowych Gminy Laskowa. Zajęcia nauki jazdy na nartach prowadzone były na Stacji Narciarskiej „Laskowa – Kamionna” w Laskowej. Uczestnicy projektu mieli zagwarantowany przewóz, opiekę, sprzęt oraz 17,5 godz. nauki jazdy na nartach z instruktorem.

Tabela 54. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników

	Liczba			Kwota jaką w 2018 r. wypłacono pracodawcom w ramach dofinansowania
	Decyzji	Pracodawców	Młodocianych pracowników	
Nauka zawodu	25	19	25	193.495,06 zł.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Laskowa

Na realizację powyższego zadania pozyskano dotację od Wojewody Małopolskiego w kwocie 193.495,06 zł., która w 100% pokryła poniesione wydatki.

Zakres przygotowanych informacji nie wyczerpuje wszystkich zadań oświatowych, niektóre z nich traktuje w sposób ogólny.

Oświata zawsze zajmowała poczesne miejsce zarówno w bieżącej pracy władz Gminy jak i w wydatkach budżetowych.

W związku z ciągłymi zmianami programowymi i prawnymi wiele zadań dostosowywanych jest na bieżąco do obowiązujących zasad i warunków funkcjonowania gminnej oświaty w odniesieniu do nowych standardów oświatowych.

Zebrane informacje dają natomiast obraz stanu oświaty w Gminie Laskowa w zakresie organizacji, kadry pedagogicznej i wyposażenia.

2. Kultura

2.1 Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki

Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Laskowej, został powołany uchwałą nr X/43/95 z dnia 28.03.1995 roku przez Radę Gminy w Laskowej. W strukturę GOK-u, którego, siedzibą były Ujanowice weszły: Publiczna Biblioteka w Laskowej oraz Publiczna Biblioteka w Ujanowicach.

W dniu 29.10.1999 roku Rada Gminy Laskowa, uchwałą nr XVIII/87/99 rozszerzyła zakres działania GOK-u, tworząc instytucję o nazwie Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Laskowej.

Początkowym lokum GOKSiT była tzw. "Agronomówka". W 2002 roku, w ramach obchodów 600 - lecia powstania wsi Laskowa, oddano do użytku nowy budynek wielofunkcyjny z przeznaczeniem na działalność GOKSiT w Laskowej oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w Laskowej.

Przedmiotem działania GOKSiT w Laskowej jest:

- prowadzenie działalności kulturowej, polegającej na realizowaniu ustawowego obowiązku tworzenia, upowszechniania i ochrony kultury,
- realizacja zadań w zakresie kultury fizycznej i turystyki.

W 2018 roku w Bibliotece w miejscowości Laskowa zarejestrowanych było 463 czytelników, księgozbiór w woluminach wynosił 16530. W ciągu całego 2018 roku Biblioteka odnotowała 3925 odwiedzin, wypożyczono 13218 vol., z internetu skorzystało 181 osób, udzielono 214 informacji naukowych.

Budżet Biblioteki w 2018 roku: 12040,00 zł., z czego: 9000, 00 zł – dotacja celowa z Urzędu Gminy, 3040,00 zł. - dotacja z Biblioteki Narodowej (Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa).

W 2018 roku w Bibliotece w Ujanowicach zarejestrowanych było 402 czytelników, księgozbiór w woluminach wynosił 19409. W ciągu całego 2018 roku Biblioteka odnotowała 3251 odwiedzin, wypożyczono 10426 vol., z internetu skorzystały 73 osoby, udzielono 83 informacji naukowych.

Budżet Biblioteki w 2018 roku: 8000,00 zł., z czego: 6000, 00 zł – dotacja celowa z Urzędu Gminy, 2000,00 zł. - dotacja z Biblioteki Narodowej (Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa).

2.2 Budżet i pracownicy GOKSiT

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w 2018 r. otrzymał dotację od Urzędu Gminy Laskowa w wysokości 549.728,00 zł.

Dotacja została rozdysponowana w całości tj w kwocie 549.728,00 zł w ramach prowadzonej działalności GOKSiT w 2018 r. Środki pieniężne na koncie GOKSiT na 31.12.2018 rok w kwocie 3.531,03 zł są środkami własnymi ośrodka.

- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Laskowej w 2018 r. osiągnął przychód w wysokości 59.154,30 zł (wynajem sali, wpłaty za naukę gry na instrumentach, obciążenia za gaz ŚDS, OSP Laskowa i OSP Ujanowice)
- Biblioteki otrzymały dotację z Biblioteki Narodowej na zakup nowości w kwocie 5.040,00 zł

Na wydatki GOKSiT rozdysponowano kwoty:

GOKSiT - 480.219,26 zł

Biblioteki - 134.952,50

W tym między innymi na:

- Wynagrodzenia pracowników: 256.932,38 zł
- Wynagrodzenia bezosobowe: 67.713,00 zł

(orkiestry dęte, ogniska muzyczne, kapela Laskowioki, inne umowy zlecenie i o dzieło z występującymi artystami.)

- Zakup nagród rzeczowych oraz nagrody pieniężne 40.699,35 zł
- Zakup usług pozostałych 116.302,22 zł

(organizacja imprez, obsługa techniczna, zabezpieczenie medyczne, weterynaryjne imprez, ochrona i monitoring, zaplecze gastronomiczne imprez, honoraria za koncerty, przewozy uczniów na zawody, spotkania i wyjazdy KGW,)

- Pozostałe koszty związane z utrzymaniem budynków, opłaty gazu, energii, wody, ścieków, wywozu odpadów komunalnych, remonty, zakup licencji programowych oraz niezbędnych artykułów biurowych i środków czystości, opłaty ZAIKS, dzierżawy działek- Parki .

Tabela 55. Zadania Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Laskowej zrealizowane w 2018 roku

L.P.	Zadanie – impreza:	Termin realizacji:
1.	„Z Wesołą Nowiną.” • XXIV Gminny Przegląd Grup Kolędniczych w Laskowej	17.01.2018 r.
2.	Zabawa karnawałowa dla dzieci • zabawa choinkowa połączona z Dniem Babci i Dziadka	21.01.2018 r.
3.	Promocja lokalnych walorów i produktów poprzez organizację cyklu przedsięwzięć o charakterze promocyjno – rekreacyjnym: • „Poznajemy naszą Małą Ojczyznę – Odkrywamy tajemnicę Dworu Szlacheckiego w Laskowej” – cykl spotkań z młodzieżą z terenu Gminy Laskowa	Cykl spotkań realizowanych na przełomie maja i czerwca 2018 roku
4.	Konkurs recytatorski w Laskowej: • Powiatowy Konkurs Recytatorski Poezji Księdza Jana Twardowskiego „Śpieszmy się kochać ludzi...”	15.03.2018 r.
5.	Spotkanie noworoczne KGW z terenu Gminy Laskowa	25.01.2018
6.	Konkurs świąteczny: • Konkurs na Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną	25.03.2018 r.
7.	V Rajd Turystyczny dla dzieci i młodzieży „Beskidzkie Wyspy - Kamionna – Laskowa - OBW	04.05.2018 r.
8.	Rajd turystyczny: • XIV Młodzieżowy Rajd Turystyczny - “Szlakami Tajnego Nauczania im. Zofii Oleksy”	23-24.05.2018 r.
9.	Festyn: • Powiatowy Przegląd Orkiestr Dętych w Laskowej	10.06.2018 r.
10.	Festyn - Powitanie lata: • XVIII Letni Turniej Piłki Nożnej Trampkarzy w Ujanowicach	01.07.2018 r.
11.	Złaz turystyczno - rekreacyjny: • „Odkryj Beskid Wyspowy” - Laskowa - Jaworzna -Korab - wyjście nocne	14.07.2018 r.
1.	Festyn: • X Galicyjski Konkurs Powożenia Zaprzęgami Konnymi w Ujanowicach	29.07.2018 r.
1.	Festiwal: • „Od Miłości do Niepodległości” - 100 Rocznica Odzyskania przez Polskę Niepodległości – Główna uroczystość w Gminie Laskowa . • „Festiwal Śliwki Miodu i Sera” w Laskowej	04-05.08.2018 r.
1.	Festyn: • Gminne Dożynki w Krosnej – Święto Plonów	19.08.2018 r.

	XX – Konkurs Wieńców Dożynkowych	
1.	Konkurs historyczno - geograficzny: XXI Konkurs „Wczoraj i dziś gminy Laskowa”	04.12.2018 r.
1.	Rajd turystyczny: XXI Młodzieżowy Rajd Turystyczny „Szlakiem Cmentarzy z I Wojny Światowej”	09-10.11.2018 r.
1.	Konkurs recytatorski: XIV Konkurs recytatorski dla dzieci i młodzieży „Mój ulubiony wiersz”	07.12.2018 r.
2.	Konkurs biblioteczny: Konkurs czytelniczy dla Najmłodszej Grupy Wiekowej	28.12.2018 r.

Źródło: Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki

W budynku GOKSiT w Laskowej regularnie spotyka się Grupa AA, Koło Pszczelarzy z Laskowej, KGW z Laskowej oraz organizowane są szkolenia dla rolników, wykłady ks. Jerzego Smolenia i inne uroczystości np. Dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka organizowane przez przedszkola z naszej Gminy.

Ponadto budynek wynajmowany jest na stałe zajęcia z muzyczno - ruchowe. W budynku odbywają się stałe zajęcia nauki gry na instrumentach muzycznych, udostępniany jest również na zajęcia dotyczące nauki na prawo jazdy – umowy z „OSK Oleksy” i „OSK Pajor”.

Tabela 56. Wykaz Pracowników GOKSiT Laskowa w 2018 r.

L.P.	STANOWISKO	ETAT
1	Dyrektor	1
2	Księgowy	1/2
4	Instruktor - animator kultury – świetlica wiejska Ujanowice	1/2
5	Sprzątaczką- Laskowa	1/2
6	Instruktor-animator kultury- GOKSiT Laskowa	1/2
7	Bibliotekarz PB Laskowa	1
8	Bibliotekarz PB Ujanowice	1
	RAZEM	5 etatów

Źródło: Materiały Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki

3. Promocja Gminy Laskowa

Samorząd Gminy Laskowa podejmuje szereg działań mających na celu dbałość o dziedzictwo kulturowe i promocję Gminy Laskowa.

W ramach podejmowanych przedsięwzięć z cyklu „Ocalić od zapomnienia” w 2018 roku nastąpił ciąg dalszy gromadzenia informacji na temat przydrożnych krzyży i kapliczek mieszczących się na terenie naszej Gminy. Materiały te gromadzone są celem wydania folderu dokumentującego drobną architekturę sakralną.

W 2018 roku nawiązana została współpraca z Artystką Ludową celem pozyskania i spisania informacji na temat tradycji, kultury, dawnych obrzędów, gwary, legend itp. Gminy Laskowa.

W dniu 12 stycznia 2018 roku w Laskowej zorganizowano uroczyste przekazanie samochodu oraz sprzętu ratowniczego zakupionego z Funduszu sprawiedliwości dla Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Laskowa.

W dniu 31 stycznia 2018 roku w Laskowej odbyło się spotkanie noworoczne dla osób chorych i samotnych z terenu Gminy Laskowa. Inicjatorem i sponsorem spotkania byli Państwo Justyna i Andrzej Palacz oraz Państwo Lucyna i Wiesław Błoniarczyk. Urząd Gminy Laskowa włączył się czynnie w przygotowanie uroczystości.

W dniu 01 lipca 2018 roku w Laskowej gościła Pani Wicepremier Beata Szydło. Podczas spotkania, Pan Wójt Piotr Stach przedstawił problemy z którymi boryka się nasza Gmina. Mieszkańcy przybyli na spotkanie, zadawali pytania Pani Wicepremier i dzielili się swoimi spostrzeżeniami. Spotkanie przebiegło w bardzo miłej atmosferze, Pani Beata Szydło była oczarowana Gminą Laskowa.

Dzień 4 sierpnia 2018 roku, na długo zostanie w pamięci tych mieszkańców, turystów i gości gminy Laskowa, którzy wzięli udział w Gminnych Obchodach 100-lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Ta patriotyczna uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą dziękczynną za Ojczyznę w kościele INMP w Laskowej. Po Mszy Św. w dostojnym korowodzie prowadzonym przez konną kawalerię, poczty sztandarowe i orkiestry, uczestnicy uroczystości przeszli na stadion sportowy, gdzie nastąpiło oficjalne rozpoczęcie Gminnych Obchodów 100-lecia Odzyskania Niepodległości - odśpiewanie hymnu narodowego i przywitanie przez Pełniącego Funkcję Wójta Gminy Laskowa pana Piotra Stacha wszystkich mieszkańców, gości i turystów. Całość uroczystości zwieńczyło widowisko patriotyczno-religijne zatytułowane "Od miłości do niepodległości". Widzowie zostali przeprowadzeni przez historię naszego kraju i narodu od Chrztu Polski do roku 1989 obrazami malowanymi słowem, pieśnią, piosenką, tańcem, cieniem, światłem, przejazdem husarzy na koniach i wystrzałem armatnim. Ponad trzygodzinny pokaz w wykonaniu 169 występujących na scenie artystów - amatorów i pasjonatów wzbudził w widzach przeżycia, których się nie spodziewali.

WOŹNIAK&KUREK
BLOGFOTOGRAFA.PL

Jednym z działań mających na celu promocję Gminy Laskowa jej tradycji i kultury jest organizacja Festiwalu Śliwki Miodu i Sera. Podczas Festiwalu lokalni gospodarze, Koła Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenia i Restauratorzy prezentują lokalne produkty i potrawy przygotowywane według receptur swoich przodków na bazie naturalnych i lokalnych produktów. Festiwal z roku na rok przyciąga coraz większą rzeszę turystów i mieszkańców. W dniu 5 sierpnia 2018 roku w Laskowej odbył się Jubileuszowy X Festiwal Śliwki Miodu i Sera. W ramach Festiwalu zorganizowany został konkurs kulinarny. Grand Prix X Festiwalu Śliwki Miodu i Sera otrzymało Gospodarstwo Agroturystyczne „Urygówka” za potrawę:

PIECONE MIYSO ZNASKIGO KOZIOŁECKA CO POS SIE NA TROWCE I RÓZNYK ZIOŁECKAK. Uczestnicy konkursu otrzymali pamiątkowe patery oraz nagrody rzeczowe. Gwiazdą wieczoru tegorocznej edycji był Zespół Lady Pank. Ponadto wystąpił Ojciec Łukasz Buksa – z przesłaniem OBUDŹ SIĘ MOŻESZ WIĘCEJ oraz Zespół Reggaeside. Imprezę zakończył spektakularny pokaz pirotechniczny.

WOŹNIAK&KUREK
BLOGFOTOGRAFA.PL

WOŹNIAK&KUREK
BLOGFOTOGRAFA.PL

W dniu 16.09.2018 roku w Ujanowicach odbyło się uroczyste poświęcenie i odsłonięcie tablicy pamiątkowej Jana Antoniego Stacha urodzonego w dniu 22.05.1891 roku. Jan Antoni Stach był oficerem Wojska Polskiego. W 2007 roku został pośmiertnie awansowany do stopnia majora Wojska Polskiego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej śp. Lecha Kaczyńskiego. Poświęcenia i odsłonięcia tablicy pamiątkowej umiejscowionej na domu, w którym urodził się Jan Antoni Stach dokonali:

- ks. Zbigniew Guzy- członek Episkopatu Polski, Kapelan Żołnierzy Armii Krajowej w asyście ks. Wiesława Dzięgiela, proboszcza Parafii Ujanowice i ks. Józefa Treli ze Żmiącej.
- Piotr Stach – pełniący obowiązki Wójta Gminy Laskowa.
- Jerzy Zagajski – inicjator uroczystości.

W dniu 29 listopada 2018 roku w budynku Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki w Laskowej, odbyła się uroczystość wręczenia medali małżonkom, którzy przeżyli wspólnie 50 lat. Medale „Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie” w imieniu Prezydenta RP wręczył Pan Piotr Stach Wójt Gminy Laskowa.

Gmina Laskowa sukcesywnie każdego roku wspiera młodych sportowców. W 2018 roku podpisała umowę z Patrycją Florek uczennicą Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Laskowej na promocję Gminy Laskowa. Patrycja Florek znajduje się w czołowej piętnastce najlepszych alpejek świata z rocznika 2003/2004 i aktywnie promuje naszą Gminę podczas zawodów i treningów sportowych w kraju i zagranicą.

Samorząd Gminy Laskowa wspiera organizowane akcje charytatywne i Stowarzyszenia działające na terenie Gminy. W 2018 roku wsparcia poprzez zakup sprzętu, nagród pucharów itp. otrzymała:

- Grupa Rekonstrukcyjna „Kasztanka”
- OSP Kamionka Mała wsparcie akcji charytatywnej
- Gminne Koło Pszczelarzy
- Związek Hodowców Gołębi

Wykonano zimową sesję zdjęciową terenu Gminy Laskowa. Zdjęcia wykorzystywana są do celów promocyjnych Gminy Laskowa.

Na ścianie elewacyjnej sali gimnastycznej w centrum Laskowej zamontowano podświetloną konstrukcję służącą do wywieszania banerów okolicznościowych, zapowiadających imprezy i promujących Gminę Laskowa.

Zakupiono artykuły spożywcze głównie słodczyce dla uczestników konkursów organizowanych w szkołach na terenie Gminy Laskowa, oraz dla uczestników nocnego wyjścia na Korab.

Udzielono wsparcia organizowanym uroczystościom patriotycznym w Kamionce Małej na cmentarzu wojskowym na Jastrzębce, poprzez zakup usługi cateringowej.

Tytuł Honorowego obywatela Gminy Laskowa posiadają następujące osoby:

- Ks. Prałat Feliks Kwilas były Proboszcz Parafii pw. Świętego Józefa Rzemieślnika w Krosnej,
- Ks. Prałat Józef Trela były Proboszcz Parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Żmiącej,
- Ksiądz Prałat Józef Cieśla były Proboszcz Parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Jaworznej,
- Pani Barbara Hłyń lekarz, poświęciła 50 lat swojego życia dla pacjentów z Laskowej i okolicznych miejscowości. W 1959 roku uruchomiła opiekę medyczną w Laskowej i nieprzerwanie służyła mieszkańcom Gminy do roku 2009.
- Pan Jan Sieja od roku 1964r. był zatrudniony jako lekarz w Ujanowicach, przez 52 lata spieszył z pomocą potrzebującym mieszkańcom naszej gminy.
- Dorota Gawryluk - dziennikarka, pochodząca z Kamionki Małej
- Stanisław Pajor – pracownik Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego
- Jan Winter

Miastem Partnerskim Gminy Laskowa jest miasto Twardosin na Słowacji. W czerwcu 2018 roku grupa młodzieży z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w ramach nawiązania współpracy wyjeżdża do miasta Twardosin. Urząd Gminy Laskowa współfinansował wyjazd młodzieży.

Do komunikacji z mieszkańcami Samorząd Gminy Laskowa wykorzystuje:

- oficjalną stronę internetową Gminy Laskowa: www.laskowa.pl
- konto na Facebook: <https://www.facebook.com/Gmina-Laskowa-283727701684157/>
- system powiadamiania SMS
- system BIP
- kwartalnik pt.: „Biuletyn informacyjny Gminy Laskowa” wydawany w nakładzie 1000 egzemplarzy

W 2018 roku wykonano następujące gadżety promujące Gminę Laskowa:

- koszulki z nadrukiem „Gmina Laskowa Słoneczny Kwiat Małopolski”
- naklejki promujące miód z terenu Gminy Laskowa
- kubki z logo Gminy Laskowa
- notesy z logo Gminy Laskowa

4. Sport

Jednym z priorytetów Gminy Laskowa jest rozwój sportu. Gmina Laskowa stwarza warunki oraz wpływa na rozwój form aktywności sportowej i rekreacyjnej. Corocznie w budżecie uchwalana jest kwota z przeznaczeniem na wspieranie działań z zakresu rozwoju sportu w Gminie Laskowa. Środki te przeznaczone są m.in. na prowadzenie zajęć sportowych, organizację imprez sportowych dla dzieci i młodzieży o charakterze otwartym dla mieszkańców gminy Laskowa. Zrealizowane imprezy oraz zawody sportowe na szczeblu gminnym, wojewódzkim oraz ogólnopolskim wpływają na propagowanie prozdrowotnych zachowań wśród mieszkańców gminy.

Na terenie gminy Laskowa w miejscowości Laskowa znajduje się boisko sportowe „Orlik” z którego mieszkańcy gminy mogą nieodpłatnie korzystać. Ponadto funkcjonują obiekty sportowe tj. siłownia zewnętrzna w Laskowej, siłownia zewnętrzna w Ujanowicach, boisko uniwersalne – wielozadaniowe w Krosnej, boisko uniwersalne -wielozadaniowe w Jaworznej, boisko sportowe w Laskowej, boisko sportowe Orlik w Żmiącej oraz boisko sportowe w Ujanowicach.

Gmina Laskowa w celu wparcia utalentowanej młodzieży, docenienia i uznania osiągnięć sportowych oraz zachęcenia do stałego podnoszenia umiejętności i poziomu sportowego przyznaje na podstawie uchwały Rady Gminy Nr LVII/295/10 Rady Gminy Laskowa z dnia 29 października 2010 r. nagrody sportowe dla zawodników w różnych dyscyplinach sportu. W większości jest to narciarstwo alpejskie, karate, siatkówka plażowa.

Życie sportowe organizowane jest również przez Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Laskowej w porozumieniu z Urzędem Gminy Laskowa oraz nauczycielami wychowania fizycznego ze szkół z terenu Gminy Laskowa. Organizowane są cykle imprez sportowych, będących rywalizacją sportową zespołów szkół i szkół podstawowych w dyscyplinach takich jak: mini piłka ręczna, mini piłka nożna, mini piłka siatkowa, halowa piłka nożna, piłka koszykowa, piłka ręczna, piłka nożna, piłka siatkowa, tenis stołowy oraz biegi przełajowe. Najpopularniejszą dyscypliną sportową w gminie Laskowa jest piłka nożna i siatkowa.

Na terenie Gminy Laskowa działają m.in. następujące kluby sportowe:

- Gminny Siatkarski Klub Sportowy Laskowa
- Amatorski Klub Sportowy Ujanowice
- Katolicki Uczniowski Klub Sportowy „Laskovia”
- Ludowy Klub Sportowy „Jaworzanka”

KUKS „Laskovia” - założony w 1967 roku. Klasa A/grupa limanowska. Prezesem klubu jest Pan Paweł Tokarz. Klub liczy ok. 160 zawodników, posiada 7 drużyn: żaki, orlicy, trampkarze młodsi, trampkarze starsi, juniorzy młodsi, juniorzy starsi i seniorzy.

KUKS Laskovia w 2018 r. otrzymał dotację z budżetu Gminy Laskowa w wysokości 43.500,00 zł na organizację zawodów i imprez sportowych dla dzieci młodzieży w zakresie piłki nożnej oraz udział w zawodach i turniejach organizowanych przez Krajowe Związki Sportowe oraz inne ośrodki sportu i na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych - umowy zlecenia z trenerami 9.000,00 zł. Zawodnicy Laskovii uczestniczyli w rozgrywkach sportowych na terenie gminy, a także poza jej obszarem organizowanych zgodnie z terminarzem opracowanym przez Okręgowy Związek Piłki Nożnej oraz przez Limanowski Podokręg Piłki Nożnej. Zgodnie ze statutem KUKS „Laskovia” powołany jest do organizacji życia sportowego i rozwoju psychofizycznego oraz poprawy sprawności fizycznej dzieci i młodzieży gminy Laskowa.

AKS Ujanowice - istnieje od 1999 r. Klasa A/grupa limanowska. Jego prezesem od momentu założenia do 2018 r. jest Pan Józef Król. AKS Ujanowice liczy 106 zawodników, posiada 4 drużyny: seniorzy, juniorzy starsi, juniorzy młodsi, młodzicy.

AKS Ujanowice w 2018 r. otrzymał dotację w wysokości 43.500,00 zł. na organizację zawodów i imprez sportowych dla dzieci młodzieży w zakresie piłki nożnej oraz udział w zawodach i turniejach organizowanych przez Krajowe Związki Sportowe oraz inne ośrodki sportu i na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych- umowy zlecenia z trenerami 9.300,00 zł. AKS Ujanowice w 2018 r. rozegrał 22 mecze o mistrzostwo A-klasy LPPN, w tym: 10 na wyjazdach, 12 u siebie na boisku, a także 52 spotkania o mistrzostwo II Ligi Młodzieżowej LPPN. Ponadto przeprowadzono XI turniej drużyn młodzieżowych AKS Ujanowice pomiędzy reprezentacjami sąsiednich wsi, XV turniej trampkarzy o puchar Wójta Gminy Laskowa i XIV turniej o puchar Prezesa AKS Ujanowice.

LKS „Jaworzanka” - założony w 2003 roku. Klasa B/grupa limanowska. Należy do jednych z najmłodszych klubów Limanowskiego Podokręgu Piłki Nożnej. Prowadzi sekcję seniorów. Prezesem jest Pan Michał Gocał. Klub posiada 32 zawodników. LKS Jaworzanka w 2018 r. otrzymał dotację z budżetu gminy na organizację zawodów i imprez sportowych dla dzieci młodzieży w zakresie piłki nożnej oraz udział w zawodach i turniejach organizowanych przez Krajowe Związki Sportowe oraz inne ośrodki sportu w wysokości 24.000,00 zł i na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych – umowy zlecenia z trenerami 6.700,00 zł. Klub kładzie duży nacisk na planowanie i organizowanie życia sportowego młodzieży w celu rozwoju sprawności fizycznej i umysłowej oraz w prowadzeniu działalności wychowawczej i popularyzatorskiej w zakresie kultury fizycznej oraz rozwijanie aktywności ruchowej. Zgodnie ze statutem LKS Jaworzanka powołany jest do organizacji życia sportowego i rozwoju psychofizycznego oraz poprawy sprawności fizycznej dzieci i młodzieży gminy Laskowa.

GSKS Laskowa - Gminny Siatkarski Klub Sportowy powstał w 2008 r. Prezesem jest Pan Stanisław Oleksy. Klub posiada ogółem ok. 40 zawodników, w tym: 1 drużynę seniorów, 2 drużyny juniorów. Jedna zawodniczka klubu sportowego reprezentuje kadrę narodową. Zgodnie ze statutem GSKS Laskowa działalność klubu oparta jest na organizacji zawodów i imprez sportowych dla dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej o zasięgu lokalnym i regionalnym na terenie Gminy Laskowa w miejscowości Laskowa, Ujanowice oraz udział w rozgrywkach i turniejach organizowanych w ramach współzawodnictwa sportowego przez krajowe związki sportowe oraz inne ośrodki sportu, jak również udział w rozgrywkach ligowych. GSKS Laskowa otrzymał w 2018 r. dotację z budżetu gminy w wysokości 19.000,00 zł na organizację zawodów i imprez sportowych dla dzieci młodzieży w zakresie piłki siatkowej oraz udział w zawodach i turniejach organizowanych przez Krajowe Związki Sportowe oraz inne ośrodki sportu i na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych - umowy zlecenia z trenerami 8.000,00 zł. W 2018 r. Klub osiągnął IV miejsce w województwie małopolskim. Rozegrał Turniej Siatkówki Plażowej mężczyzn o Puchar Wójta Gminy Laskowa rozgrywał mecze sparingowe z drużynami z Krakowa. 5 maja 2018 r. Klub obchodził 10-tą rocznicę swej działalności.

IX. Pomoc społeczna, zdrowie

1. Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Laskowej od 2012 roku realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny oraz udziela pomocy dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych z terenu gminy. Ośrodek realizując pomoc w zakresie wspierania rodziny, kieruje się dobrem dziecka, dobrem rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka, przy współdziałaniu instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Wskazane zadania realizowane są w oparciu o założenia programowe i ustawowe zawarte w szczególności w poniższych dokumentach:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Laskowa na lata 2011-2018
- Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Laskowa na lata 2016-2020
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie, do których należy:

1. Praca z rodziną w szczególności:
 - Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
 - Terapia i mediacja,
 - Usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne,
 - Pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
 - Organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji,
2. Zatrudnianie asystenta rodziny.
3. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego.
4. Organizowanie i ustanawianie rodzin wspierających.
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Współfinansowanie to obowiązuje w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu w pieczy zastępczej.

Wobec rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, Ośrodek Pomocy Społecznej w Laskowej podejmuje działania, których celem jest zapewnienie wsparcia i pomocy, szczególnie poprzez:

- Analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- Wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- Podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- Dążenie do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny, jako zespół planowanych działań, mających na celu przywrócenie rodzinie funkcji opiekuńczo-rodzicielskich, prowadzone może być w formie pracy z rodziną m. in. poprzez konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, terapię, mediację, usługi dla rodzin dziećmi, pomoc prawną, przydzielenie asystenta rodziny, oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka poprzez odpowiednie placówki wsparcia i może odbywać się przy aktywnym udziale lokalnych instytucji, organizacji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny. Pomoc rodzinie ma charakter czasowy i podejmowana jest przy pełnym wykorzystaniu zasobów własnych rodziny oraz potencjału tej rodziny i jej najbliższego otoczenia.

Praca z rodziną podejmowana jest zarówno w rodzinie wymagającej wsparcia, by mogła poradzić sobie z doznawanymi trudnościami, tak aby nie doszło do działań interwencyjnych w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, jak i rodzinie w sytuacji umieszczenia czasowego dziecka poza rodziną. Wówczas działania pomocowe zmierzają do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców umieszczonego dziecka, by możliwy był powrót dziecka do rodziny biologicznej.

Asystent rodziny jest nową profesją w systemie wspierania rodziny, wprowadzoną ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, której cechami charakterystycznymi są kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny i polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

1. Pomoc w poprawie sytuacji bytowej oraz w uzyskaniu samodzielności materialnej:
 - udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
 - udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
 - wspieranie aktywności społecznej rodzin,
 - motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
 - udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
2. Wsparcie specjalistyczne:
 - udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
 - udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
 - motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
 - udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
 - prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.
3. Czynności administracyjne:
 - prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną, opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną,
 - dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
 - monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną
 - sporządzanie, na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
4. Współpraca z innymi podmiotami:
 - współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
 - współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.
5. Czynności interwencyjne:

- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

Ponadto ustawa z dnia 04 listopada 2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, która weszła w życie od 01-01-2017r. nakłada na asystenta rodziny nowe zadanie, tj. koordynowanie poradnictwa dla kobiet w ciąży i ich rodzin w zakresie :

- 1) przewyżczania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka;
- 2) wsparcia psychologicznego;
- 3) pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych;
- 4) dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Koordynacja, o której mowa powyżej, polega na:

- 1) opracowywaniu wspólnie z osobami (kobiety posiadające dokument potwierdzający ciążę, ich rodziny lub rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,) katalogu możliwego do uzyskania wsparcia;
- 2) występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu osób, o których mowa powyżej, na ich żądanie, do podmiotów, o których mowa w ustawie, z wyłączeniem świadczeniodawców, w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

Tut. Ośrodek od 2012 roku realizuje zadania asystenta rodziny zgodnie z zapisami prawnymi wynikającymi z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy i polegają one przede wszystkim na prowadzeniu pracy z rodzinami, u których występuje wiele sprzężonych problemów, do których należą m. in. niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze i prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, przewlekła choroba, niepełnosprawność, przemoc, wyuczona bezradność, zaburzenia psychiczne, a których występowanie powoduje trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Praca asystenta rodziny odbywa się w miejscu zamieszkania tych rodzin przy aktywnym współdziałaniu i współpracy z pracownikiem socjalnym - Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego – terapeutą do spraw przemocy w rodzinie.

Decyzję o przydzieleniu asystenta rodziny do danej rodziny podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Laskowej na podstawie wniosku pracownika socjalnego lub Postanowienia Sądu Rodzinnego. W 2018r. przydzielono asystenta rodziny na wniosek pracownika socjalnego po dokonaniu analizy sytuacji rodzin do 5-iu rodzin, w tym do 2-ch rodzin zgodnie z Postanowieniem Sądu Rejonowego w Limanowej III Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie ograniczenia władzy rodzicielskiej poprzez zobowiązanie do współpracy z asystentem rodziny. Ponadto w 2018r. asystent objął swoją pomocą jedną rodzinę, gdzie zdiagnozowano u dziecka ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Decyzja Kierownika o przydzieleniu rodzinie asystenta

z ustawy „Za życiem” następuje na wniosek osoby zainteresowanej, w tym przypadku matki dziecka.

Tut. Ośrodek zatrudniał na umowę zlecenia od 02 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. jednego asystenta. Powodami wnioskowania dla rodzin asystenta było: przemoc w rodzinie, alkoholizm w rodzinie, choroba psychiczna rodzica, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Asystent ściśle współpracował z pracownikiem socjalnym w zakresie wzajemnej wymiany informacji dotyczącej szeroko rozumianej pomocy i wsparcia dla rodzin. Wszystkie problemy w rodzinie jak również problemy w wykonywaniu zadań zgłaszane były do tut. Ośrodka i wspólnie podejmowano czynności do rozwiązania spraw problemowych.

Wspieranie rodziny w ramach asystenta rodziny jest procesem powolnym, długotrwałym, dającym bardzo trudno osiągalne wymierne efekty działania, powodującym doprowadzenie rodziny do istotnych zmian postępowania członków rodziny i ich sytuacji życiowej, niwelowania destruktywnych zachowań członków rodziny, samodzielności w realizowaniu spraw rodzinnych, podniesieniu jakości życia członków rodziny.

Koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2018 roku sfinansowany został z dotacji budżetu państwa **przez Wojewodę** na kwotę: **1336,00 zł; z Funduszu Pracy** w wysokości: **526,00 zł** i ze **środków własnych** na kwotę: **21819,68 zł**.

Asystent rodziny pracuje z rodzinami wieloprogemowymi. Wymaga to od niego szerokiej wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań oraz profesjonalizmu zachowań w trudnych okolicznościach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje specjalistyczne wsparcie prawne, psychologiczne i rodzinne w ramach działania Punktu Konsultacyjnego. Adresatami tych działań są rodziny, w których występuje przemoc, alkoholizm w rodzinie, choroba psychiczna rodziców, zagrożone wykluczeniem społecznym i borykające się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, które korzystają z indywidualnych porad specjalistów: psychologa, terapeuty rodzinnego i pracownika socjalnego.

W Punkcie Konsultacyjnym realizowane są zadania wynikające z ustawy:

- O pomocy społecznej,
- O wspieraniu i systemu pieczy zastępczej,
- O przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W ramach PK działa Zespół Interdyscyplinarny powołany Zarządzeniem Wójta, który składa się z 11 osób i swoją działalnością obejmuje rodziny, w których stosowana jest przemoc w tym wobec małoletnich dzieci. W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego mogą być tworzone grupy robocze w celu rozwiązania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W 2018 roku odbyły się 4 spotkania ZI, natomiast powołanych grup roboczych było 15, które odbyły 30

posiedzeń. W 2018 roku ZI objął pomocą 15 rodziny (63 osoby) u których zastosowano procedurą Niebieskiej Karty.

W Punkcie Konsultacyjnym udzielono 226 porad dla 72 osób prowadzonych przez psychologa, terapeutę (specjalistę do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie), psychologa – duchownego. Ponadto pracownik socjalny udzielił 30 porad dla 15 rodzin oraz dzielnicowy – 20 porad dla 15 rodzin. Koszty zatrudnienia specjalistów psychologów i terapeutów finansowane były ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w ramach programu Rozwój Pomocy Społecznej z dotacji Wojewody i środków własnych.

W 2018 roku było prowadzonych 15 Niebieskich Kart (w tym założonych przez pracownika socjalnego w przypadku 1 rodziny, założonych przez Policję w przypadku 14 rodzin). W związku z przemocą w rodzinie przeprowadzono interwencje wspólnych z Policją u 8 rodzin, natomiast w ramach comiesięcznego monitoringu, wspólnych odwiedzin – wizyt z Policją w domu było 156.

W 2018 roku w ramach prowadzonych NK w rodzinach dotkniętych przemocą:

- zostało złożonych 7 zawiadomień zgodnie z art. 207 kodeksu karnego przez osoby pokrzywdzone,
- 6 rodzin objętych dozorem kuratora,
- 1 rodzina objęta wsparciem asystenta rodziny,

Ponadto w ramach działań:

- 13 osób skierowano do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 7 osób kontynuuje leczenie ambulatoryjne Promedicum Limanowa,
- 1 osoba podjęła leczenie psychiatryczne,

W ramach prowadzonych działań w stosunku do 6 rodzin, które posiadają nadzór kuratora, pracownicy socjalni pozostają w stałej współpracy z kuratorami.

W 2018 roku zakończono procedury NK w 7 przypadkach tj.

- 5 – ustanie przemocy,
- 2 – brak zasadności prowadzenia działań.

W roku 2018 w ramach współpracy z Ośrodkiem z GKRPA w Laskowej zorganizowano wyjazdy trzeźwościowe m.in. dla rodzin objętych wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego:

- 02.06.2018 r. wyjazd na Jasną Górę – udział wzięło 52 osoby,
- 20.10.2018 r. wyjazd do Kalwarii Zebrzydowskiej — udział wzięło 56 osób.

W ramach programu Rozwój Pomocy Społecznej w 2018r. realizowane były następujące działania:

- a) Wsparcie dla osób doświadczających przemocy przez spotkania grupowe ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz terapeutą uzależnień,
- b) Wsparcie dla rodziców poprzez zorganizowanie Szkoły dla rodziców,
- c) Wsparcie dla opiekunów osób z niepełnosprawnością poprzez spotkania grupowe i indywidualne z psychologiem.

Realizacja powyższych działań z programu Rozwój Pomocy Społecznej była finansowana z dotacji Wojewody w wysokości 11720,00 zł oraz ze środków własnych 2930,00 zł.

W 2018 roku gmina ponosiła wydatki w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej tj. spokrewnionej rodzinie zastępczej od marca 2018 roku, w której dziecko przebywa do nadal. Wydatkowano na ten cel kwotę: **650,18 zł**, kwota ta stanowi 10 % kosztu pobytu w rodzinie zastępczej. Ponadto jedno dziecko w lutym 2019 r. zostało umieszczone w zawodowej rodzinie zastępczej, gdzie będzie naliczona odpłatność dla gminy.

Gmina nie zawierała umowy z żadną rodziną, która mogłaby pełnić funkcję rodziny wspierającej.

Budowanie i realizowanie gminnego systemu wspierania rodzin wieloproblemowych jest zbiorem mechanizmów i oddziaływań na rzecz tych rodzin oraz wyznacza kierunki podejmowania inicjatyw i działań na rzecz wspierania rodzin.

W 2019 roku za kluczowe i ważne przyjęto:

- wdrażanie i realizowanie gminnego programu wspierania rodziny,
- realizację i intensyfikację działań profilaktycznych i metod pracy z rodziną, mających na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku – rodzinie dziecka lub powrotu do niego dziecka: prowadzenie różnorodnych form środowiskowej pomocy rodzinom dysfunkcyjnym,
- realizację i wzmocnienie działań asystenta rodziny poprzez prowadzenie pracy z rodziną mającą trudności w prawidłowym funkcjonowaniu,
- doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, mających kontakt z dzieckiem i jego rodziną,
- wspomaganie funkcjonowania rodzin z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez rozwój systemu wsparcia rodziny i profilaktykę oraz usługi wysokospecjalistyczne,
- realizowanie i doskonalenie kompleksowego i spójnego systemu wspierania rodziny oraz opieki nad dzieckiem i rodziną poprzez działania pracownika socjalnego, asystenta rodziny, Zespołu Interdyscyplinarnego,

System wsparcia rodziny w Gminie Laskowa ma charakter lokalny i stwarza możliwość skorzystania z tego systemu odpowiednio do potrzeb rodziny mając na uwadze przede wszystkim:

- dobro dzieci potrzebujących szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, troskę o ich harmonijny rozwój, przyszłą samodzielność życiową oraz zapewnienie ochrony przysługujących im praw i wolności;
- dobro rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci.

2. Zdrowie

Obecnie na terenie Gminy Laskowa funkcjonują dwa zakłady opieki zdrowotnej:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Laskowej - udziela świadczeń w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i rehabilitacji ambulatoryjnej.

W Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej na dzień 31.12.2018 r. pracowało 19 osób w tym:

2 lekarzy	–	2 etaty
6 pielęgniarek	-	4,83 etatu
2 rejestratorki medyczne	-	1,5 etatu
1 księgowa	-	1 etat
1 sprzątaczką	-	1 etat
1 fizjoterapeuta	-	6/7 etatu

Ponadto na umowę zlecenie:

- 2 lekarzy zatrudnionych na kontrakcie lekarskim (w przeliczeniu ok. 1 etat)
- 2 fizjoterapeutów zatrudnionych na kontraktach (w przeliczeniu ok. 1 etat)
- 1 koordynator szkolenia specjalizacyjnego-rezydenta (ok. 4 godz. na m-c)
- 1 pielęgniarka zabiegowa (średnio ok. 20 godz. na m-c)
- Ponadto w SP ZOZ w Laskowej w ciągu roku były zatrudniane osoby na umowy zlecenie dotyczące prac gospodarczych, usług lekarskich, usług informatycznych.

W budynku SPZOZ w Laskowej funkcjonuje również stomatolog

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ujanowicach - Na terenie placówki funkcjonują: gabinet internistyczny, ginekologiczno - położniczy, pediatryczny, stomatologiczny oraz punkt szczepień i laboratorium.

W Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Ujanowicach zatrudnionych jest:

- 4 lekarzy
- 5 pielęgniarek
- 1 laborant
- 1 położna
- 1 sprzątaczką

Usługi w zakresie księgowości, BHP, informatyki dla NZOZ w Ujanowicach świadczą podmioty (firmy) zewnętrzne.

Ponadto na obszarze gminy znajdują się trzy apteki:

„VITA” w Laskowej, „Nowa” w Laskowej oraz „Nowa” w Ujanowicach.

3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Ujanowicach

Środowiskowy Dom Samopomocy w Ujanowicach jest ośrodkiem wsparcia pobytu dziennego. Funkcjonuje od 1 października 2006 roku. Dom przeznaczony jest dla 28 osób dorosłych, typu A,B czyli osób wykazujących zaburzenia psychiczne i upośledzone umysłowo, które aktualnie nie wymagają leczenia szpitalnego. Zajęcia organizowane są od poniedziałku do piątku, przez osiem godzin dziennie tj. od 7: 30 do 15:30. Uczestnicy mają zapewniony przywóz na zajęcia a także odwóz po zajęciach. W 2018 roku wsparciem objętych zostało 31 osób. Swoją działalnością obejmuje Gminę Laskowa, Gminę Iwkowa oraz Gminę Łososina Dolna. ŚDS Uczestnikom zapewnia transport nowym samochodem, dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Każdy uczestnik ma opracowany indywidualny plan wspierająco – aktywizujący dostosowany do własnych potrzeb i możliwości. Plany realizuje się poprzez treningi prowadzone w poszczególnych pracowniach: kulinarnej, rękodzielniczej, edukacyjnej, plastycznej, rehabilitacyjnej, komputerowej, stolarskiej, relaksacji i muzykoterapii. Formy pracy jednostki ściśle związane są z treningami. Szczególną uwagę w jednostce zwraca się na trening funkcjonowania w życiu codziennym. Przekłada się to na zwiększenie samodzielności, poprawę higieny osobistej i dbałości o wygląd zewnętrzny. W ramach treningu umiejętności kulinarnych, uczestnicy jednostki zapewniony mają gorący posiłek, część grupy korzysta również ze śniadania. Trening kulinarny oraz trening umiejętności praktycznych realizowany jest w formie tygodniowych dyżurów. Prowadzone są także rozmowy terapeutyczne, cotygodniowe zebrania społeczności domu, utrzymywanie prawidłowych relacji z rodzinami - wspieranie systemu rodzinnego. Pilnowana jest systematyczność przyjmowania leków oraz terminy wizyt u specjalistów. ŚDS organizuje wyjscia, spacer, spotkania, wyjazdy również korzystając z dostępnej komunikacji publicznej. Wspiera w załatwianiu spraw urzędowych. Organizowane były wyjazdy do kina, na wycieczki krajoznawcze, spotkania towarzyskie, wyjscia do biblioteki. W ramach treningu umiejętności spędzania wolnego czasu organizowane były gry zespołowe, edukacyjne, terapeutyczne, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Ważną częścią działalności były imprezy integracyjne, kulturalne. ŚDS przygotowywał uczestników do występów teatralnych, scenicznych.

ŚDS współpracuje z wieloma instytucjami tj.: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Laskowej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łososinie Dolnej oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwkowej, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Ośrodek Zdrowia w Ujanowicach i w Laskowej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Laskowej, Kościół, Szkoły, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Jednostki o tym samym profilu działania, Środowiskowe Domy Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej.

W jednostce zatrudnionych jest 9 osób: Kierownik, Główny Księgowy, Główny Specjalista – Fizjoterapeuta, trzech Terapeutów, Młodszy Opiekun, Pedagog, Kierowca. W ramach umowy zlecenia zatrudniamy Psychologa

4. Profilaktyka uzależnień i promocja zdrowia.

Stosownie do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz.2137 z późn. zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Zakres zadań ujęty jest w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanym co roku przez Radę Gminy.

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na 3. miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Konsekwencje nadużywania alkoholu dotyczą nie tylko samych osób pijących, ale często ofiarami są dzieci i młodzież, które cierpią z powodu picia rodziców. Szkody występujące u członków rodzin z problemem alkoholowym obejmują schorzenia psychosomatyczne, zaburzenia emocjonalne spowodowane chronicznym stresem i przemocą oraz demoralizację, ubóstwo i obniżenie szans osiągnięcia kariery zawodowej. Problemy alkoholowe to również społeczne koszty: picie alkoholu jest jedną z przyczyn spadku wydajności pracy, powoduje absencję, wypadki i obniżenie jakości pracy; ma związek z wieloma przypadkami łamania prawa, przestępstwami, rozbojami i samobójstwami. Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Działania w tej kwestii są działaniami długofalowymi, gdyż specyfika tej problematyki uniemożliwia szybkie rozwiązania. Dużą rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która inicjuje zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Ponadto realizuje określone ustawowo zadanie prowadzenia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego. Do GKRPA działającej przy Urzędzie Gminy w Laskowej można zgłaszać osoby, mające problemy alkoholowe. Obowiązkiem komisji jest podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Do zadań GKRPA w ramach instytucji prawnej zobowiązania do leczenia należy:

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku nadużywania alkoholu,
- zaproszenie na rozmowę tych osób i motywacja do poddania się leczeniu odwykowemu,
- kierowanie osób, w stosunku do których toczy się postępowanie, na badanie diagnostyczne w celu wydania przez biegłych sądowych (psycholog i psychiatrę) opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- złożenie wniosku do Sądu Rejonowego o wszczęcie postępowania w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego.

W roku 2018 komisja odbyła łącznie 15 posiedzeń, których celem było:

- 1) przeprowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu oraz członkami ich rodzin.
- 2) kierowanie osób uzależnionych od alkoholu do psychologa - 164 porad, terapeuta i specjalista z zakresu przeciwdziałania przemocy - 62 porad, oraz na leczenie odwykowe.
- 3) zaopiniowanie wniosków o ponowne wydanie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych - 25 wnioski, jednorazowych wniosków - 4.
- 4) zaopiniowanie wniosków nowych wniosków o wydanie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych - 11
- 5) przeprowadzenie kontroli w placówkach handlowych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości- 1 kontrola.

- 6) Skierowanie wniosków do Sądu rejonowego o zastosowanie przymusowego leczenia – 4 osoby.

Realizacja głównych zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom w 2018 r. przedstawia się następująco:

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- 1) Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.
- 2) Opłaty sądowe od wniosków złożonych do sądu dotyczące poddania się leczeniu odwykowemu.
- 3) Wykonanie analizy i przeprowadzenie badań psychiatryczno-psychologicznych wraz z opinią w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

- 1) Przewóz uczniów ZSTiO w Limanowej do Włoch objętych wsparciem GKRPA w zakresie działań profilaktyczno – edukacyjnych.
- 2) Wspieranie grupy AA „Michał” w organizacji przedsięwzięć zmierzających do abstynencji.

W zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczęszczających na zajęcia pozalekcyjne w programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

Realizacja programów profilaktycznych

- 1) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień i problemu przemocy na terenie Gminy Laskowa
- 2) Prowadzenie zajęć w ramach programu „Upowszechnianie jazdy konnej wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Laskowa”, a także profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień i problemu przemocy na terenie Gminy Laskowa

Dofinansowanie projektu "Jeżdżę z głową" w ramach małopolskiego zadania "Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży" poprzez naukę jazdy na nartach.

X. Bezpieczeństwo

1. Straże Pożarne

Ochrona przeciwpożarowa jest zadaniem własnym samorządu terytorialnego. Zadania związane z ochroną przeciwpożarową realizuje pracownik ds. Zarządzania Kryzysowego, Spraw Obronnych, Obrony Cywilnej, Ochrony Przeciwpowozarowej Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich. Gmina zadanie to wypełnia poprzez wspieranie działalności statutowej Ochotniczych Straży Pożarnych. Działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej finansowana jest z budżetu Gminy oraz ze środków własnych Ochotniczych Straży Pożarnych jak również ze środków zewnętrznych.

W Gminie Laskowa działają 4 jednostki OSP:

- OSP Laskowa
- OSP Ujanowice
- OSP Strzeszyce
- OSP Kamionka Mała

Jednostka OSP Laskowa działa w strukturach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego od 2001 roku. Jednostka OSP Ujanowice jest zaplanowana do włączenia w struktury Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Aktualnie w strukturach OSP na terenie Gminy Laskowa działa ok. 100 osób (członkowie czynni w tym członkowie którzy mogą brać udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych)

Przy jednostce OSP Laskowa działa MDP-Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza która bierze cyklicznie udział w zawodach na szczeblu powiatowym i wojewódzkim.

Tabor samochodowy jednostek OSP:

OSP Laskowa:

1. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy z funkcją ratownictwa technicznego VOLVO GBART 3/16
2. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy RENAULT GBA 2,5/24 (3 kategoria terenowa)
3. Średni samochód ratownictwa technicznego SRT
4. Samochód Lekki Rozpoznania Ratowniczego SLRR

OSP Ujanowice:

1. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy MERCEDES-BENZ GBA 2/24
2. Lekki Samochód gaśniczy z motopompą MERCEDES-BENZ GLM

OSP Strzeszyce:

1. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy MERCEDES-BENZ GBA 2,5/28
2. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy MAGIRUS-DEUTZ GBA 2/8

OSP Kamionka Mała:

1. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy STEYR 12S23 GBA 2/24
2. Samochód Lekki Rozpoznania Ratowniczego SLRR

Tabela 57. Statystyka wyjazdów Jednostek Straży Pożarnej w latach 2016-2018

Statystyka wyjazdów do akcji (Pożary. Miejscowe zagrożenia, alarmy fałszywe w latach 2016-2018 z podziałem na poszczególne jednostki z terenu gminy)			
	2016	2017	2018
OSP Laskowa	73	82	125
OSP Ujanowice	8	19	30
OSP Strzeszyce	3	7	12
OSP Kamionka Mała	9	21	31

Źródło: Dane Państwowej Straży Pożarnej w Limanowej

2. ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE, OBRONA CYWILNA I OBRONNOŚĆ

Sprawami związanymi w szeroko rozumianym bezpieczeństwie zajmuje się Referat Organizacyjny i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy Laskowa.

W ramach obowiązków gminy realizowane są następujące rodzaje zadań: - zadania związane z obronnością kraju. - zadania obrony cywilnej i powszechniej samoobrony, - zadania z zakresu zarządzania kryzysowego i zwalczania skutków klęsk żywiołowych.

Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest wójt gminy. Do zadań wójta w sprawach zarządzania kryzysowego należy:

1. Kierowanie działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy;
2. Realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego, w tym: realizacja zaleceń do gminnego planu Zarządzania Kryzysowego,
3. Opracowywanie i przedkładanie staroście do zatwierdzenia Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego;
4. Zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia;
5. Wykonywanie przedsięwzięć wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania gmin i gmin o statusie miasta;
6. Przeciwdziałanie skutkom zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
7. Realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.

Zadania, o których mowa powyżej wójt wykonuje przy pomocy komórki organizacyjnej urzędu gminy właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego.

Organem pomocniczym wójta w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego powoływany przez Wójta Gminy Laskowa.

Do zadań Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego należy:

1. Ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń;
2. Przygotowanie propozycji działań i przedstawienie Wójtowi Gminy wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w gminnym planie reagowania kryzysowego;
3. Przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami;
4. Opiniowanie gminnego planu reagowania kryzysowego;

Wójt gminy zapewnia na obszarze gminy realizację następujących zadań:

1. Pełnienie całodobowego przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego;
 2. Współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej;
 3. Nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
 4. Współpracę z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;
 5. Współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
 6. Realizację zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.
- Siedzibą Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego jest budynek Urzędu Gminy 34-602 Laskowa 643

Wszelkie informacje dotyczące powstania zagrożenia o charakterze lokalnym mającego wpływ na bezpieczeństwo ludności oraz mienia (np. zagrożenie powodziowe, wystąpienie innego zagrożenia kryzysowego – uwaga – nie dotyczy zdarzeń indywidualnych) mogą być zgłaszane pod numer telefonu:

w godzinach pracy Urzędu Gminy:

tel. 183300210
fax. 183300226

po godzinach pracy Urzędu Gminy:

tel. 660 435 005 lub 606 746 227

Dla mieszkańców funkcjonuje system powiadamiania SMS o mogących wystąpić niebezpiecznych zjawiskach jak również informacje te są publikowane na stronie internetowej i fanpage'u Gminy Laskowa.

Wyznaczone podmioty gospodarcze realizują zadania obronne poprzez wykonywanie świadczeń na rzecz obrony. Nakładanie świadczeń i wzywanie do ich wykonywania należy do zadań Wójta Gminy Laskowa. Wojewoda wyznacza zadania, które powinny być zaplanowane w ramach przygotowań w **zakresie obronności**.

W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa realizowanych jest szereg zadań **obrony cywilnej**, z których najważniejsze to zapewnienie funkcjonowania systemu wykrywania zagrożeń oraz ostrzegania i alarmowania.

XI. Organizacje pozarządowe

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Rada Gminy Laskowa uchwała roczny program współpracy Gminy Laskowa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Celem głównym programu jest budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy gminą, a organizacjami pozarządowymi dla stworzenia warunków do rozwoju inicjatyw obywatelskich i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych poprzez:

1. zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców gminy,
2. umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,
3. wzmocnienie pozycji organizacji pozarządowych działających na rzecz poprawy jakości życia wspólnoty mieszkańców poprzez wspieranie organizacyjne i finansowe ich działań, na zasadach określonych ustawą.
4. Umożliwienie organizacjom pozarządowym udziału w realizacji zadań własnych samorządu,
5. Integracja podmiotów realizujących zadania publiczne.

Współpraca w oparciu o „Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pożytku Publicznego” może odbywać się w następujących dziedzinach życia społecznego:

1. W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Zapobieganie problemom alkoholowym w rodzinach z osobą niepełnosprawną poprzez wspieranie ich w radzeniu sobie z problemami wynikającymi z niepełnosprawności poprzez ułatwienie dostępu do rehabilitacji, działalność edukacyjną i informacyjną.

2. W zakresie upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży.

1. Organizacja szkoleń dzieci i młodzieży, uzdolnionej sportowo w różnych dyscyplinach sportowych,
2. Przygotowania klubów sportowych różnych dyscyplin w gminnych, regionalnych, ogólnopolskich oraz międzynarodowych imprezach sportowych,
3. Zajęcia sportowe i udział w rozgrywkach Uczniowskich Klubów Sportowych,
4. Współorganizowanie różnych imprez sportowych,
5. Popularyzacja zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży poprzez tworzenie warunków do uprawiania gier zespołowych na terenie Gminy.
6. W zakresie ochrony zdrowia
7. Otoczenie opieką szeroko pojętej rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy oraz ich rodzin
8. W zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych: działalność rehabilitacyjna, edukacyjna (w tym w zakresie edukacji społecznej); sportowa,

turystyczna, terapeutyczna, kulturalna, uspołeczniająca i integrująca środowisko osób niepełnosprawnych oraz likwidująca bariery w komunikowaniu;

3. W zakresie działalności wspomagającej rozwój Gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości:

1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej;
2. Promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy.
3. Działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

4. W zakresie turystyki i krajoznawstwa:

1. Podejmowanie działań mających na celu ożywienie miejsc atrakcyjnych turystycznie na terenie Gminy.
2. Organizacja zjazdów turystycznych, wycieczek i innych imprez mających na celu promocję turystyki

5. W zakresie kultury, ochrony dziedzictwa narodowego.

1. Organizacja festiwali, przeglądów teatralnych, literackich, muzycznych, organizacja konkursów z zakresu kultury;
2. Kultywowanie lokalnej tradycji oraz ochrona dóbr kultury;
3. Podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.
4. Działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami
5. Utrzymywanie współpracy i zorganizowanie wymiany grup mieszkańców Gminy Laskowa z grupami mieszkańców gmin partnerskich,
6. Wymianę kulturalną i sportową w kraju i za granicą.
7. W zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania:
8. Działania wychowawcze i edukacyjne na rzecz dzieci i młodzieży – kształtowanie postaw patriotycznych, pielęgnowanie tradycji lokalnych i regionalnych;
9. Wspieranie działalności wychowawczej poprzez organizację zajęć świetlicowych, a także organizację innych aktywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży

Jednak z uwagi na ograniczenia w zakresie środków finansowych, konkurs na realizację poszczególnych zadań nie jest ogłaszany co roku.

Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Laskowa w 2018 r.

1. Ludowy Klub Sportowy „Jaworzanka” Jaworzna
2. Gminny Siatkarski Klub Sportowy Laskowa
3. Uczniowski Klub Sportowy „Jaworz” SP w Jaworznej
4. Uczniowski Klub Sportowy „Jastrząb” SP w Kamionce Małej
5. Uczniowski Klub Sportowy „Olimpik” SP w Sechnej
6. Uczniowski Klub Sportowy „Sparta” Ujanowice
7. Katolicki Uczniowski Klub Sportowy „Laskovia” Laskowa
8. Amatorski Uczniowski Klub Sportowy „Ujanowice”
9. Ochotnicza Straż Pożarna w Laskowej
10. Ochotnicza Straż Pożarna w Kamionce Małej
11. Ochotnicza Straż Pożarna w Strzeszycach
12. Ochotnicza Straż Pożarna w Ujanowicach
13. Towarzystwo Regionalne „Wspólnota” Gminy Laskowa
14. Stowarzyszenie Producentów Owoców i Warzyw w Ujanowicach
15. Stowarzyszenie Parafialna Orkiestra Dęta w Laskowej
16. Stowarzyszenie „Orkiestra Dęta w Jaworznej”
17. Stowarzyszenie Kasztanka w Laskowej
18. Fundacja Nasze Dziedzictwo w Laskowej

XII. Realizacja uchwał rady gminy

1. Uchwały – omówienie ogólne

W 2018 roku podjęto 90 uchwał, w tym:

- 16 uchwał dotyczyło spraw organizacyjnych Rady Gminy, tj. uzupełnienia składu Komisji Budżetowej, przyjęcia rezygnacji Wiceprzewodniczącego Rady Gminy, odwołania i powołania Skarbnika, powołania Komisji Statutowej, stwierdzenia wyboru Przewodniczących Rady Gminy, powołania stałych komisji Rady Gminy, uchwalenia Statutu Gminy,
- uchwała w sprawie: powołania komisji do zniszczenia karty zgłoszenia kandydata na ławnika wraz z kopiami załączonych dokumentów. Komisja zniszczyła kartę wraz z załączonymi dokumentami w dniu 26 kwietnia 2018 r. i sporządziła protokół zniszczenia,
- przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie skargi Prokuratora Rejonowego w Limanowej wraz z odpowiedzią na skargę. Skarga na Uchwałę Nr XXVI/175/16 Rady Gminy Laskowa z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie: uchwalenia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Laskowa w 2017 roku, została przekazana w dniu 23 stycznia 2018 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie stwierdził nieważność zaskarżonej uchwały,
- 14 uchwał dotyczyło uchwalenia budżetu gminy i jego zmian, zatwierdzenia sprawozdania z realizacji budżetu oraz udzielenia absolutorium,
- 8 uchwał – uchwalenie WPF i zmiany WPF,
- 8 uchwał – udzielenia dotacji: Szpitalowi Powiatowemu, jednostkom OSP i na prace konserwatorskie (zabytki),
- 6 uchwał – sprawy dotyczące SPZOZ w Laskowej,
- 6 uchwał – gospodarka nieruchomościami,
- 6 uchwał – utrzymanie czystości i gospodarka odpadami,
- 4 uchwały – oświata,
- 3 uchwały – ustalenia ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- 3 uchwały – podział gminy na okręgi wyborcze i ustalenie obwodów głosowania,
- 2 uchwały – dotyczyły spraw opieki społecznej (GOPS)
- 2 uchwały – wymiana pieców,
- 2 uchwały – przystanki,
- 2 uchwały – stawki podatkowe,
- 1 uchwała – regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków,
- 1 uchwała – regulamin korzystania ze stawów rybnych,
- 1 uchwała – zmiana planu zagospodarowania przestrzennego,
- 1 uchwała – program opieki nad zwierzętami bezdomnymi na 2018 r.
- 1 uchwała – program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2019 r.,
- 1 uchwała – Statut GOKSiT w Laskowej

W/w uchwały zostały przekazane do organów nadzoru: Wojewody Małopolskiego oraz Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie. W Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego ogłoszono 43 uchwały, z tego 28 uchwał stanowi akt prawa miejscowego. Ponadto uchwały te zostały podane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Laskowa oraz przekazane do realizacji na poszczególne merytoryczne stanowiska w Urzędzie Gminy Laskowa i jednostki organizacyjne.

Organy nadzoru nie stwierdziły nieważności przesłanych uchwał. Regionalna Izba Obrachunkowa wszczęła postępowanie celem stwierdzenia nieważności uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji na wymianę nieekologicznych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych na terenie Gminy Laskowa w ramach projektów finansowych z Regionalnego

Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Postępowanie to zostało umorzone ze względu na to, że Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie zmiany zaskarżonej uchwały uwzględniając uwagi RIO. Dwie uchwały z podjętych w 2018 r. uchwał utraciły moc ze względu na podjęcie innych uchwał w tej sprawie.

W 2018 roku Wójt Gminy wydał 315 zarządzeń.

Spis treści

I. Wstęp.....	2
II. Informacje ogólne.....	2
1. Ogólna charakterystyka gminy.....	2
2. Położenie administracyjne i geograficzne, rzeźba terenu, krajobraz.....	3
3. Samorząd Gminy Laskowa.....	5
3.1 Organizacja gminy.	5
3.2 Urząd Gminy Laskowa	6
3.3 Wykaz gminnych jednostek organizacyjnych utworzonych przez gminę.....	6
4. Demografia.....	7
5. Struktura bezrobocia w gminie	9
6. Sytuacja gospodarcza	10
7. Rolnictwo.....	13
III. Stan finansów gminy.....	14
1. Wykonanie dochodów za 2018 r.	16
2. Wykonanie wydatków za 2018 r.	18
2.1 Rolnictwo i łowiectwo	19
2.2 Transport i łączność.....	19
2.3 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	20
2.4 Turystyka	20
2.5 Gospodarka mieszkaniowa.....	20
2.6 Działalność usługowa	21
2.7 Administracja publiczna	21
2.8 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	22
2.9 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	22
2.10 Obsługa długu publicznego.....	22
2.11 Różne rozliczenia	23
2.12 Oświata i wychowanie	23
2.13 Ochrona zdrowia	24
2.14 Pomoc społeczna	25
2.15 Edukacyjna opieka wychowawcza.....	26
2.16 Rodzina	26
2.17 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	27
2.18 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.....	27
2.19 Kultura fizyczna	28
3 Wykonanie wydatków majątkowych za 2018 r.	30
4 Zestawienie stanu kont na dzień 31.12.2018 r. jednostek organizacyjnych Gminy Laskowa dotyczącej informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Laskowa – wartość księgowa w złotych	
5 Zestawienie stanu kont na dzień 31.12.2018 r. jednostek organizacyjnych Gminy Laskowa dotyczącej informacjo stanie mienia komunalnego Gminy Laskowa – wartość księgowa w złotych	35
IV. Informacja o stanie mienia komunalnego	36
1. Podział według rodzajów gruntów będących w posiadaniu Gminy Laskowa.....	36
2. Informacja o stanie mienia komunalnego gminy laskowa na dzień 31.12.2018 rok	37
3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy na lata 2015-2022 – przyjęty uchwałą Rady Gminy Laskowa Nr XIII/91/15 z dnia 16 października 2015 roku	44
4. Zestawienie powierzchni gminnego zasobu nieruchomości Gminy Laskowa oraz zestawienie nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste na dzień 31 grudnia 2018 r.....	45
5. Udostępnienie nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu.....	46
V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	48
1. Analiza ładu przestrzennego - zagospodarowanie przestrzenne	48
1.1 Aktualnie obowiązujące opracowania studialne i planistyczne oraz struktura zagospodarowania przestrzennego.....	48
1.2 Ocena aktualności MPZP i SUIKZP Gminy Laskowa	50

1.2.3	Cele strategiczne	52
1.2.4	System monitorowania i oceny realizacji strategii	54
VI.	Infrastruktura komunalna i środowisko.....	57
1.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	57
1.1.	Zaopatrzenie gminy w wodę	57
1.2	Odprowadzanie ścieków	57
1.3	Gospodarka odpadami	57
1.4	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	59
1.5	Plan gospodarki niskoemisyjnej	59
1.5.1	Działania zgodne z WPF	60
1.5.2	Działania fakultatywne nie ujęte w WPF	62
VII.	Infrastruktura transportowa	63
2.1	Transport drogowy	63
VIII.	Oświata, kultura, promocja i sport	68
1.	Oświata.....	68
1.1	Stan organizacji	69
1.2	Warunki organizacyjne.....	71
1.3	Kadra.....	71
1.4	Stypendia.....	72
1.5	Jednorazowy dodatek uzupełniający	72
1.6	Bezpłatne podręczniki	73
1.7	Programy realizowane w roku szkolnym 2017/2018	73
2.	Kultura.....	74
2.1	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki	74
2.2	Budżet i pracownicy GOKSiT	75
3.	Promocja Gminy Laskowa	78
4.	Sport	84
IX.	Zdrowie, pomoc społeczna	87
1.	Pomoc społeczna	87
2.	Zdrowie	94
3.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Ujanowicach.....	95
4.	Profilaktyka uzależnień i promocja zdrowia.....	96
X.	Bezpieczeństwo	98
1.	Straże Pożarne	98
2.	Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna i obronność.....	99
XI.	Organizacje pozarządowe	101
1.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	101
XII.	Realizacja uchwał rady gminy	104
1.	Uchwały – omówienie ogólne	104
	Spis treści.....	105
	Załączniki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie Gminy na tle podziału administracyjnego powiatu limanowskiego.	2
---	---

Spis wykresów

Wykres 1. Powierzchnia poszczególnych sołectw.....	3
Wykres 2. Schemat organizacyjny.....	6
Wykres 3. Stan ludności Gminy Laskowa na dzień 31.12.2018 r.	8
Wykres 4. Stan ludności Gminy Laskowa na dzień 31.12.2018 r.	8
Wykres 5. Bezrobotni zarejestrowani według płci w Gminie Laskowa 2018 r.	9
Wykres 6. Bezrobotni zarejestrowani ogółem. Kobiety, z prawem do zasiłku wg jednostek terytorialnych powiatu, stan na 31 marca 2018 roku.	9
Wykres 7. Podmioty nowo zarejestrowane wg grup sekcji PKD 2007 w latach 2016-2018	11
Wykres 8. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w 2018 roku	11
Wykres 9. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w latach 2016 - 2018 roku	12
Wykres 10. Podmioty nowo zarejestrowane wg grup sekcji PKD 2007 w 2018 roku	12
Wykres 11. Procentowy udział wykonanych dochodów wg źródeł ich powstania.....	16
Wykres 12. Dochody własne z wyodrębnieniem dochodów pochodzących z PIT	17
Wykres 13. Dochody własne z wyodrębnieniem poszczególnych dochodów	17
Wykres 14. Zestawienie dochodów i wydatków w rozdziale gospodarka ściekowa i ochrona wód	29
Wykres 15. Zestawienie dochodów i wydatków w rozdziale gospodarka odpadami.....	29

Spis tabeli

Tabela 1. Liczba ludności w gminie Laskowa	7
Tabela 2. Ludność według płci i ekonomicznych grup wieku (31.12.2018)	7
Tabela 3. Podstawowa struktura gruntów w Gminie Laskowa [ha].	13
Tabela 4. Wykonanie budżetu Gminy Laskowa za 2018 r.	15
Tabela 5. Realizacja dochodów według ważniejszych źródeł ich powstania	16
Tabela 6. Dochody z majątku gminy	18
Tabela 7. Zestawienie wykonanych wydatków według działów	18
Tabela 8. Wydatki na rolnictwo i łowiectwo	19
Tabela 9. Wydatki na transport i łączność	19
Tabela 10. Wydatki na wodę.....	20
Tabela 11. Wydatki na turystykę.....	20
Tabela 12. Wydatki na gospodarkę mieszkaniową	20
Tabela 13. Wydatki na działalność usługową.....	21
Tabela 14. Wydatki na administrację publiczną.....	21
Tabela 15. Wydatki na urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa.....	22
Tabela 16. Wydatki na bezpieczeństwo publiczne u ochronę przeciwpożarową	22
Tabela 17. Wydatki na obsługę długu publicznego.....	22
Tabela 18. Wydatki na różne rozliczenia.....	23
Tabela 19. Wydatki na oświatę i wychowanie	23
Tabela 20. Wydatki na ochronę zdrowia.....	24
Tabela 21. Wydatki na pomoc społeczną.....	25
Tabela 22. Wydatki na edukacyjną opiekę wychowawczą	26
Tabela 23. Wydatki na rodzinę.....	26
Tabela 24. Wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	27
Tabela 25. Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego.....	27
Tabela 26. Wydatki na kulturę fizyczną	28
Tabela 27. Koszty utrzymania placówek oświatowych w roku 2018.....	28
Tabela 28. Wykonanie wydatków majątkowych	30

Tabela 29. Prognoza limitu zadłużenia.....	32
Tabela 30. Nadwyżka operacyjna.....	33
Tabela 31 Analiza WPF	33
Tabela 32. Stan kont na dzień 31.12.201 r. jednostek organizacyjnych Gminy Laskowa dotyczącej informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Laskowa - wartość księgowa w złotych.....	35
Tabela 33. Podział według rodzajów gruntów będących w posiadaniu Gminy Laskowa	36
Tabela 34. Stan Mienia Komunalnego Gminy Laskowa na Dzień 31.12.2018 r.	37
Tabela 35. Lokale mieszkalne w budynkach własności gminy	44
Tabela 36. Gminny zasób nieruchomości w poszczególnych miejscowościach.....	45
Tabela 37. Wykaz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste	45
Tabela 38. Sposób udostępniania oraz nabycia nieruchomości	46
Tabela 39. Założenia programowe opracowania studium i planów miejscowych	51
Tabela 40. Wskaźniki monitorowania Strategii Rozwoju gminy Laskowa	55
Tabela 41. Odpady komunalne zbierane nieselektywnie zabrane w tonach w latach 2016-2018 w gminie Laskowa	58
Tabela 42. Plan działań inwestycyjnych	60
Tabela 43. Wymiana lub modernizacja źródeł ciepła w gospodarstwach domowych	61
Tabela 44. Rozwój rozproszonych źródeł energii -mikro instalacje.....	61
Tabela 45. Montaż odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej-panele fotowoltaiczne.....	62
Tabela 46. Wykaz dróg na terenie Gminy Laskowa.	63
Tabela 47. Drogi zaliczone do kategorii dróg gminnych po roku 1998 roku.....	67
Tabela 48. Sieć placówek	68
Tabela 59. Stan organizacji szkół podstawowych i klas gimnazjalnych w roku szkolnym 2018/2019	69
Tabela 50. Stan organizacji przedszkoli publicznych i niepublicznych w roku szkolnym 2018/2019	70
Tabela 51. Warunki organizacyjne.....	71
Tabela 52. Średnie zatrudnienie w szkołach w roku szkolnym 2018/2019	71
Tabela 53. Podział jednorazowego dodatku uzupełniającego na poszczególne jednostki.....	72
Tabela 54. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników.....	73
Tabela 55. Zadania Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Laskowej zrealizowane w 2018 roku	76
Tabela 56. Wykaz Pracowników GOKSiT Laskowa w 2018 r.	77
Tabela 57. Statystyka wyjazdów Jednostek Straży Pożarnej w latach 2016-2018.....	99

Bibliografia:

- 1) Strategia Rozwoju Gminy Laskowa 2014-2020
- 2) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
- 3) A. Makowiecka, Ocena aktualności Studium i planów miejscowych, uchwała Nr XXIII/159/ Rady Gminy Laskowa z dnia 16 czerwca 2010 roku, Kraków 2010
- 4) Plan gospodarki niskoemisyjnej gminy Laskowa
- 5) Materiały Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki
- 6) Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Laskowa
- 7) Statystyka wyjazdów Jednostek Straży Pożarnej w latach 2016-2018

Strony internetowe:

- 1) www.gminy.pl

- 2) <https://stat.gov.pl/>
- 3) <http://limanowa.praca.gov.pl/documents/1842349/7018035/Informacja%20o%20sytuacji%20na%20rynku%20pracy%20w%20I%20kwartale%202018.pdf/928de54c-f297-4550-912c-5397fd68253d?t=1525770568243>
- 4) http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Laskowa#rejestr-regon
- 5) <https://stat.gov.pl/spisy-powszechne/powszechny-spis-rolny-2010/>
- 6) <http://www.pw-fotografia.pl/>